

Omstilling Rødøy 2025

Sluttleveranse med analyse, innsikt og forslag til tiltak

KS KONSULENT

Seniorrådgiver Erlend Nordby, Åsbjørn Vetti og Bente Herdlevær

04.05.23

Målet med omstillingsprosessen er å gjøre Rødøy kommune i bedre stand til å møte mulighetene og utfordringene som ligger foran kommunen i forhold til negativ befolkningsutvikling, krevende økonomiske rammebetingelser og høyere krav til tjenestetilbud.

Prosjektet skal også identifisere tiltak som skal bidra til at Rødøy kommune blir *mer effektiv, tillitsskapende og bærekraftig*. Kommunestyret har bedt om at det etterstrebes å *beholde strukturen vi har i dag*, med desentralisert skole og to omsorgssentre.

Prosjektet har som delmål å:

- *Å redusere årlige driftskostnader i økonomiplanperioden til et økonomisk bærekraftig nivå, over tid.*
- *Å utrede kommunens reise-, transport- og ventekostnader knyttet til internt transport mellom kommunens øyer og fastland*

Vår forståelse er at Rødøy kommune gjennom omstillingsprosessen ønsker å **identifisere tiltak som sikrer bærekraft, tillit og effektivitet på kort sikt, og strategier som skal legge et solid grunnlag for at Rødøy kommune leverer gode tjenester, opprettholder tillit mellom folkevalgte og kommunens innbyggere, og har et økonomisk handlingsrom** til å møte utfordringer på lang sikt.

Innhold

1. Prosess og medvirkning
2. Forutsetninger og avgrensning
3. Overordnede analyser og innsikt
4. Reisetidsanalyse
5. Helse og omsorg: analyser og forslag til veivalg/tiltak
6. Oppvekst: analyser og forslag til veivalg/tiltak
7. Teknisk: analyser og forslag til veivalg/tiltak
8. Administrasjon: analyser og forslag til veivalg/tiltak

Innspill i arbeidsverksted med kommunestyret 19. april 2023

Hvorfor skal vi omstille Rødøy?

12

Answers

Mentimeter

For å møte fremtiden på en bedre måte

Samhandling

Synliggjøre de demografiske endringer som kommer. Få barn kontra flere eldre.

Negativ befolkningsutvikling som må snu

Omstilling betyr ikke nedbygging, men å gjøre ting på en lurere måte!

Sårbarhet ift.havbruksfond.

Må få mer næringsutvikling slik at vi har tilbud om varierte arbeidsplasser i kommunen

Bærekraftig økonomi

Bærekraftig kommuneøkonomi over tid.

Sørge for bærekraftig økonomi (0-10 års perspektiv)
Sikre nødvendig fagpersonell
Stabilisere folketallet
Legge tilrette for næringsutvikling

I må finne en mer bærekraftig drift enn dagens slik at vi kan gi gode tjenester til alle også i fremtiden.
Bruke ressursene smartere.

Næringsutvikling for å snu befolkningsvekst

1. Proses og medvirkning

Prosess og medvirkning

- I tråd med intensjonene i avtalen har prosessen og arbeidet skjedd i tett dialog med administrasjonen og folkevalgte.
- Arbeidsmøter og dialog har foregått gjennom fysisk tilstedeværelse i Rødøy, noe KSK mener har gitt økt kvalitet og innsikt
 - *unntak et digitalt kvalitetssikringsmøte i forbindelse med reisetidsanalysen.*
- Ledere fra ulike nivåer i organisasjonen, sammen med tillitsvalgte har deltatt.
- Formannskap og kommunestyret har deltatt i ulike arbeidsverksteder og presentasjoner knyttet til bl.a. reisetidsanalyse og økonomianalyse.
- KSK er ansvarlig for alle analyser, vurderinger, konklusjoner og forslag til tiltak, der ikke annet eksplisitt framkommer.

2. Forutsetninger og avgrensning

Forutsetninger, datagrunnlag og avgrensning

- Analyser og innsikt er etablert basert på tilgjengelig informasjon gjennom nasjonale databaser, slik som KOSTRA og befolkningsprognoser fra SSB.
- Ytterligere innsikt er skapt gjennom tilgjengeliggjort informasjon fra administrasjonen og gjennom felles arbeidsmøter.
- Reisetidsanalysen er basert på data innhentet gjennom spørreundersøkelse og registrering.
- Analyser og innsikt er basert på overstående, og eventuelle mangler i innsiktsgrunnlaget kan påvirke analysene. KSK mener å ha hatt tilstrekkelig grunnlag for gjennomføring av arbeidet i tråd med bestilling og oppdrag.

3. Overordnede analyser og innsikt

«Skape det gode liv - sammen for kystfolket under polarsirkelen»

Våre satsingsområder:

- Oppvekst – livsmestring og kvalitet
- God helse og omsorg – gjennom hele livet
- Befolkningsutvikling – snu nedgang til vekst
- Næringsutvikling – allsidighet og økt verdiskaping
- Arealstrategiene – realisere fordelene ved god plass

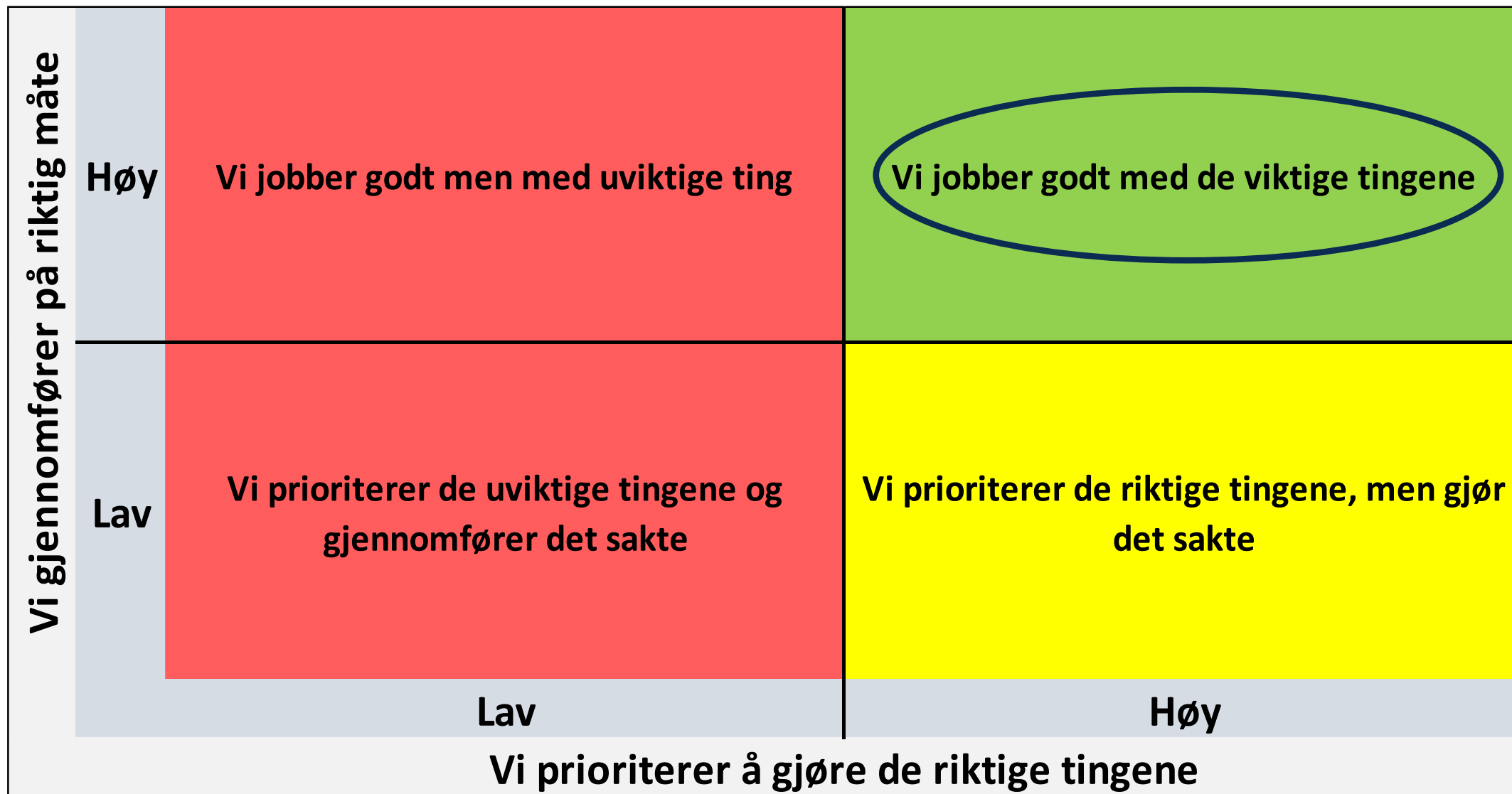
Langsiktig planlegging og helhetlig styring

Hvilke dilemmaer og problemstillinger må vi ta tak i?

Hvilke valg må vi ta for at Rødøy kommune blir det lokalsamfunnet vi ønsker oss?

Hvordan bevare det som er bra og bygge det nye for å få vekst?

Vurderingskriterier for å skape handlingsrom

Hvordan møte utviklingstrendene?

Meld. St. 6 (2019–2020) Melding til Stortinget

Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO

Prop. 73 L (2016–2017)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i barnevernloven
(barnevernsreform)

NOU Norges offentlige utredninger 2023: 4

Tid for handling

Personellet i en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste

Meld. St. 15 (2017–2018) Melding til Stortinget

Leve hele livet
En kvalitetsreform for eldre

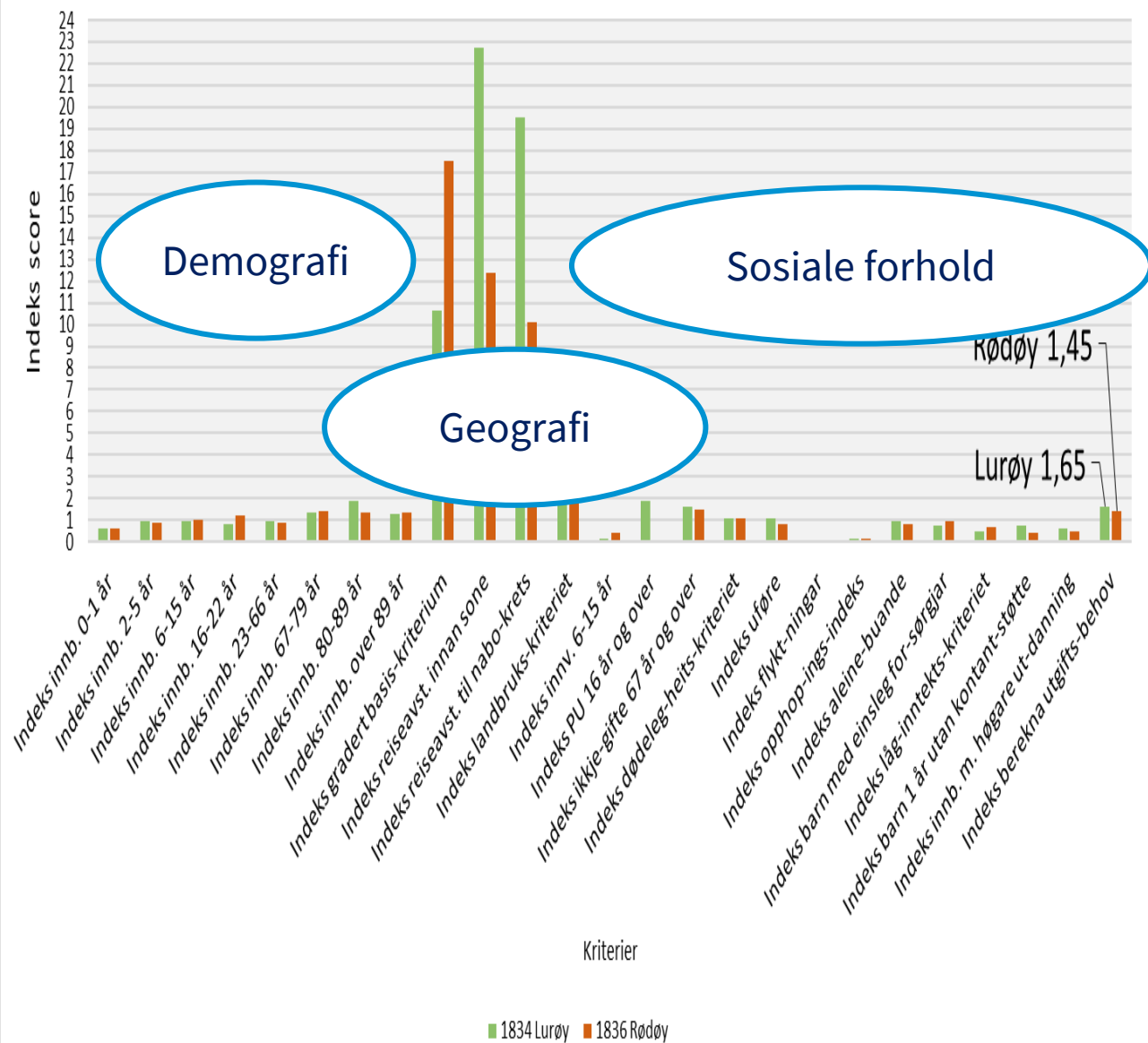
Leve hele livet har fem innsats- områder:

1. Et aldersvennlig Norge
2. Aktivitet og fellesskap
3. Mat og måltider
4. Helsehjelp
5. Sammenheng i tjenestene

Økonomisk bærekraft i Rødøy kommune 2022 - 2035

Hva trekker utgiftsbehovet opp eller ned (2023)?

Rødøy kommune har en geografi som gjør at det er dyrt å levere kommunale tjenester.

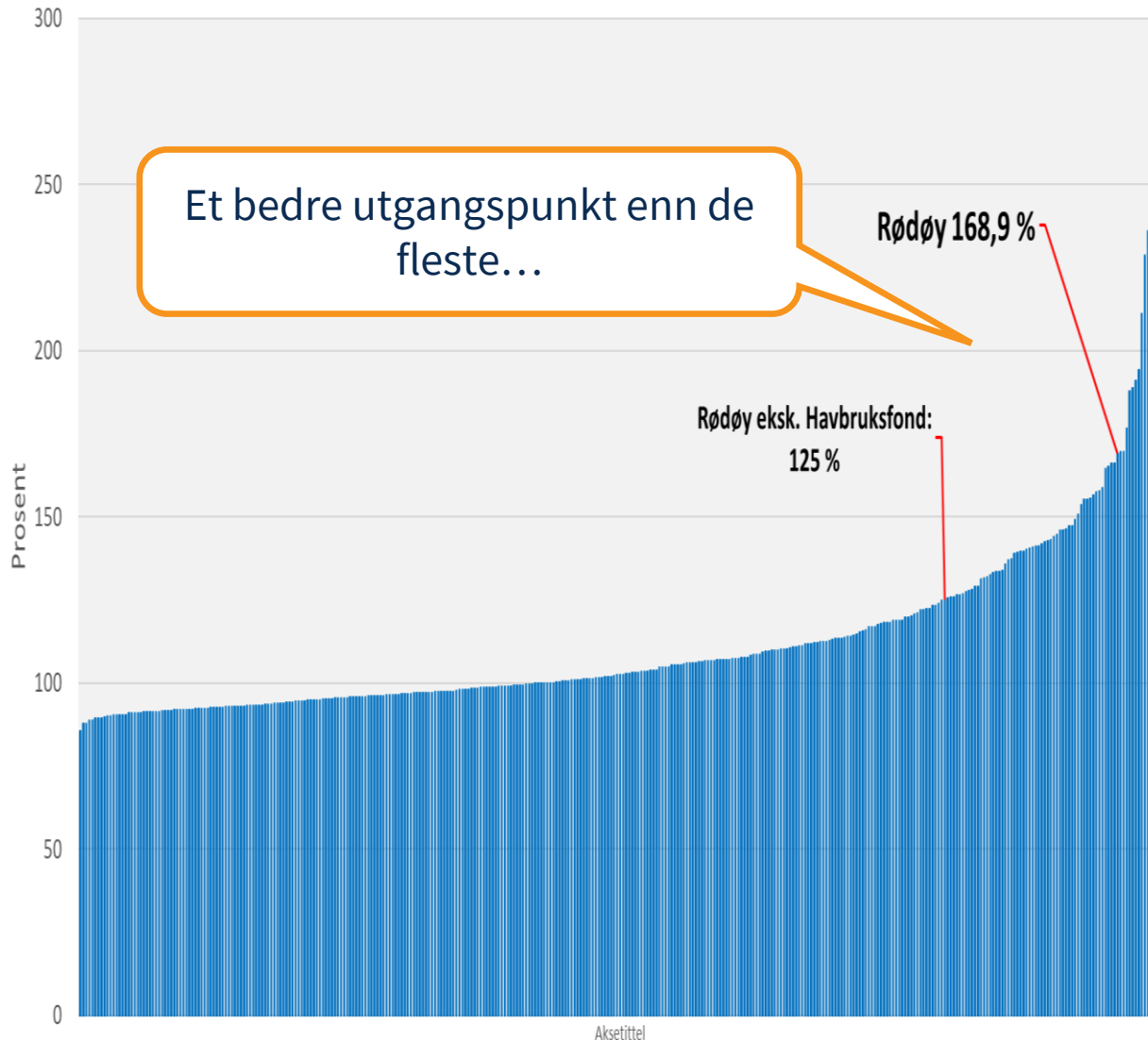
Dette blir « i prinsippet» kompensert gjennom utgiftsutjevningen i inntektssystemet (rammetilskuddet) fra staten.

I sum har kommunen et utgiftsbehov som er 45 prosent høyere enn landsgjennomsnittet.

Det er særlig de geografiske kriteriene som trekker utgiftsbehovet opp. I tillegg har Rødøy en høyere andel av befolkningen som er eldre. Dette øker etterspørselen etter helse- og omsorgstjenester og trekker også opp utgiftsbehovet.

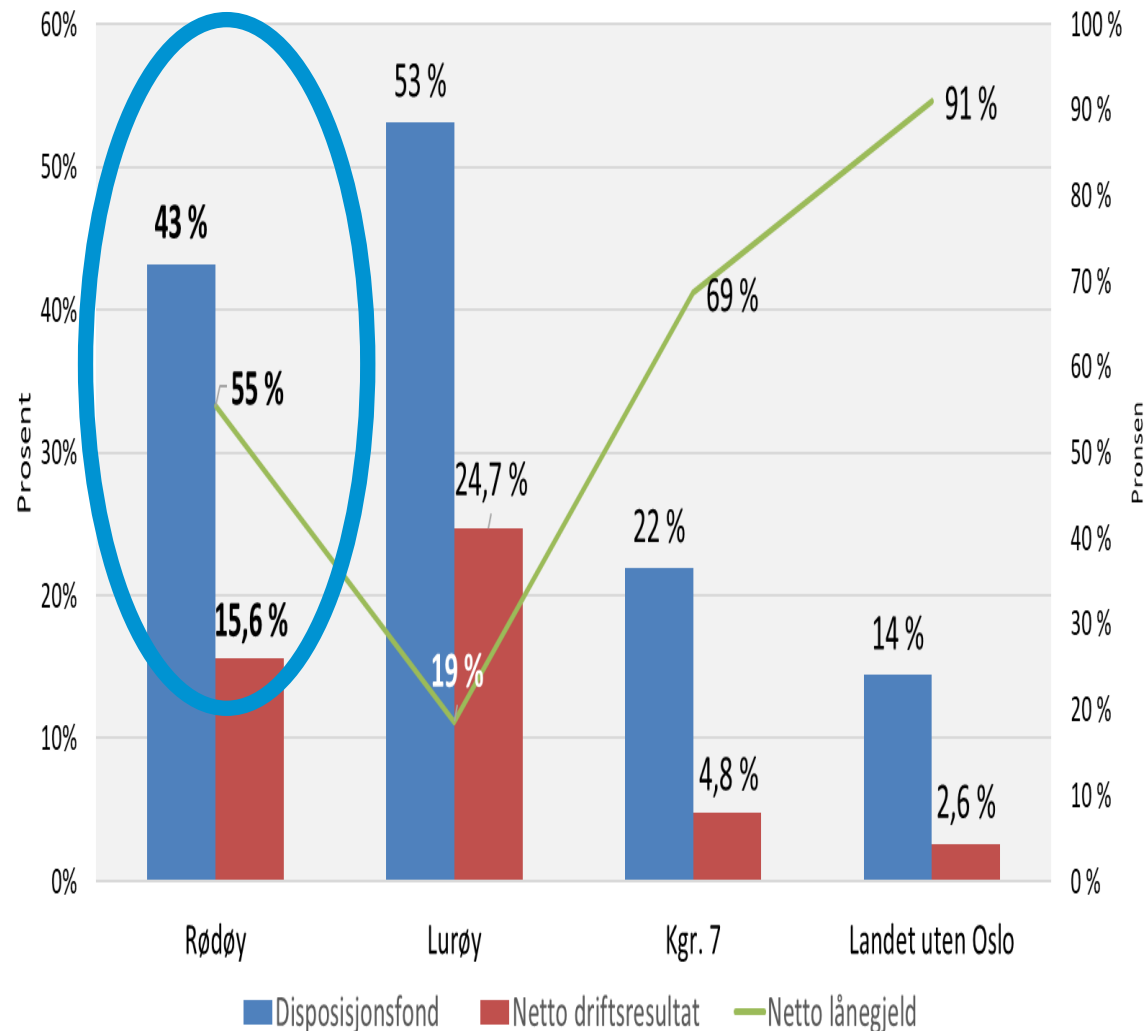
Sosiale kriterier (som påvirker etterspørselen etter bl.a. sosial tjenester), og få barn i barnehagealder, trekker utgiftsbehovet ned

Korrigerte inntekter prosent av landsgjennomsnittet (2022)

- Rødøy har et høyt inntektsnivå. Sammenlignet med landsgjennomsnittet var inntektsnivået i 2022 på 169 prosent av landsgjennomsnittet.
- Dette betyr at Rødøy har over 49 tusen kroner mer per innbygger i inntekter enn gjennomsnittskommunen.
- Dette er etter at det er korrigert for forhold som «objektivt» sett påvirker kostnadsnivået til Rødøy, inkludert kommunens demografi, geografi og sosiale forhold.

Økonomisk bærekraft 2022, nøkkelindikatorer

Rødøy scorer høyt på finansielle indikatorer over økonomisk bærekraft

Gjeldsgraden er moderat, på 55 prosent av driftsinntektene

Disposisjonsfondet er høyt, på 43 prosent av driftsinntektene

Driftsresultatet er sterkt, på om lag 16 prosent av driftsinntektene

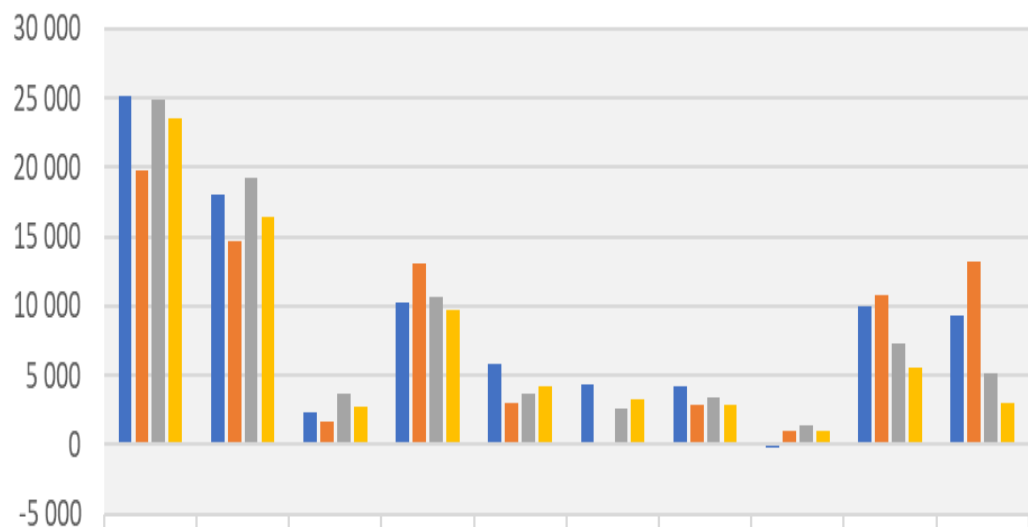
Høye inntekter fra havbruksfondet de siste årene bidrar i betydelig grad til resultatene.

Bærekraftig økonomi i Rødøy i dag

- **Driftsresultatene** de siste årene gir et godt utgangspunkt for å finansiere morgendagens behov
- **Gjeldsnivået** er på et nivå som gjør at kommunen har tilstrekkelig midler til løpende drift, og noe handlingsrom for fremtidige investeringer
- Kommunen har nok penger tilgjengelig (**likviditet og fond**) til å kunne håndtere kortsiktige svingninger i rammebetingelser og behov

Netto driftsutgifter etter tjeneste - korrigeret for utgiftsbehov

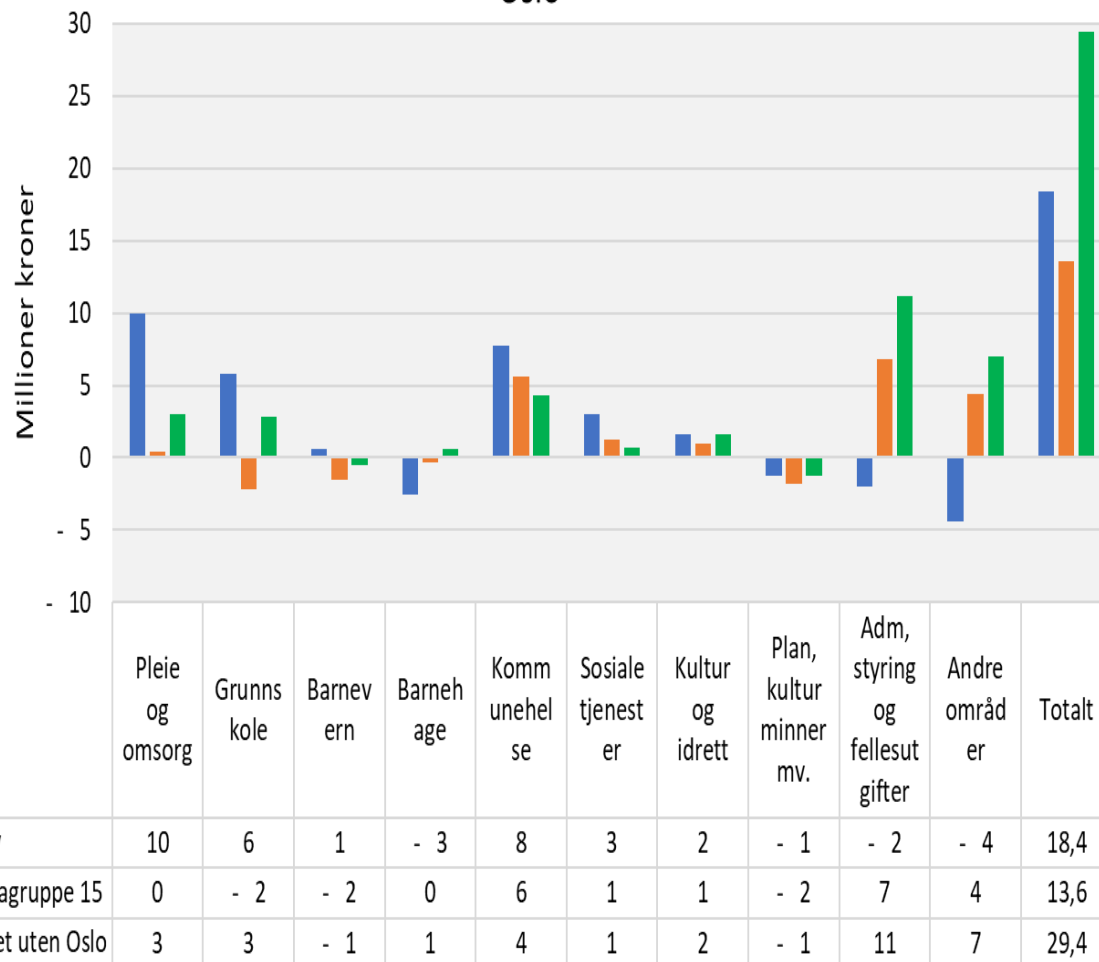
	Pleie og omsorg	Grunnskole	Barneve rn	Barnehage	Kommunehelse	Sosiale tjenester	Kultur og idrett	Plan, kulturminner mc.	Adm, styring og fellesutgifter	Andre områder
■ Rødøy	25 102	18 020	2 311	10 291	5 807	4 373	4 253	-153	10 012	9 338
■ Lurøy	19 725	14 744	1 682	13 074	2 978	117	2 827	947	10 796	13 201
■ Kostragruppe 15	24 896	19 291	3 733	10 634	3 725	2 652	3 409	1 396	7 297	5 183
■ Landet uten Oslo	23 512	16 407	2 760	9 659	4 238	3 319	2 827	1 008	5 524	2 950

■ Rødøy ■ Lurøy ■ Kostragruppe 15 ■ Landet uten Oslo

- Rødøy har et høyt utgiftsnivå. Figuren viser utgifter i kroner per innbygger korrigeret for utgiftsbehovet.
- I sum har Rødøy et betydelig høyere utgiftsnivå enn både Lurøy, kommunegruppen og landet uten Oslo.
- Rødøy bruker over 5000 kroner per innbygger mer enn Lurøy på pleie og omsorg og vel 2 800 kroner mer på kommunehelse.
- Rødøy bruker over 4 200 kroner mer på sosiale tjenester enn Lurøy.
- Rødøy bruker over 3 200 kroner mer enn Lurøy per innbygger på Grunnskole men nesten 2 800 kroner mindre på barnehage.
- Rødøy bruker noe mindre på plan, kulturminner mv, og mindre på andre områder enn Lurøy. Dette skyldes i hovedsak at Rødøy har lavere utgifter til næringsforvaltning enn Lurøy.

Omstillingspotensial vurdert mot Lurøy, kommunegruppen og landet uten Oslo

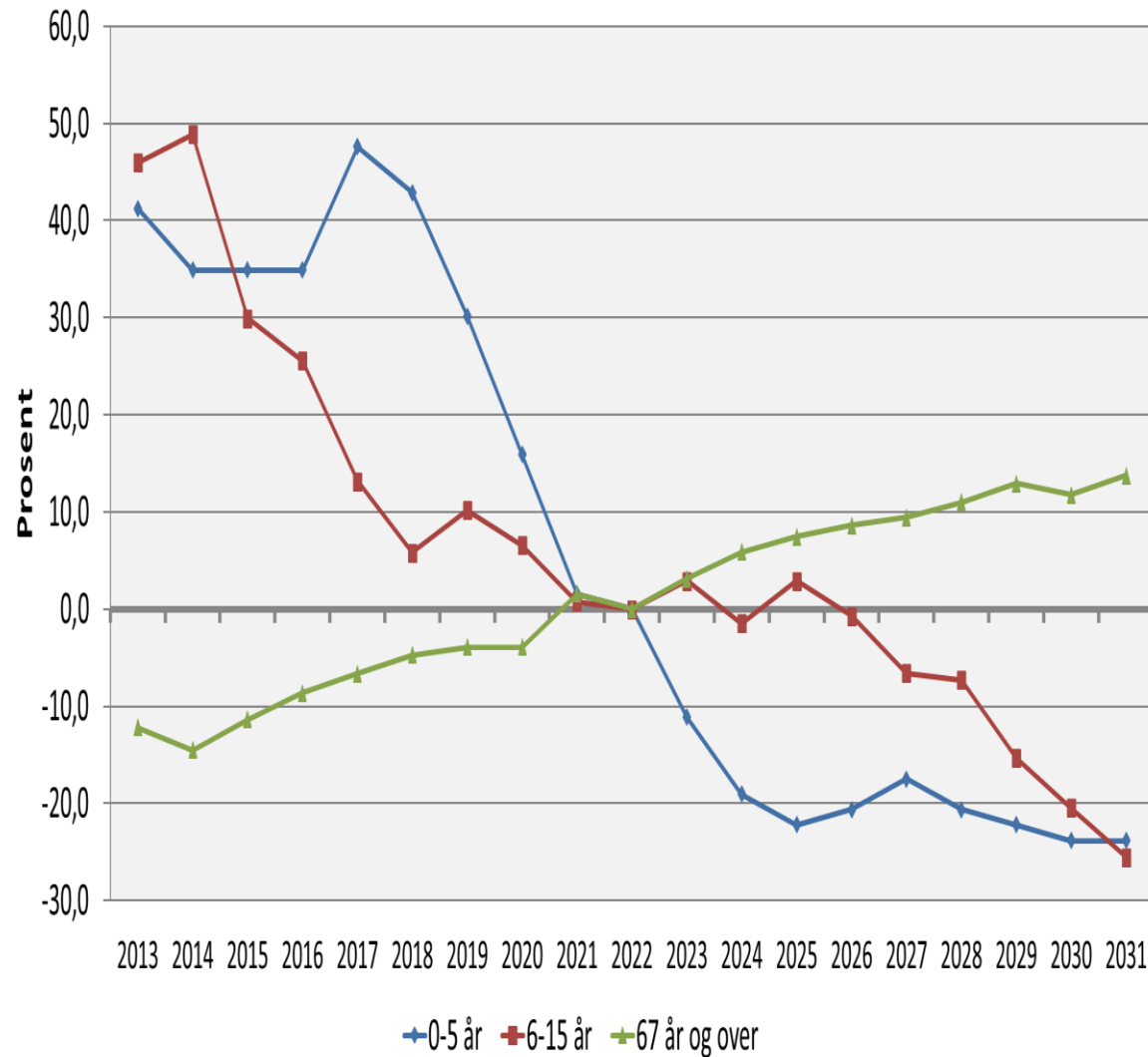

■ Lurøy ■ Kostragruppe 15 ■ Landet uten Oslo

- Fordi Rødøy drifter tjenestene «dyrt» er det et omstillingspotensiale når vi sammenligner med Lurøy, kommunegruppen og landet uten Oslo.
- I sum er omstillingpotensialet ift. Lurøy 18 millioner, ift. kommunegruppen 13 millioner og ift. landet uten Oslo 29 millioner kroner.
- Sammenlignet med Lurøy er omstillingpotensialet størst inne pleie- og omsorg, grunnskole, kommunehelse og sosiale tjenester.
- Sammenlignet med kommunegruppen er det størst omstillingpotensial på kommunehelse, administrasjon og «andre områder».
- Sammenlignet med landet uten Oslo er omstillingpotensialet størst på pleie- og omsorg, grunnskole, kommunehelse og administrasjon.

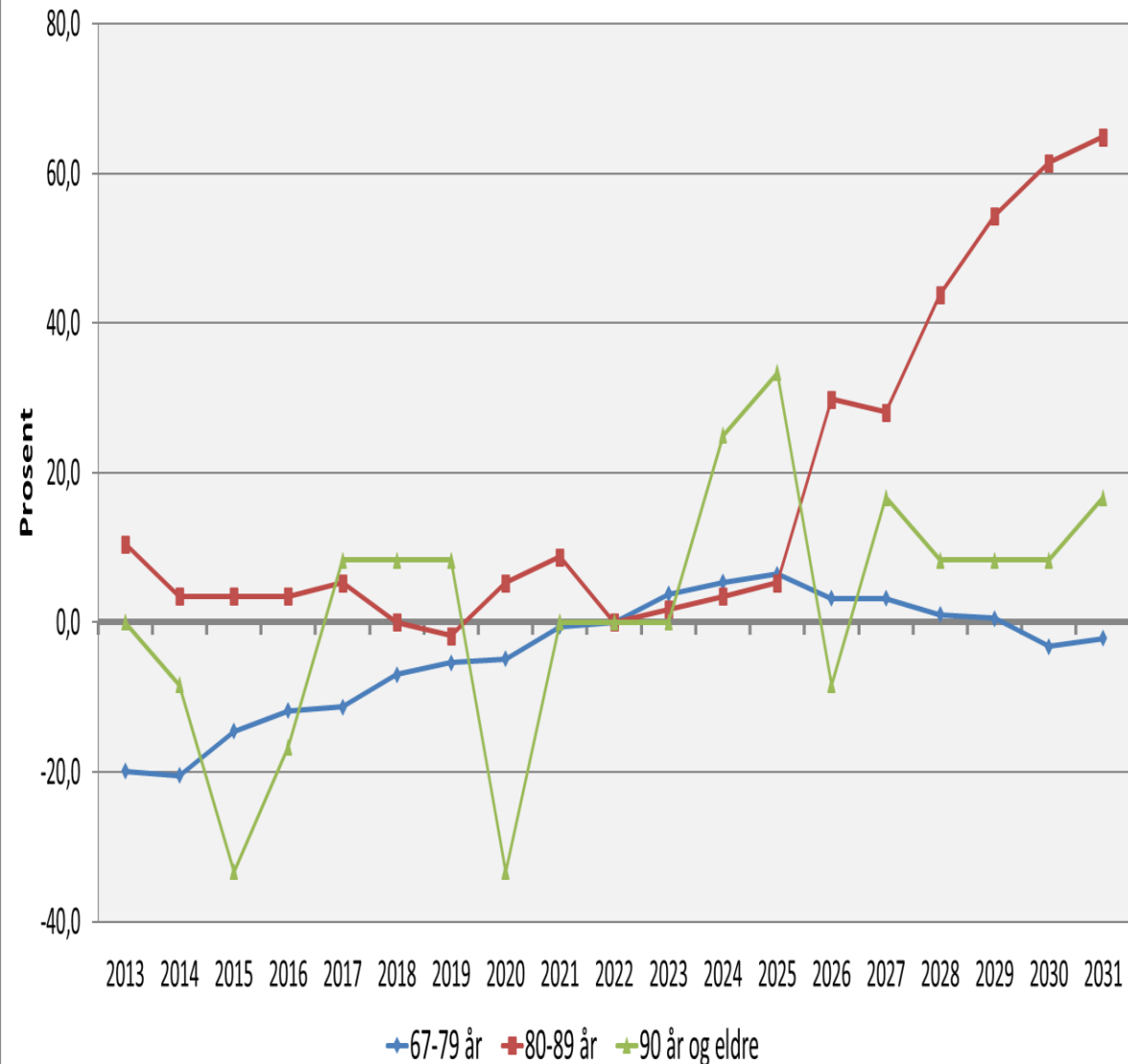
Utvikling folketall Rødøy kommune: 0-5 år, 6-16 år og 67 år +

SSBs hovedalternativ (oppdatert juli 2022)

- Selv om det forventes en befolkningsnedgang vil det være en økning i antall eldre innbyggere. Økningen i aldersgruppen over 67 år vil være om lag 13 prosent.
- Samtidig forventes en nedgang i yngre aldersgrupper på over 20 prosent.
- Nedgangen i aldersgruppen 0-5 år kommer i perioden fram mot 2025, mens nedgangen for barn i grunnskolealder forventes å komme i perioden 2026 – 2031.

Utvikling folketall Rødøy kommune, eldre aldersgrupper 67-79 år, 80-89 år og 90 år +
SSBs hovedalternativ (oppdatert juli 2022)

- Denne figuren viser befolkningsutviklingen i eldre aldersgrupper.
- Det forventes en økning i innbyggere i aldersgruppen 80-89 år på vel 60 prosent. Økningen kommer fra 2025.
- Aldersgruppen over 90 år vil være forholdsvis stabil (økningen i denne aldergruppen kan forventes fra 2035).
- Aldersgruppen 67-79 er stabil gjennom perioden.

Endring i statens rammetilskudd til Rødøy kommune som følge av demografiendringene

Endring utgiftsbehov per 1.1	Pleie- og omsorg	Grunnskole	Barnehage	Sosial	Kommune. helse	Barnevern	SUM Rødøy
2024	1 399	-944	-1 147	-119	-28	-158	-997
2025	468	944	-293	-111	-54	-41	912
2026	286	-786	229	-84	-6	-49	-410
2027	941	-1 258	459	-38	-26	-85	-7
2028	1 066	-157	-459	-63	-10	-72	306
2029	1 104	-1 730	-229	-18	13	-124	-985
2030	431	-1 101	-229	32	-46	-104	-1 018
2031	835	-1 101	0	-25	-6	-105	-402
2032	974	-315	0	-54	26	-27	604
Sum 2022-2031	7 504	-6 447	-1 669	-480	-139	-765	-1 997

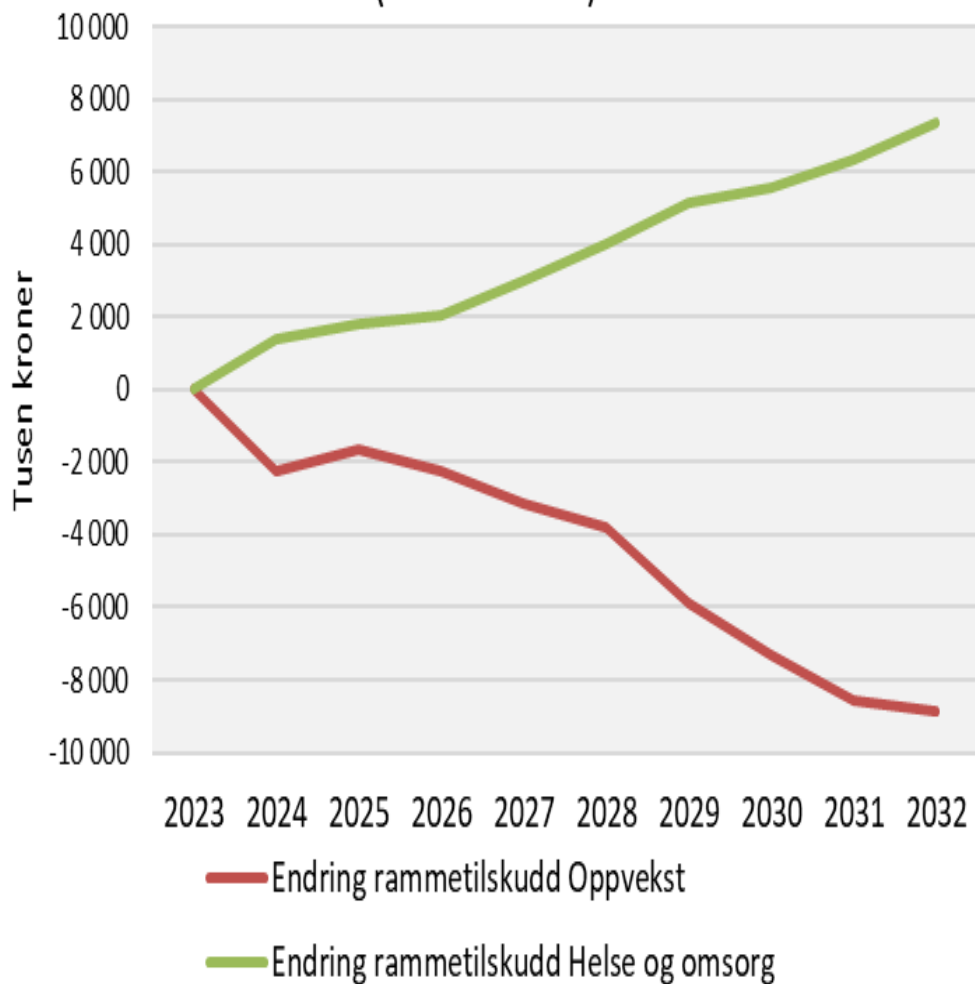

Kommunenes største utfordring

«Danse» med demografien

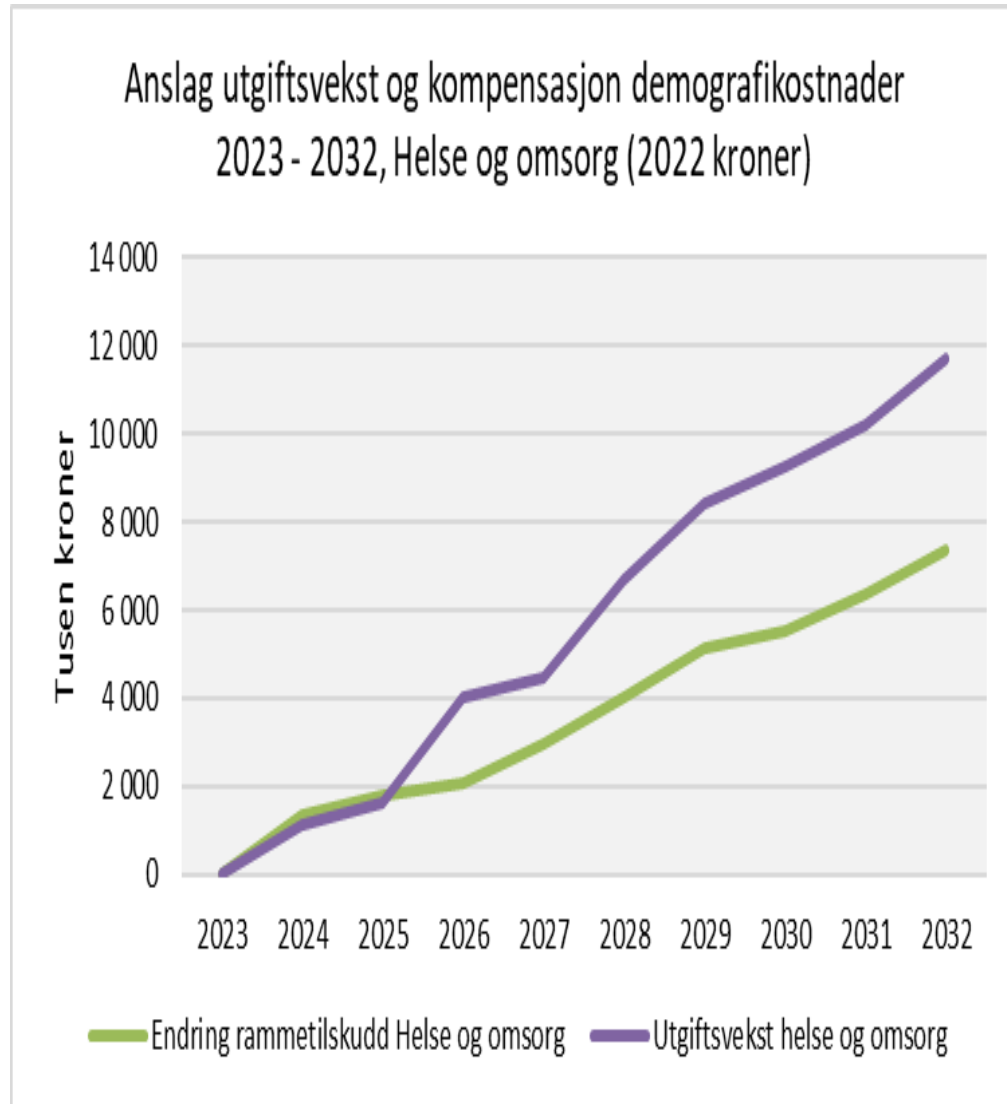

Anslag endring i rammetilskudd 2023 - 2032, oppvekst og helse- og omsorg, i tusen kroner (2022 kroner)

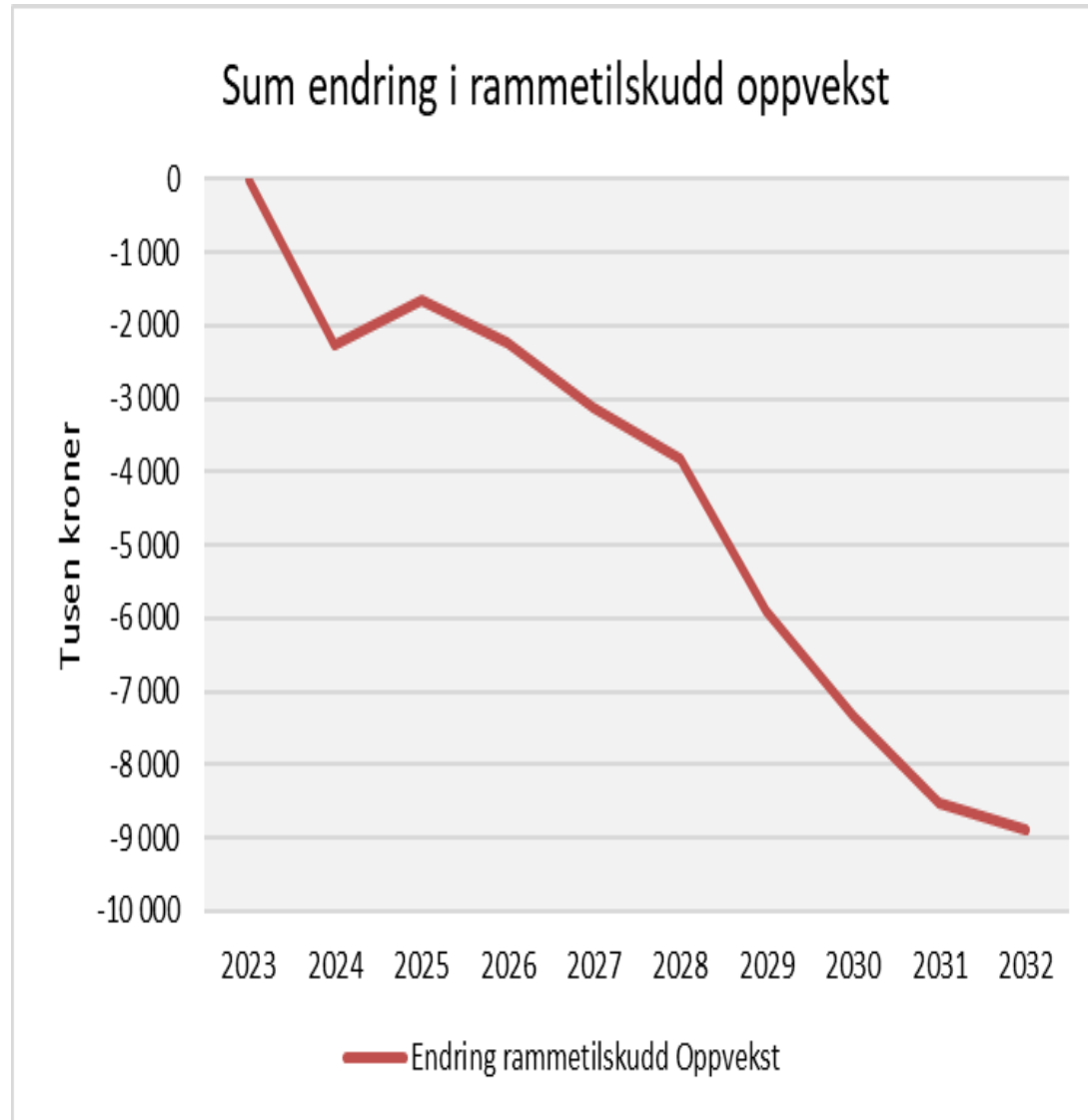
- Befolkningsendringene vil ha stor betydning for kommuneøkonomien.
- Økningen i antallet eldre vil medføre et økt utgiftsbehov /rammetilskudd innen helse- og omsorg på over 7 millioner kroner (basert på statens beregninger).
- Samtidig vil nedgangen i innbyggere i yngre aldersgruppen redusere utgiftsbehovet / rammetilskuddet i barnehage, grunnskole og barnevern med opp mot ni millioner kroner.
- Staten kompenserer økningen i utgiftsbehovet innen helse og omsorg. Fordi Rødøy har høye enhetskostnader vil ikke kompensasjonen kostnadsøkningen hvis ikke driften legges om (se neste foiler).
- Det er ingen kompensasjon når kommunen får færre innbyggere i yngre aldersgrupper.
- Rødøy får derfor i sum mindre inntekter men høyere utgifter!

Utgiftsvekst og kompensasjon helse- og omsorg 2023 - 2032 (2022 kroner)

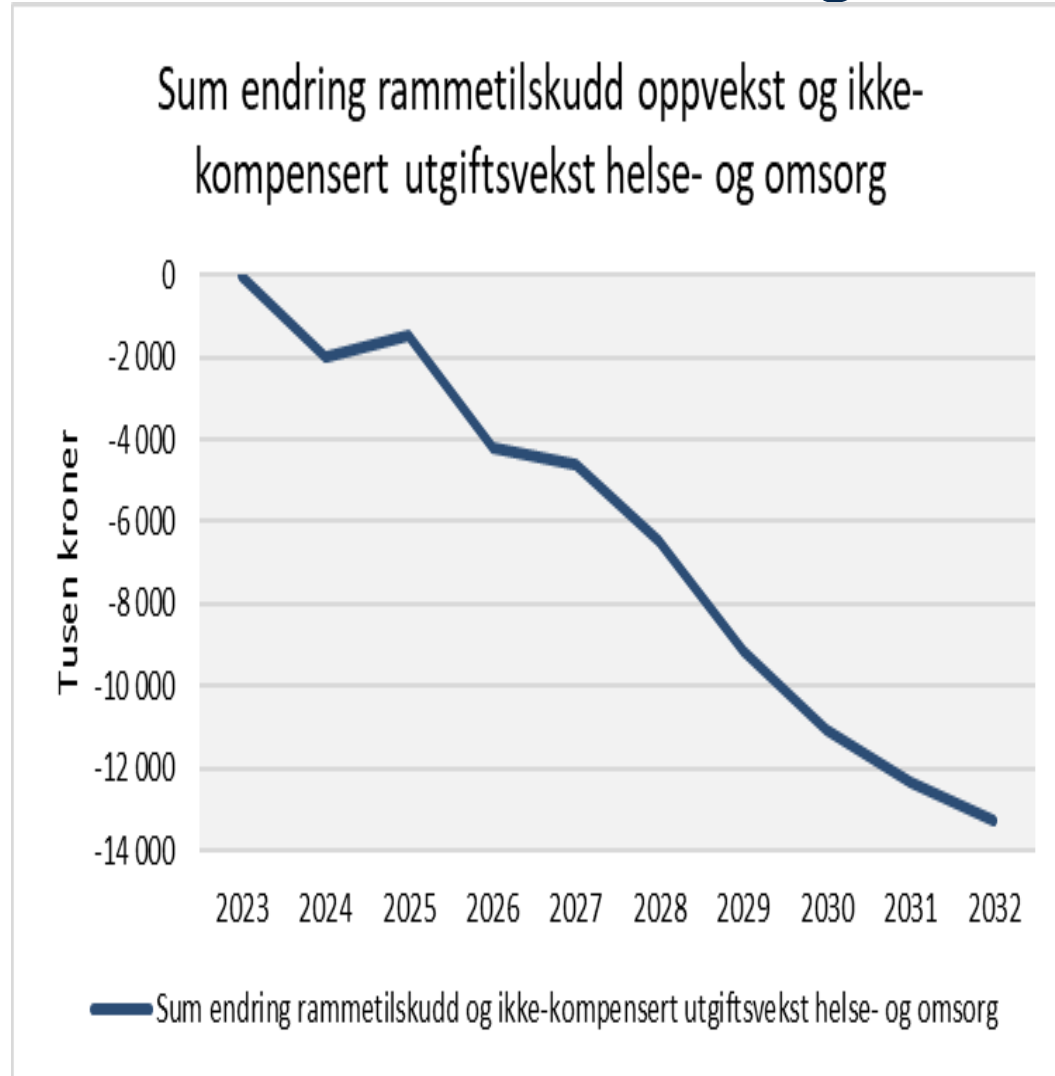
- Denne figuren viser anslag på utgiftsvekst og anslag på statlig kompensasjon for endret demografi gjennom rammetilskuddet, knyttet til helse og omsorgssektoren.
- Utgiftsveksten i helse- og omsorg forventes å være større enn økningen Rødøy kommune får i rammetilskuddet som følge av flere eldre innbyggere. Utgiftene som ikke kompenseres er vel 4,3 millioner kroner.
- Dette er fordi Rødøy kommune har høyere enhetskostnader i helse- og omsorg enn det som staten legger til grunn i beregningene av rammetilskuddet.
- Det er fra og med 2026 utgiftsveksten forventes vil være større enn kompensasjonen i rammetilskuddet.
- I 2032 vil utgiftene ha økt med 11,7 millioner kroner fra 2023. Kompensasjonen gjennom rammetilskuddet vil være 7,4 millioner kroner.

Endring rammetilskudd oppvekst 2023 – 2032 (2022 kroner)

- Denne figuren viser anslag på endringer i rammetilskudd på oppveksttjenestene grunnskole, barnehage og barnevern.
- Reduksjonen i rammetilskuddet kommer som følge av færre barn i målgruppen for disse tjenestene. Det gis ingen kompensasjon for dette.
- Rammetilskuddet knyttet til oppvekst reduseres gjennom hele perioden, med unntak fra 2024 - 2025.
- I 2032 vil rammetilskuddet knyttet til oppveksttjenestene være 8,9 millioner kroner lavere enn i 2023.

Anslag på endring i økonomiske rammebetingelser som følge av demografiendringer i perioden 2023 – 2032, oppvekst + helse og omsorg (2022 kroner)

- Denne figuren sum av endringer i rammetilskuddet til oppvekstsektoren og kostnadsvekst innen helse- og omsorg som ikke kompenseres gjennom rammetilskuddet, for perioden 2023 – 2032.
- I sum vil reduksjonen i rammetilskuddet knyttet til oppvekst og merkostnadsveksten i helse- og omsorg koste Rødøy kommune 13,2 millioner kroner i 2032 sammenlignet med 2023.
- Med andre ord er det et **isolert sett behov for å omstille tjenestene med 13,2 millioner kroner** for å ha samme balanse mellom inntekter og utgifter i 2032 som i 2023.

Hvilke langsiktige og strategiske grep kan Rødøy ta i dag - for å sikre bærekraft på sikt. Forslag fra KSK.

- A. Etablere handlingsregel for bruk av havbruksfond som setter tak på bruk av havbruksfond i driften og avsetter midler til nye satsinger
- B. Etablere utviklingsfond for å stimulere til utvikling i lokalsamfunnet og næringsaktivitet med havbruksfondet
- C. Utarbeide en Næringsstrategi
- D. Forsere bruk av teknologi / digitale løsninger , på tvers av tjenester og geografi. Samarbeid med andre kommuner i digitaliseringsnettverk, og undersøke muligheter for prosjektskjønnsmidler fra Statsforvalteren
- E. Jobbe mer systematisk med forebygging. Prioritere forebyggende tiltak – etablere arenaer for samhandling på tvers av tjenestene - og følge opp effektene av dette i tjenestene. Sikre en felles forståelse av hva forebygging betyr i Rødøy
- F. Samskaping med innbyggere og næringsliv. Invitere innbyggere, frivillighetet, organisasjoner og næringsliv til å løse utfordringer som er viktig. Dette kan være alt fra konkrete problemstillinger som å etablere møteplasser for yngre og/ eller eldre, eller større utfordringer knyttet til for eksempel næringsutvikling
- G. Etablere flere møteplasser (fysisk og digitale), både i tjenestene og som sosiale møterom i et samfunnsutviklingsperspektiv
- H. Kartlegge eksisterende formålsbygg, behov for disse og hvordan arealene kan utnyttes til alternative formål. Bygge om i stedet for å bygge ned?
- I. Utarbeide en plan for avhending av overflødig eiendomsmasse og rullerende vedlikeholdsplan for formålsbygg som ikke skal avhendes
- J. Fullføre og følge opp temaplaner for de største virksomhetsområdene Helse og omsorg og Oppvekst, for å sikre strategisk retning og felles mål bilde

Innspillsrunde - forslag som fikk støtte i arbeidsverksted er uthevet

- A. Etablere handlingsregel for bruk av havbruksfond som setter tak på bruk av havbruksfond i driften og avsetter midler til nye satsinger**
- B. Etablere utviklingsfond for å stimulere til utvikling i lokalsamfunnet og næringsaktivitet med havbruksfondet**
- C. Utarbeide en Næringsstrategi**
- D. Forsere bruk av teknologi / digitale løsninger , på tvers av tjenester og geografi. Samarbeid med andre kommuner i digitaliseringsnettverk, og undersøke muligheter for prosjektskjønnsmidler fra Statsforvalteren
- E. Jobbe mer systematisk med forebygging. Prioritere forebyggende tiltak – etablere arenaer for samhandling på tvers av tjenestene - og følge opp effektene av dette i tjenestene. Sikre en felles forståelse av hva forebygging betyr i Rødøy**
- F. Samskaping med innbyggere og næringsliv. Invitere innbyggere, frivillighetet, organisasjoner og næringsliv til å løse utfordringer som er viktig. Dette kan være alt fra konkrete problemstillinger som å etablere møteplasser for yngre og/ eller eldre, eller større utfordringer knyttet til for eksempel næringsutvikling**
- G. Etablere flere møteplasser (fysisk og digitale), både i tjenestene og som sosiale møterom i et samfunnsutviklingsperspektiv
- H. Kartlegge eksisterende formålsbygg, behov for disse og hvordan arealene kan utnyttes til alternative formål. Bygge om i stedet for å bygge ned?
- I. Utarbeide en plan for avhending av overflødig eiendomsmasse og rullerende vedlikeholdsplan for formålsbygg som ikke skal avhendes**
- J. Fullføre og følge opp temaplaner for de største virksomhetsområdene Helse og omsorg og Oppvekst, for å sikre strategisk retning og felles mål bilde**

1. Hvilke strategiske grep fra listen vil være viktigst å jobbe med? (de er i tråd med ønsket utvikling, er gjennomførbare og vil ha effekt)
2. Hvilke andre grep burde vi ta?

4. Reisetidsanalyse

Slik har vi jobbet

- **Tett dialog med tjenestene**
 - Gjennomganger av driften og hvorledes reisevirksomheten i tjenestene gjennomføres før reiseregistreringen startet
- **Helse- og omsorg**
 - Registrering over tre uker (initielt to uker)
 - *unntak*; legevakten to uker i løpet av februar (utelatt fra denne delen av analysen)
 - Registreringen i denne perioden er «blåst opp» til 52 uker
- **Teknisk**
 - Registrerte alle reiser gjennomført i 2022

Analyse

Dagsverk:

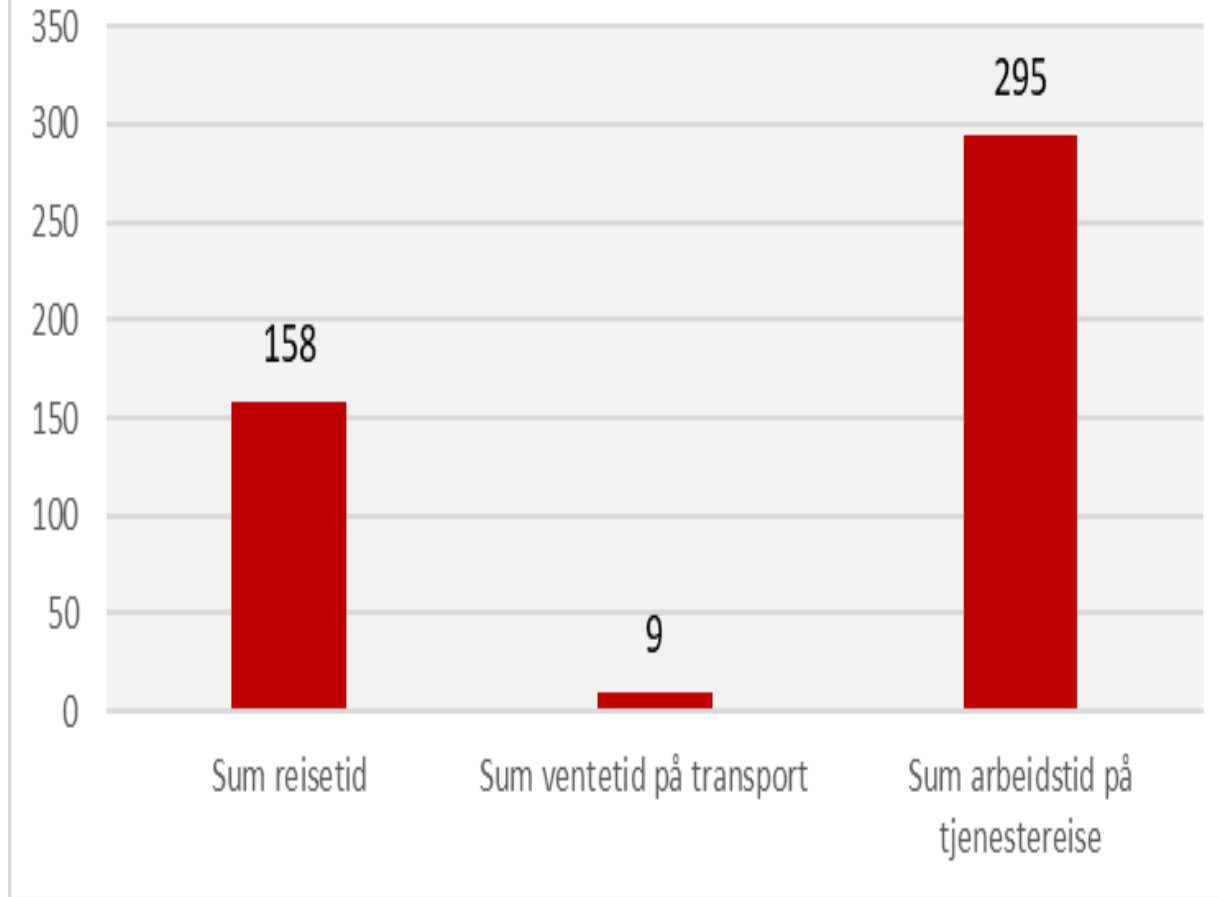
- Etter anløpssted (kun reiser med sjøtransport)
- Etter virksomhet (alle tjenestereiser)
- Registrerte data på:
 - Reisetid
 - Ventetid
 - Type transport, gruppert sjøtransport og landtransport
 - Arbeidstid / tjenesteyting
 - Avspasering
 - Overtid

Reisetidsanalyse, helse- og omsorgstjenesten

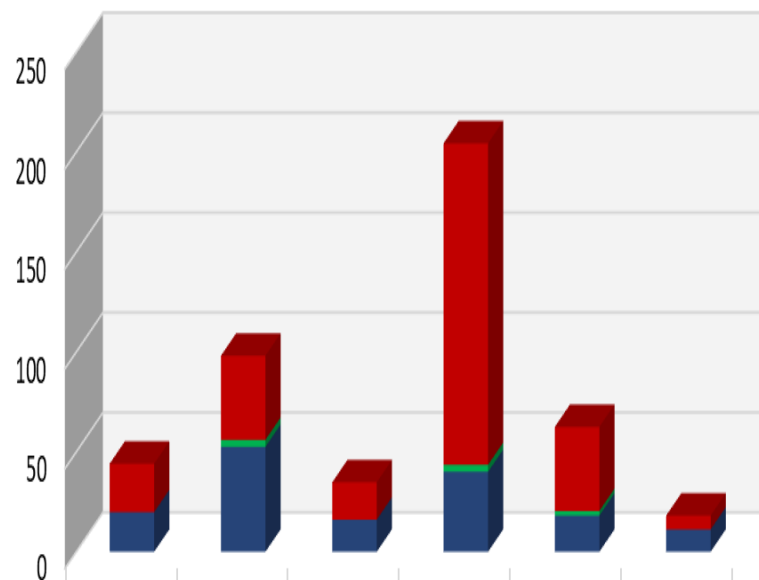

Reise-, vente og arbeidstid på tjenestereiser med sjøtransport (dagsverk)

- Denne foilen viser anslag på dagsverk gjennom et år på reisetid, ventetid og arbeidstid på tjenestereiser med sjøtransport.
- 158 dagsverk går med til reisetid og 9 dagsverk til ventetid på transport. På tjenestereisene utføres anslagsvis 295 dagsverk til tjenesteytende arbeid.
- Omfanget av reisetid må sees i sammenheng offentlig transport ikke er hensiktsmessig lagt opp for personell til å reise rundt i de ulike kretsene og at innbyggerne er kjent med at hjemmesykepleie og praktisk bistand begrenses av transportmulighetene.

Sum reise-vente og arbeidstid (dagsverk)

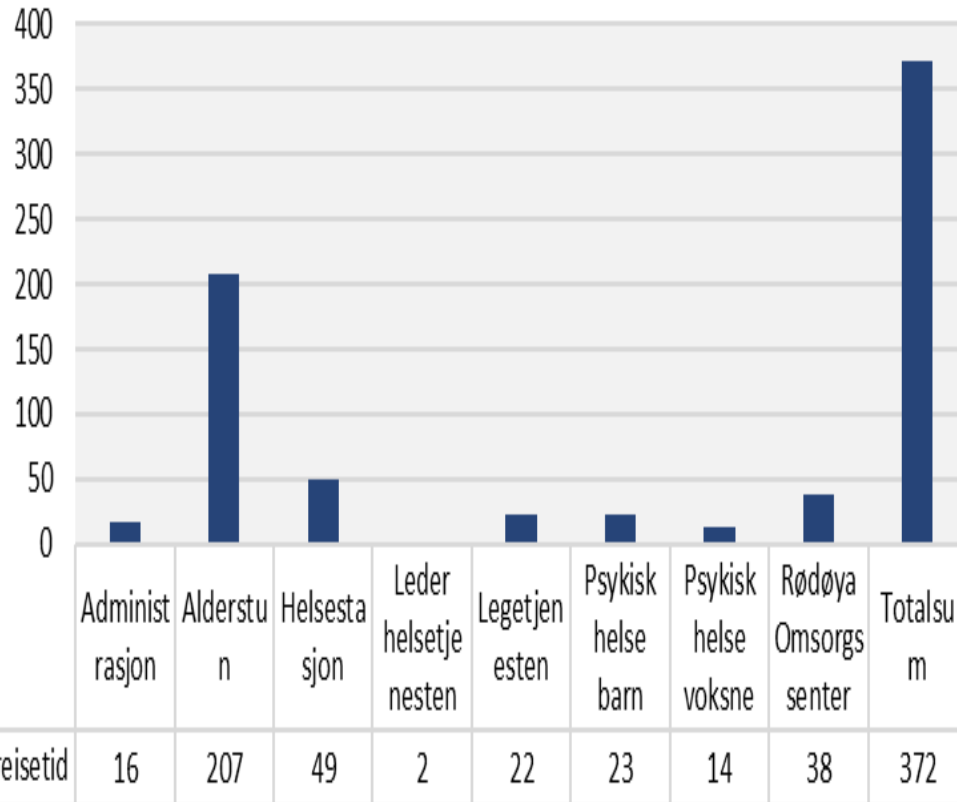
	Gjerøy	Kilboghavn	Nordnesøy	Rødøya	Selsøyvik	Storselsøy
■ Sum arbeidstid på tjenestereise	24	42	19	161	42	7
■ Sum ventetid på transport	0	3	0	3	2	0
■ Sum reisetid	20	53	16	40	18	11

■ Sum reisetid ■ Sum ventetid på transport ■ Sum arbeidstid på tjenestereise

Av den samlede reise- og ventetiden på 167 dagsverk tar reiser til Kilboghavn mest ressurser, med 53 dagsverk i reisetid og 3 dagsverk i ventetid.

Også tjenestereiser til Rødøya krever mye ressurser med anslagsvis 40 dagsverk reisetid og 3 dagsverk ventetid.

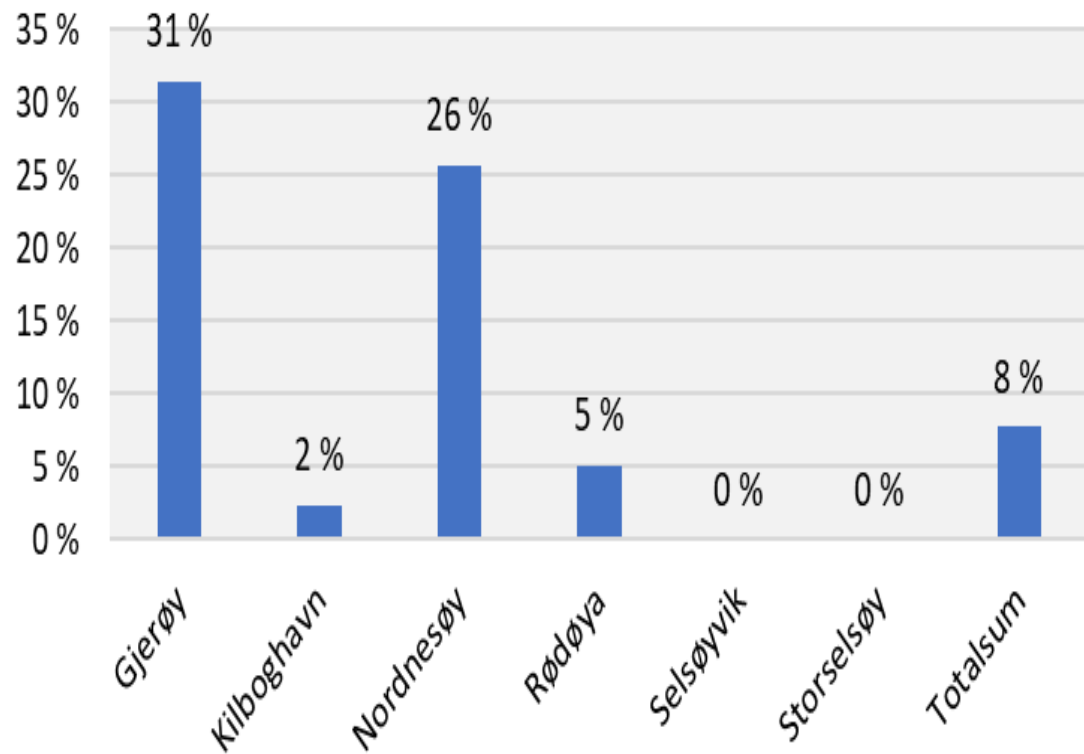
Sum reisetid per enhet (dagsverk)

Det er stor variasjon mellom enhetene i tjenestereiser med sjøtransport.

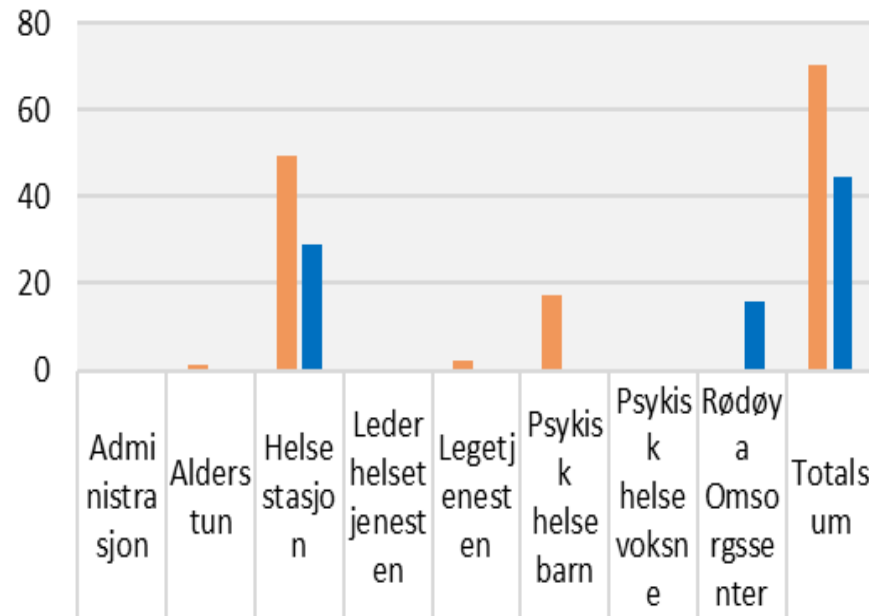
Alderstun har høyeste antallet med 207 dagsverk, Helsestasjonen 49 dagsverk og Rødøya omsorgssenter 38 dagsverk.

Andel av total reise-, vente og arbeidstid som tas ut i avspasering eller overtid

Det er i hovedsak reiser til Gjerøy og Nordnesøy som medfører avspasering og/eller overtid.

Sum dagsverk til avspasering og overtid (av all reisetid)

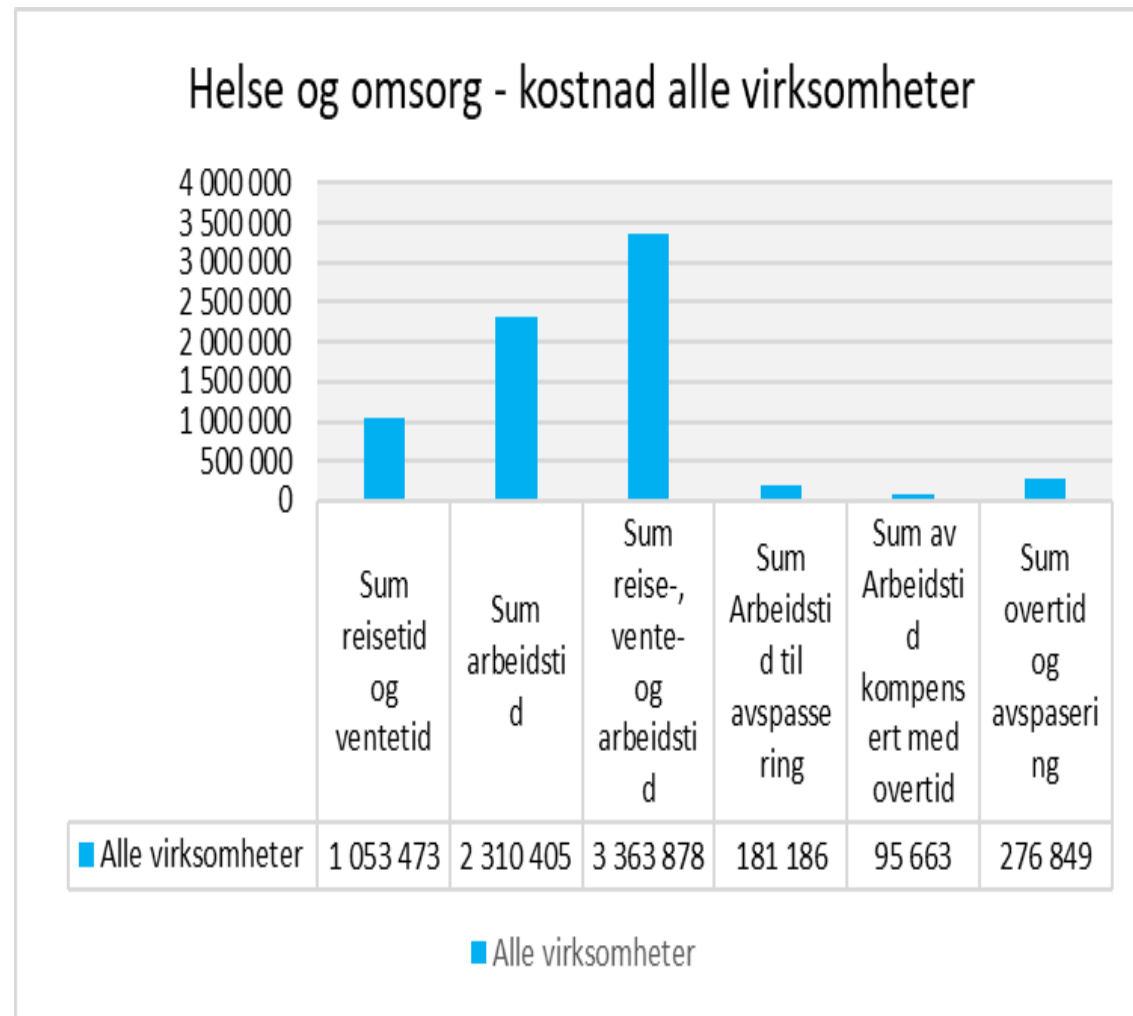
Sum Arbeidstid til avpassering	0	1	50	0	2	17	0	0	70
Sum av Arbeidstid kompensert med overtid	0	0	29	0	0	0	0	16	45

Sum Arbeidstid til avpassering Sum av Arbeidstid kompensert med overtid

Denne figuren viser anslag på totalt overtid og avspasering for alle reiser etter tjeneste. Det er store forskjeller mellom tjenestene i opptjent avspasering / overtid.

Mye avspasering og overtid i helsestasjonen og psykisk helse reflekterer stor reisebelastning på de ansatte i disse tjenestene.

Reisekostnader – Helse og omsorg

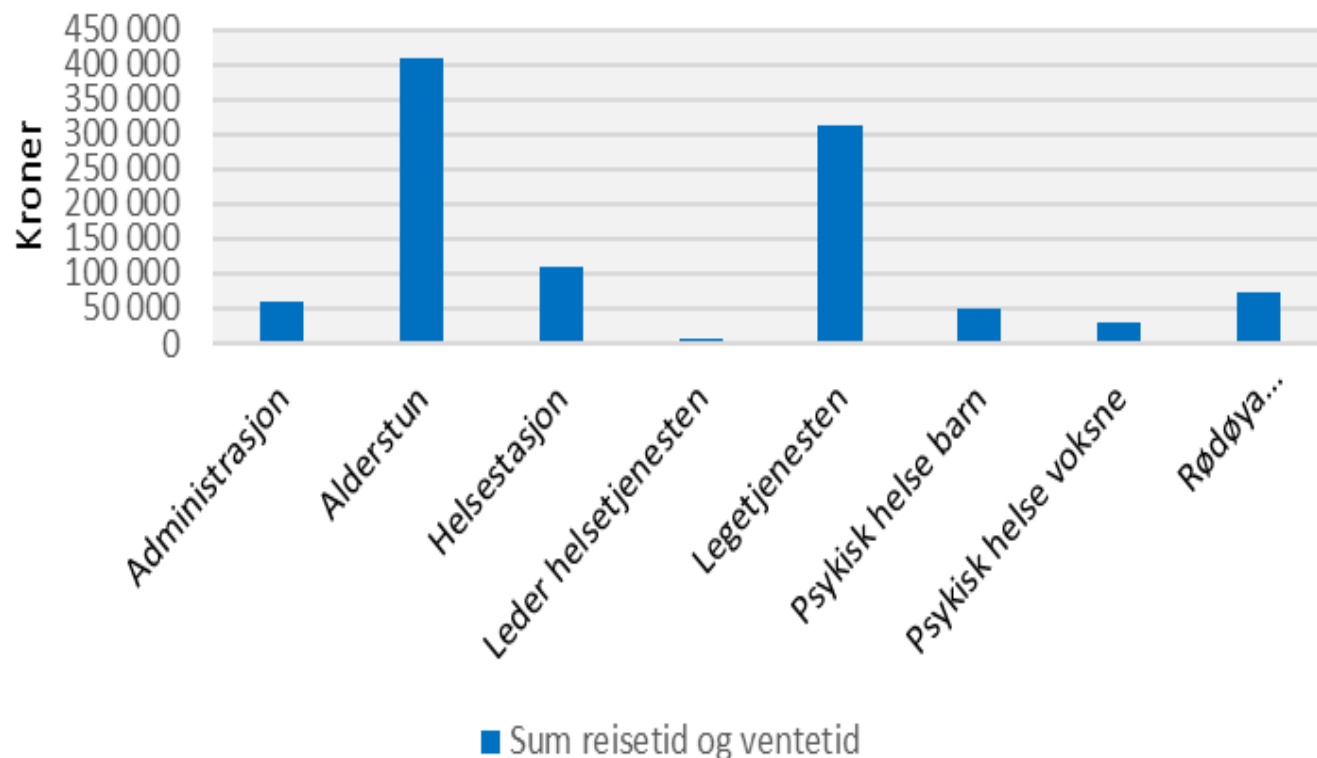

Denne figuren viser kostnader fordelt på reisetid, arbeidstid og opparbeidet avspasering for **Helse- og omsorg, for alle tjenestereiser.**

Reisetiden (inkludert ventetid) medfører anslagsvis isolert sett en kostnad på vel 1,05 million kroner, arbeidstiden på tjenestereisene om lag 2,3 millioner kroner.

Om lag 96 tusen kroner kompenseres som overtid. I sum ble 277 tusen brukt på overtid og avspasering knyttet til tjenestereiser. Herav er om lag 70 tusen knyttet til reiser med sjøtransport.

Kostnad reisetid og ventetid etter virksomhet - Helse og omsorg

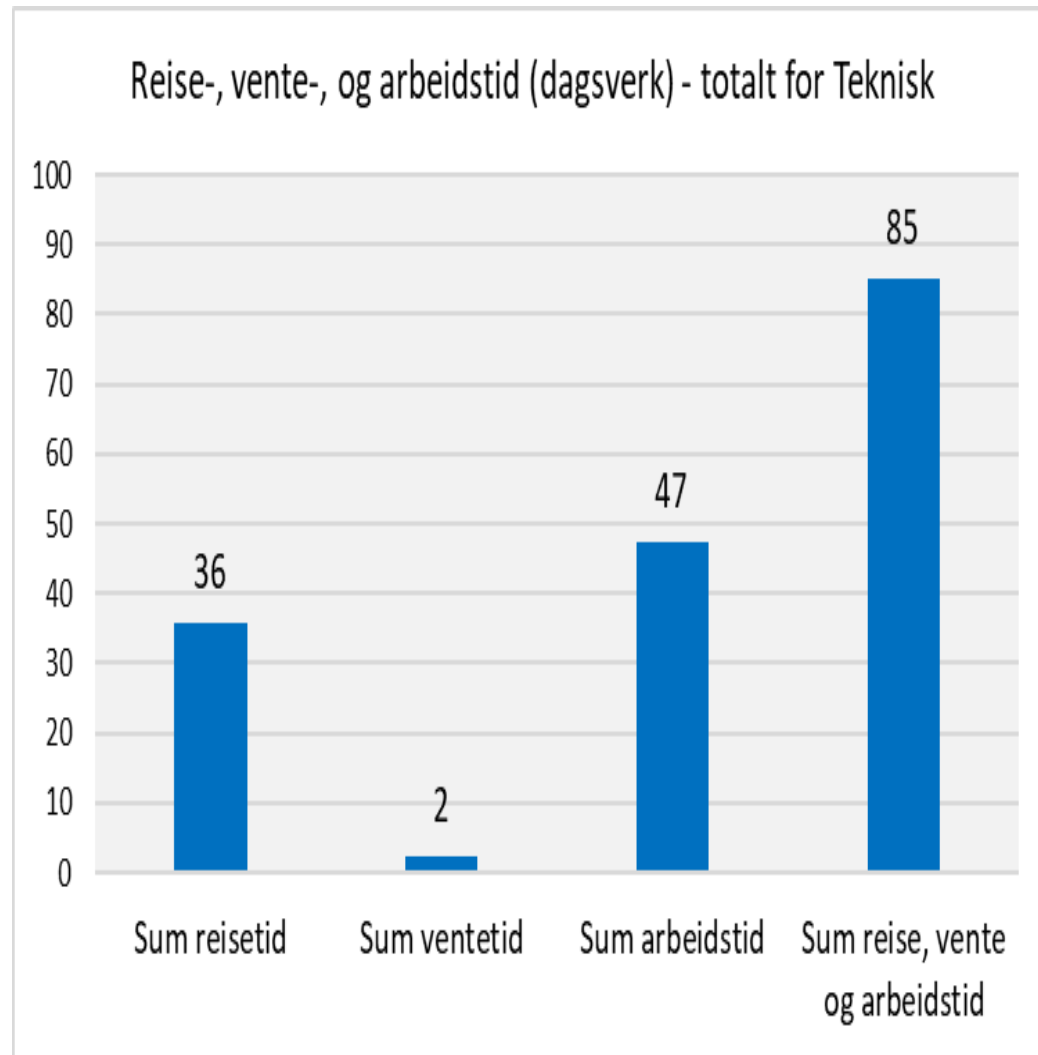
Denne figuren viser kun kostandene knyttet til, fordelt på virksomhetene.

Alderstun har høyest kostnader knyttet til reise- og ventetid. Det er også høye kostnader knyttet til legetjenesten.

Helsestasjonen og psykisk helse barn har lavere kostnader selv om reisebelastningen er høy. Dette må sees i sammenheng med at det er få ansatte i disse tjenestene.

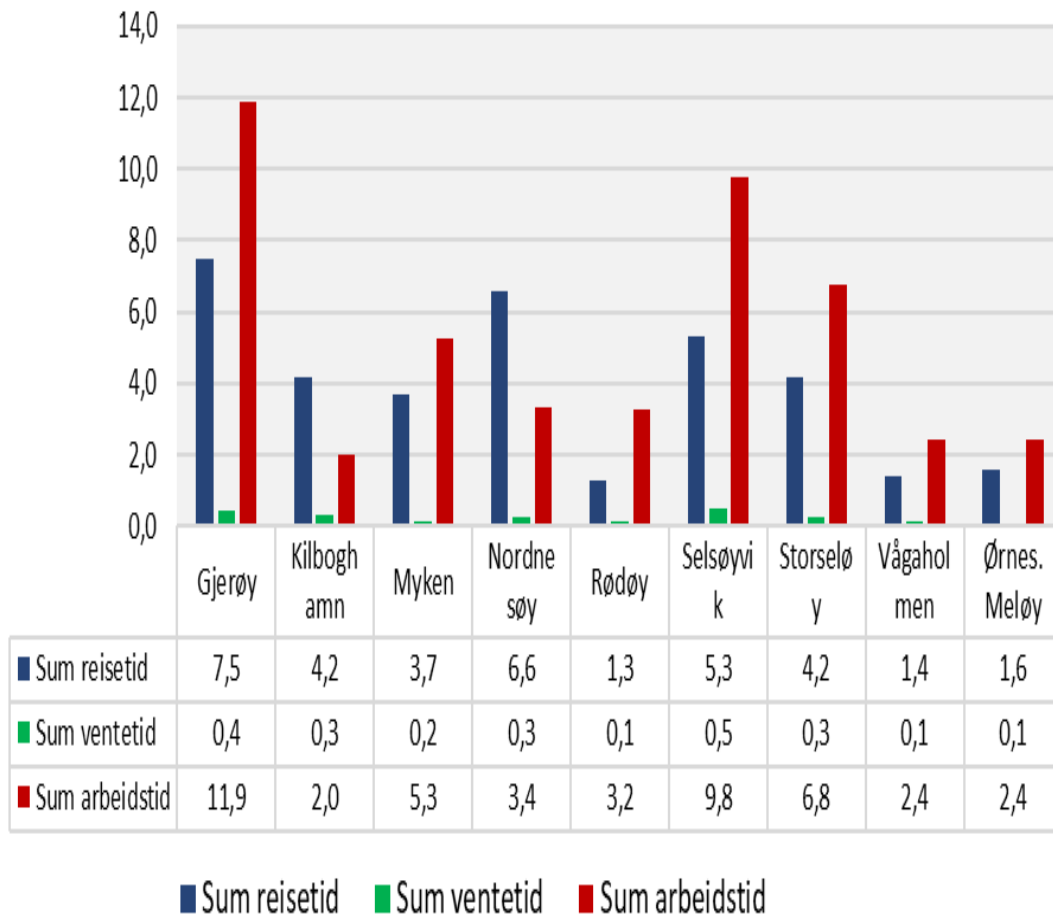

Teknisk etat

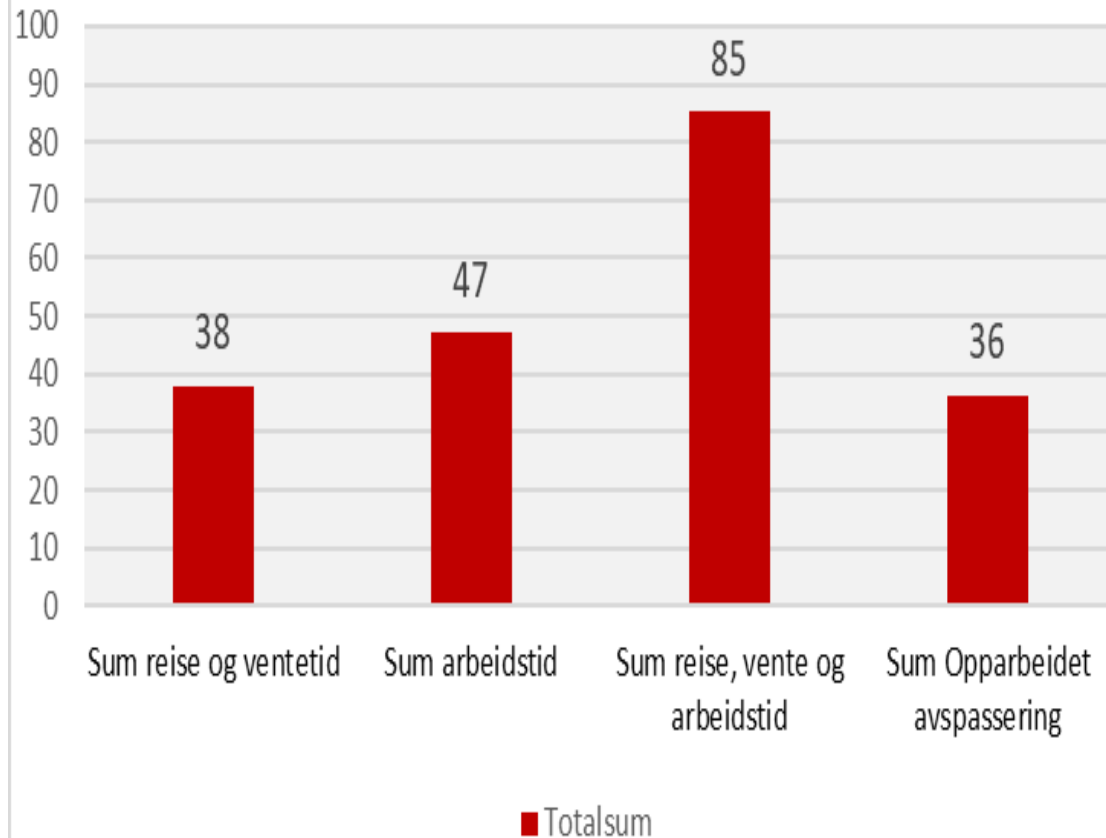
- Denne figuren viser reise-, vente og arbeidstid i sum antall dagsverk for teknisk etat på reiser med sjøtransport i 2022.
- Ingen reiser uten sjøtransport er inkludert i analysen.
- Sum reisetid og ventetid var 38 dagsverk.
- På reisene ble det utført i sum 47 dagsverk tjenesteyting.
- Totalt gikk 85 dagsverk til reise- vente og arbeidstid på disse tjenestereisene.

Reisetid, ventetid og arbeidstid etter anløpssted (dagsverk)

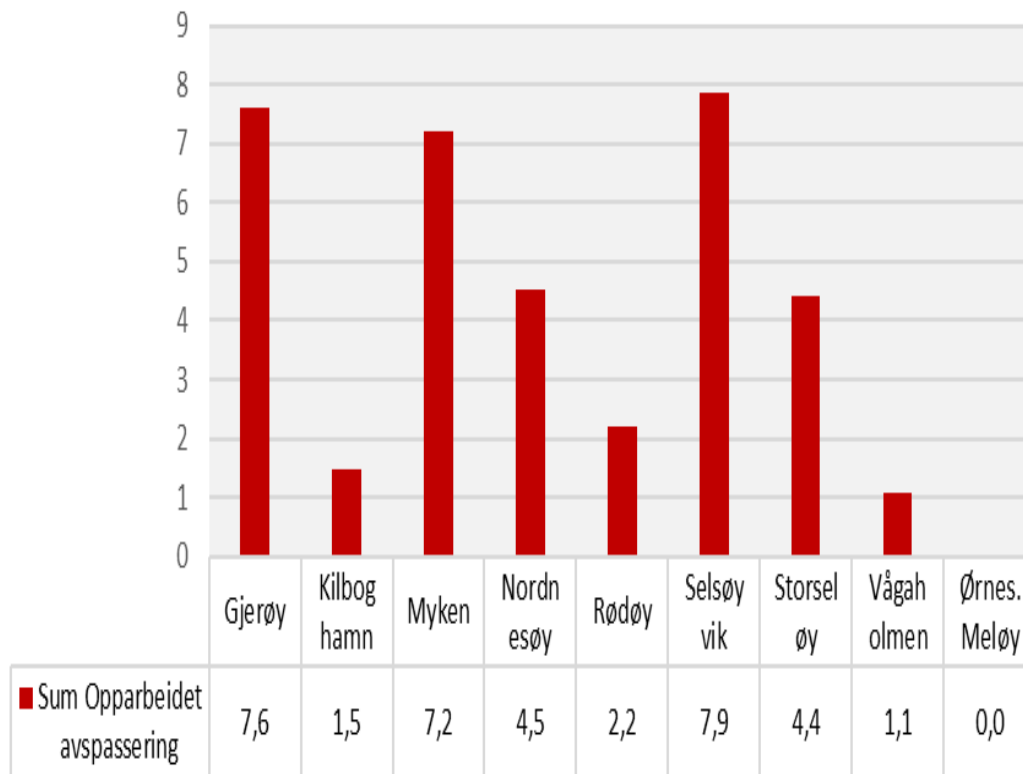
- Gjerøy og Nordnesøy er øyene som tar mest reisetid, med henholdsvis 7,5 og 6,6 dagsverk.
- Mest arbeidstid brukes på Gjerøy, Selsøyvik og Storselsøy.

Opparbeidet avspaseringstid ift reise- og vente og arbeidstid (dagsverk)

- Av 85 dagsverk reise- vente og arbeidstid opparbeides 36 dagsverk til avspasering.
- Det er ikke registrert uttak av overtid på reisene med sjøtransport.

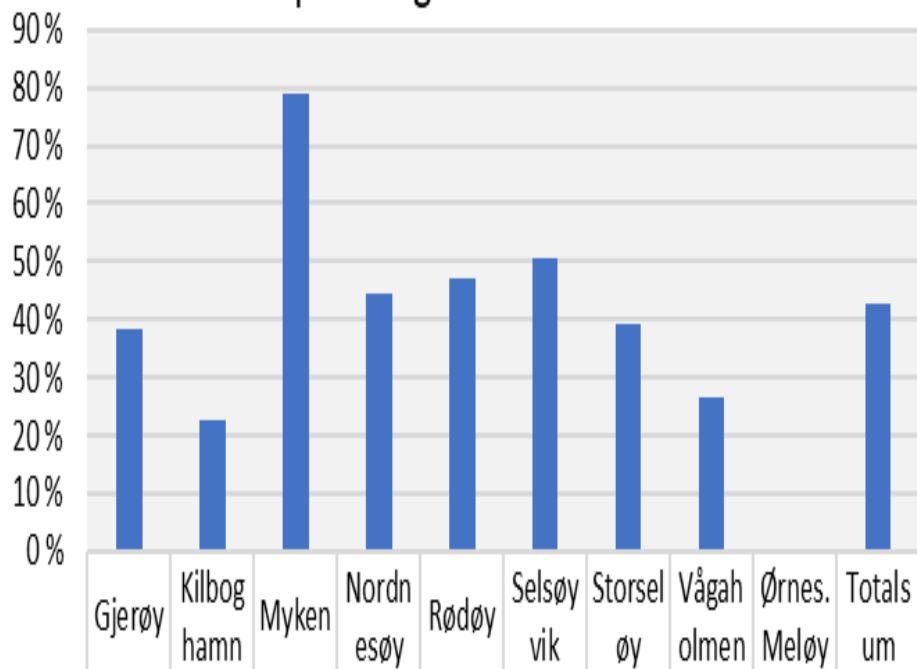
Sum Opparbeidet avspassing etter anløpssted (dagsverk)

Tjenestereiser til alle anløpssteder i Rødøy medfører avspasering.

Det er særlig tjenestereisene til Gjerøy, Myken og Selsøyvik som gir opptjent tid til avspasering.

Andel av reise, vente- og arbeidstid tatt ut som avspasering

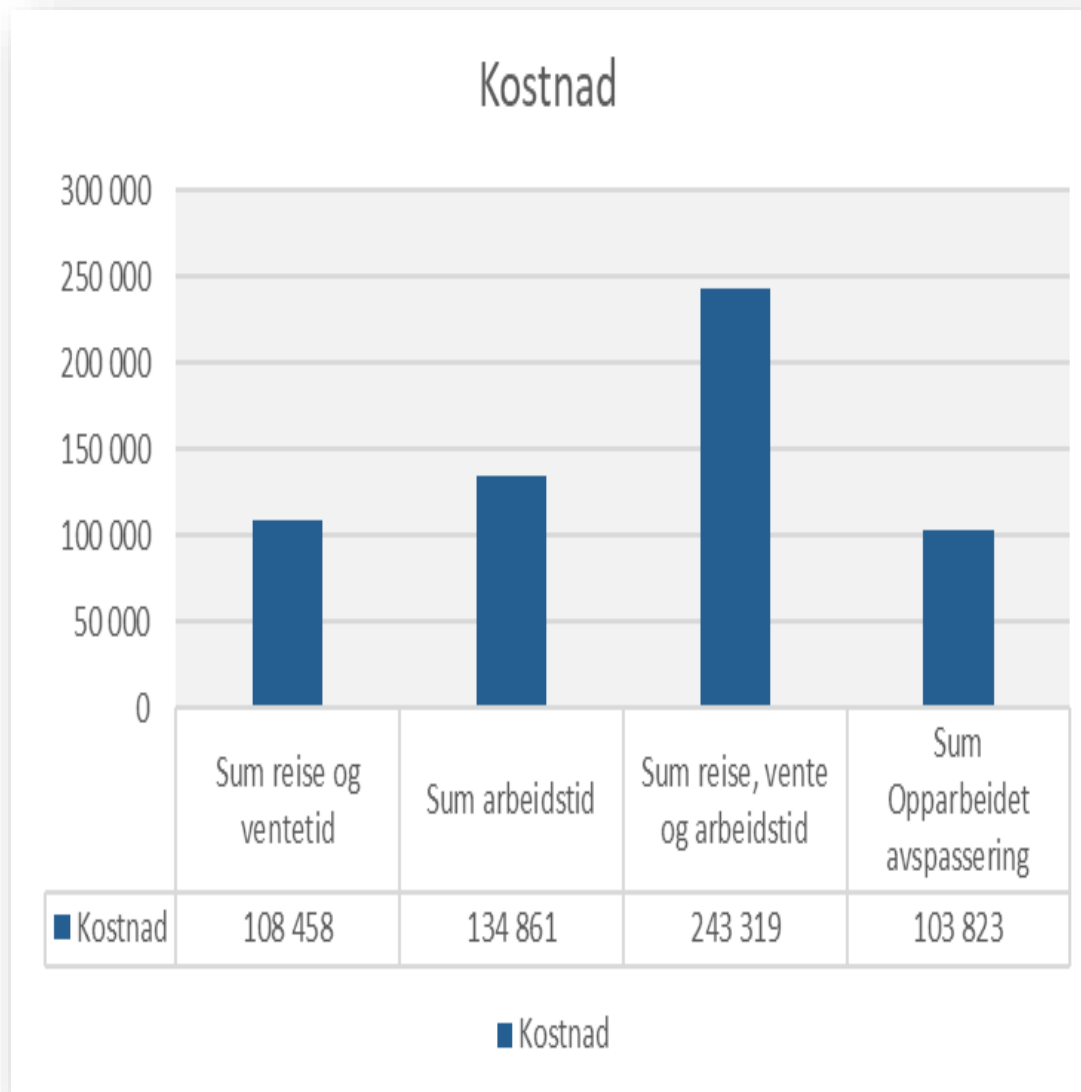
■ Andel av reise, vente- og arbeidstid tatt ut som avspasering	Gjerøy	Kilboghavn	Myken	Nordnesøy	Rødøy	Selsøyvik	Storseløy	Vågaholmen	Ørnes Meløy	Totalsum
	38%	23%	79%	44%	47%	51%	39%	27%	0%	43%

Av en totale reise- vente og arbeidstiden medførte 43 prosent opptjent avspasering.

Hele 83 prosent av reise- og arbeidstiden i Myken medfører avspasering.

Den høye andelen av reise- vente og arbeidstiden som tas ut i avspasering må sees i sammenheng med at teknisk etat i hovedsak må bruke ferge, og avgangstidspunkter.

Reisekostnader – Teknisk etat

Denne figuren viser kostander fordelt på reisetid, arbeidstid og opparbeidet avspasering for **teknisk etat**.

Reisetiden (inkludert ventetid) medførte isolert sett en kostnad på om lag 108 tusen kroner i 2022, arbeidstiden på tjenestereisene om lag 243 tusen kroner.

Herav ble om lag 104 tusen kroner tatt ut som avspasering.

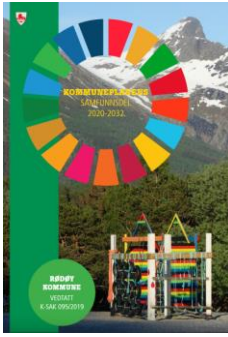
Tiltak vurdert for å **effektivisere tjenestereiser**

- Helse og omsorg er avhengig av transport for å nå ut til brukerne med tjenestene. Potensialet innenfor denne sektoren er knyttet til organisering av tjenestene og tildeling av tjenester
 - i tillegg er det et potensiale knyttet til balansen mellom institusjon og hjemmebasert omsorg – dette drøftes senere i analysen.
- Teknisk etat kan effektivisere tiden brukt til reiser og venting noe ved anskaffelse av en mindre «driftsbåt» til bruk i sommerhalvåret, som kommunen selv drifter uten innleie
 - vil være kostnadsdrivende, men vil gi bedre utnyttelse av ansatte og redusere antall timer til avspasering. Deler av kostnadene vil høre til selvkost (f eks vannverk) og vil da finansieres gjennom kommunale avgifter.

Tjenestereiser vil også kunne effektiviseres ved omlegging av rutetabeller – avhenger av dialogen med fylkeskommunen. Dette forholdet er ikke vurdert og analysert videre, da kommunen ikke har direkte påvirkning på dette forholdet.

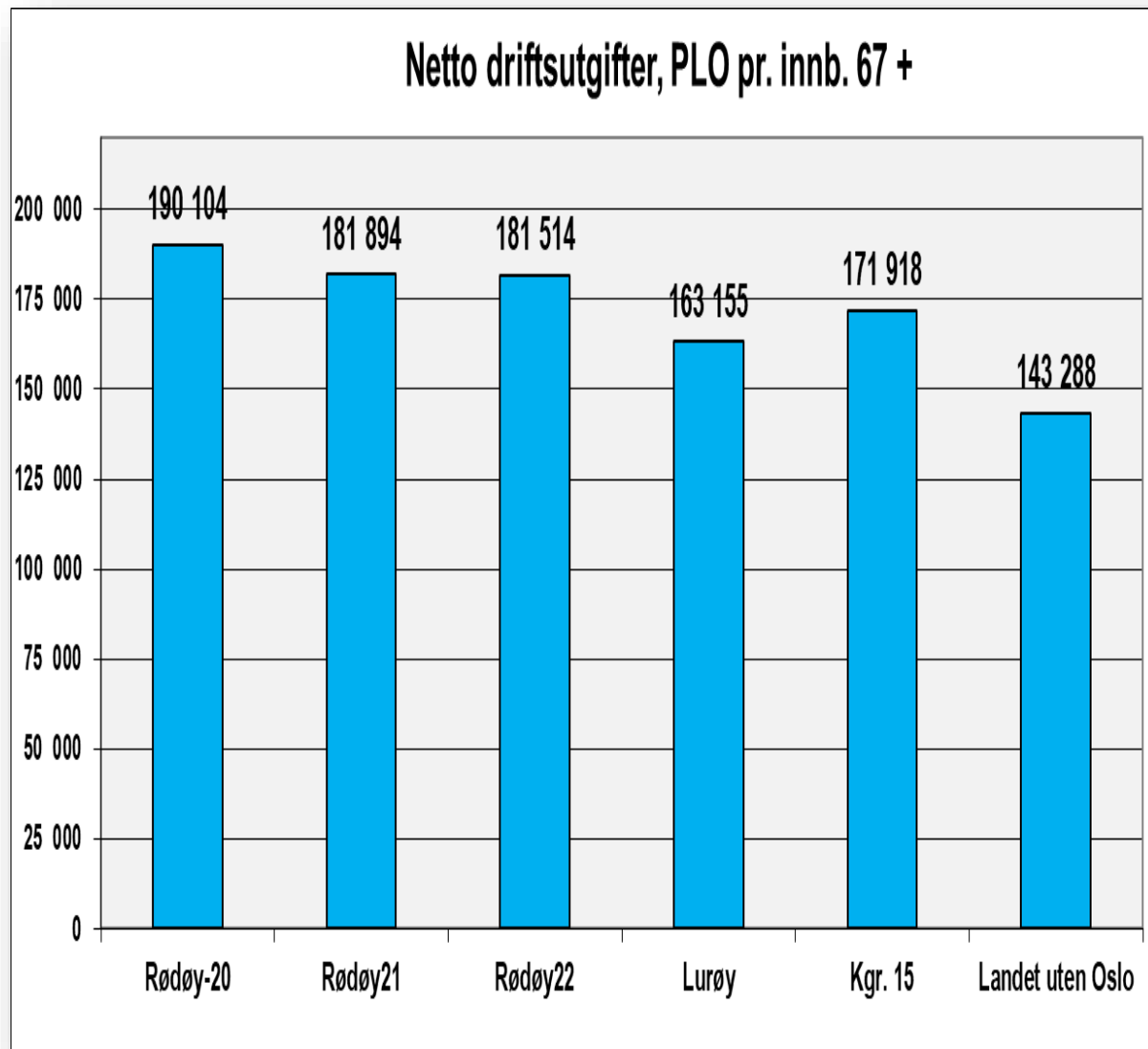

5. Helse og omsorg: analyser og forslag til veivalg/tiltak

Kommuneplanens mål: God helse og omsorg – gjennom hele livet

- Ha helsefremmende og forebyggende aktiviteter
- Ingen skal oppleve utenforskap
- Flest mulig skal kunne bo hjemme hele livet
- Vi skal tilby trygge og tilgjengelige tjenester gjennom livsløpet
- Vi skal være en attraktiv kompetansearbeidsplass
- Vi skal være en foregangskommune innen samskaping i helsesektoren

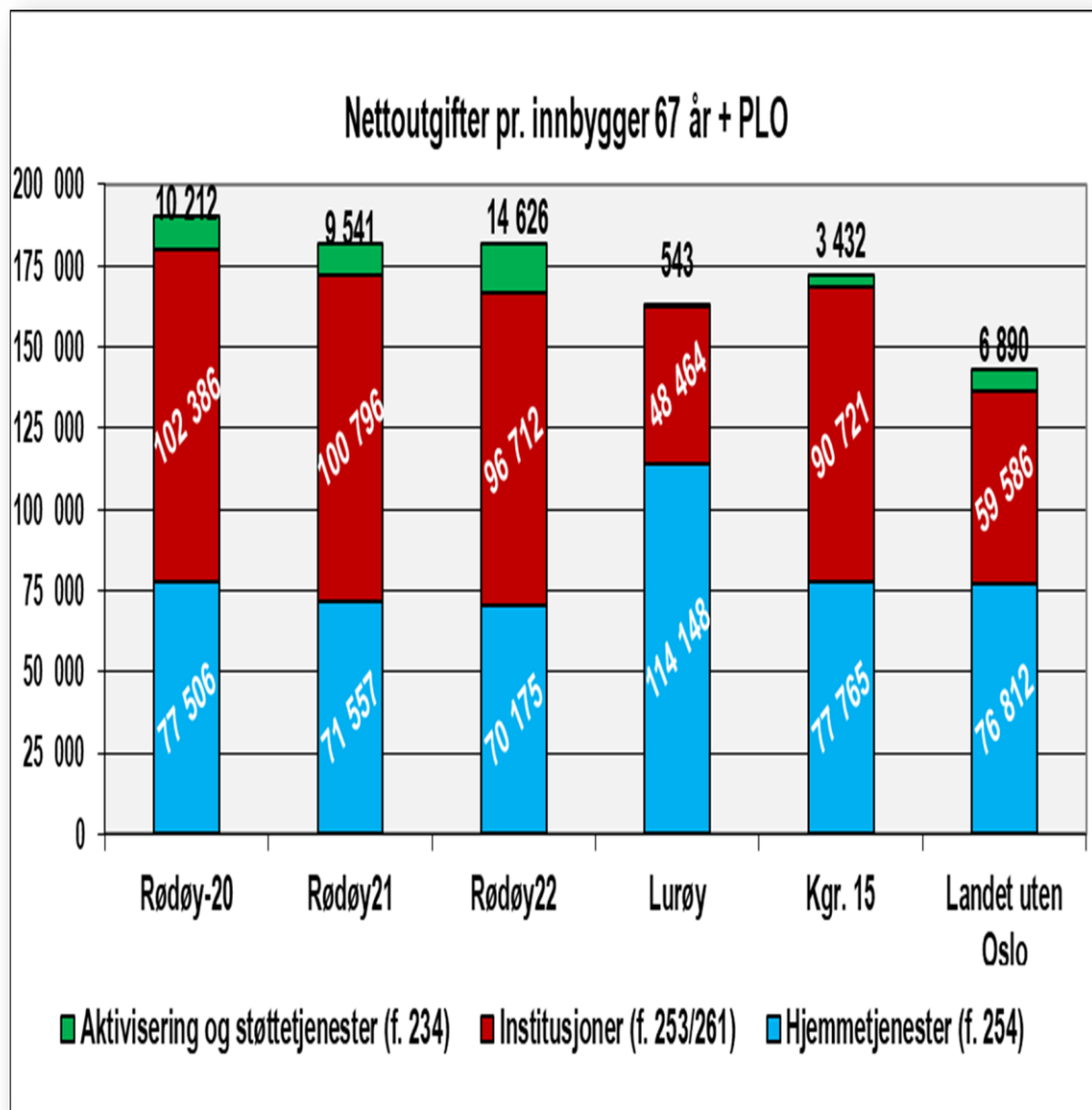

Rødøy har høyere driftsutgifter til pleie- og omsorg enn Lurøy, kommunegruppen og landet uten Oslo.

Dersom Rødøy hadde driftet tjenesten som Lurøy ville utgiftene vært 4,7 millioner kroner lavere i 2022.

Med samme nivå på driften som landet uten Oslo ville utgiftene vært 9,8 millioner kroner lavere.

Rødøy har redusert driftsutgiftene til pleie- og omsorg fra 2020 til 2022, men for å møte demografiutfordringene bør utgiftsnivået videre ned.

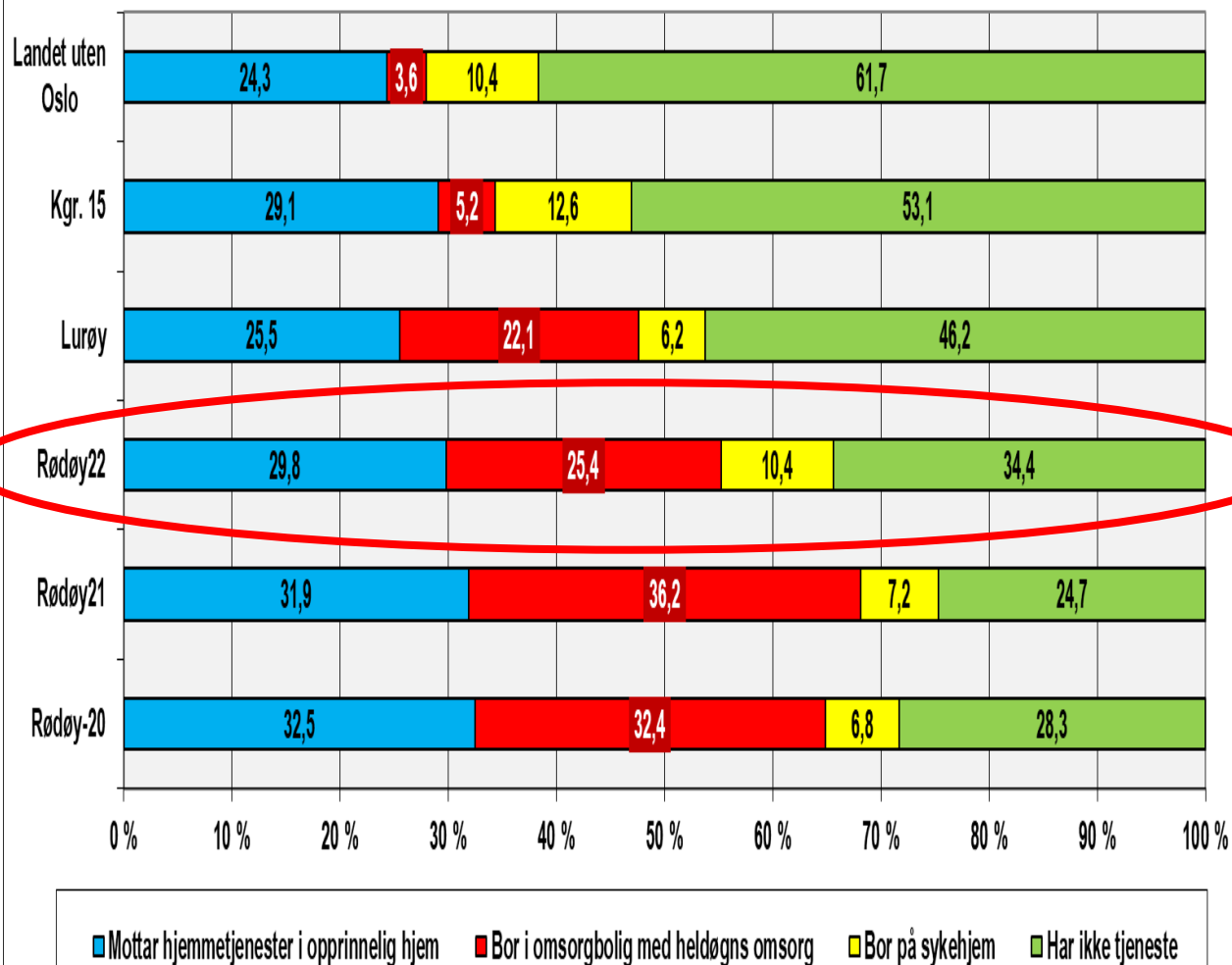

Her presenteres utgiftene etter funksjon innen pleie- og omsorg.

Det er særlig institusjonstjenesten og støtte- og aktiviseringstjenesten som er dyr, når vi sammenligner med kommunegruppen og landet uten Oslo.

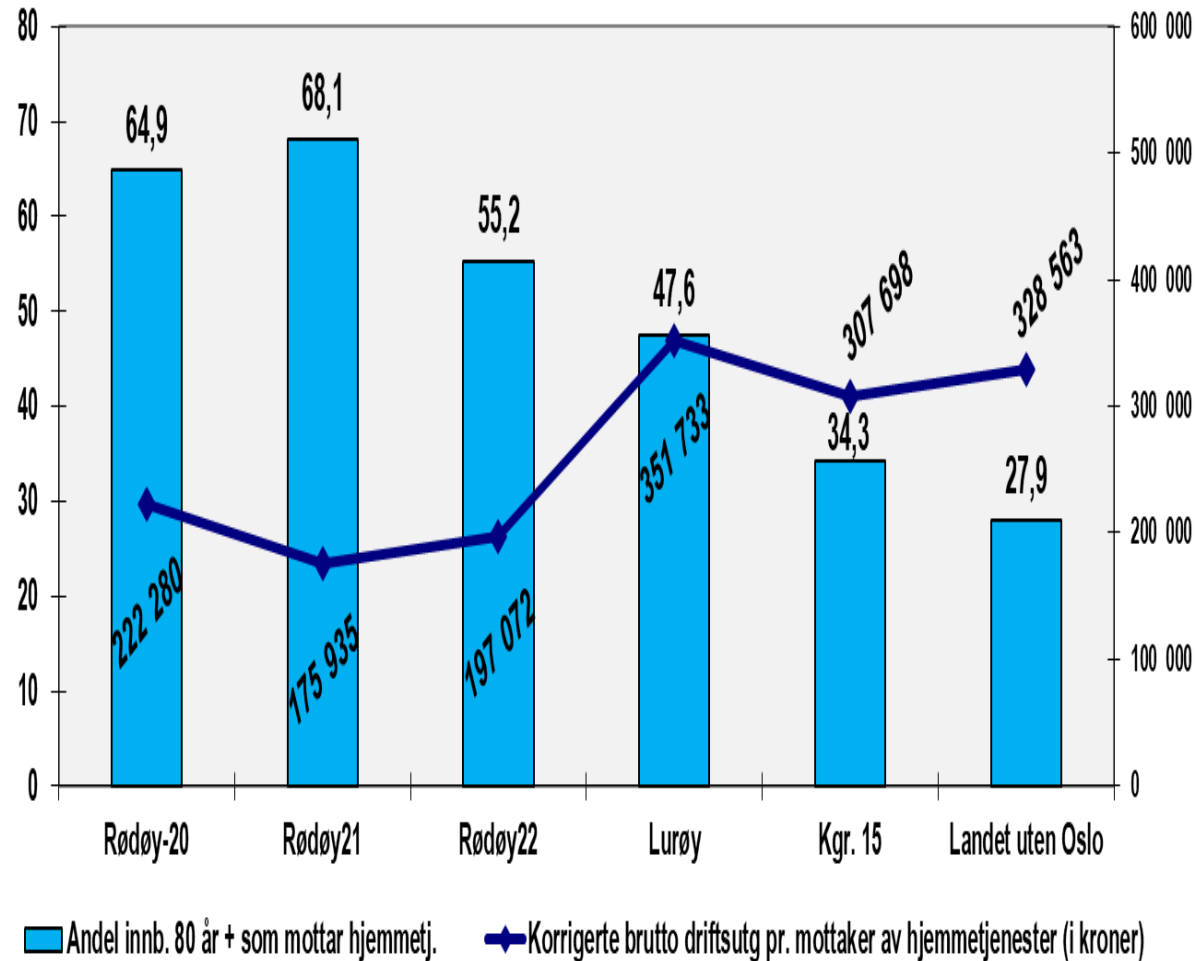
Når vi sammenligner med Lurøy ser vi at Rødøy har en institusjonsbasert tjeneste mens Lurøy har en hjemmebasert tjeneste.

Fordeling av PLO tjeneste, eldre 80 år+ i %

- Av innbyggere over 80 år er det over 65 prosent som mottar hjemmetjeneste eller bor i omsorgsbolig / sykehjem.
- Rødøy har både en høy andel som mottar hjemmetjeneste og en høy andel i omsorgsbolig / institusjon.
- Høye dekningsgrader på sykehjem / omsorgsboliger må sees i sammenheng med at det offentlige transporttilbudet gjør det utfordrende å gi hjemmesykepleie og praktisk bistand i hjemmet i alle kretser. Dette gir imidlertid ikke utslag i omfanget av hjemmetjenester som også er høyt.

Andel som mottar hjemmetjeneste og gjennomsnittkostnad per bruker

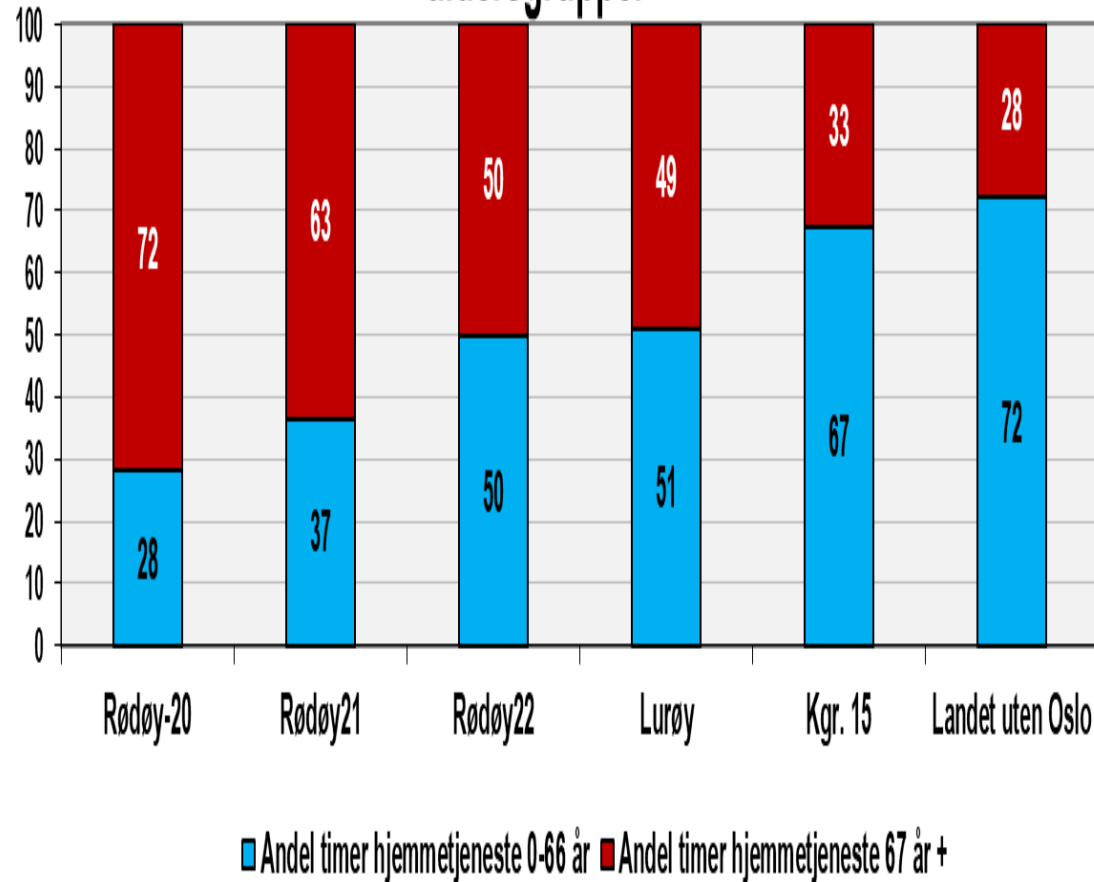

Rødøy har en høy andel av eldre som mottar hjemmetjenester. Omfanget av tjenestene til den enkelte er lite.

55 prosent av innbyggere 80 år eller eldre mottar hjemmetjenester. Dette er dobbelt så mange som landsgjennomsnittet.

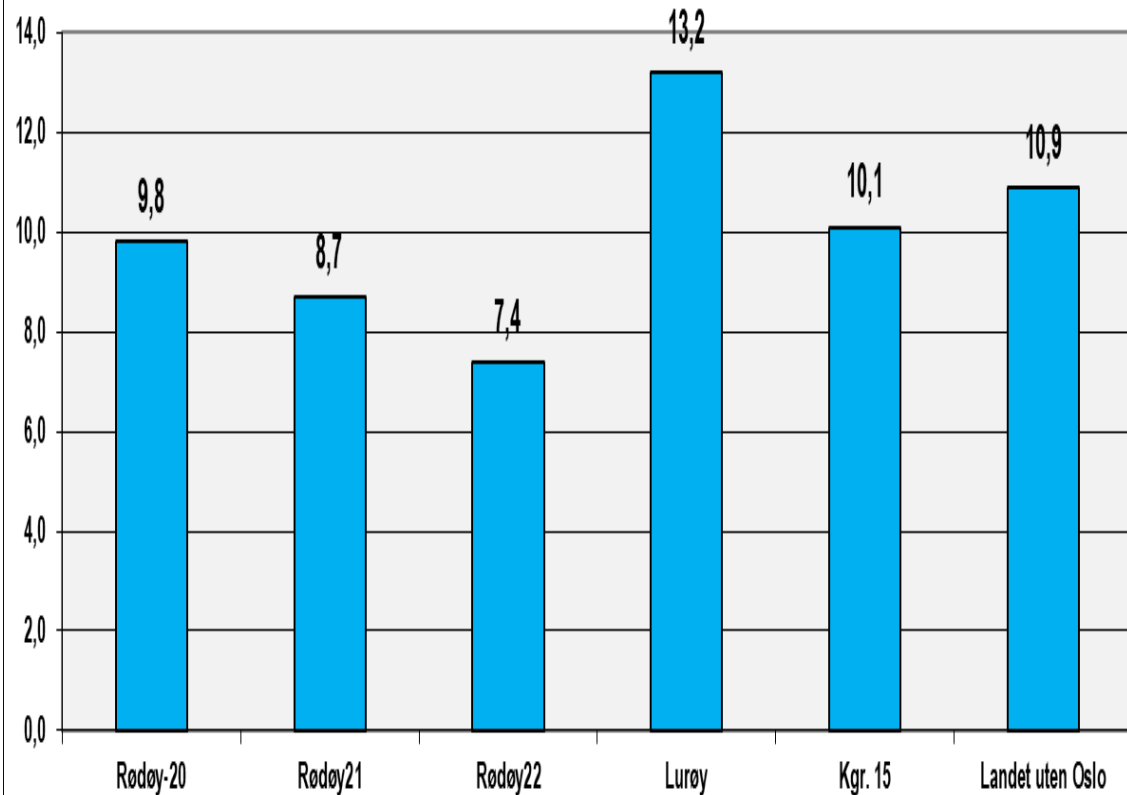
Tjenesten koster i gjennomsnitt 197 tusen kroner per tjenestemottaker. Dette er om lag 60 prosent av kostandene i gjennomsnittet i landet, og nesten halvparten av enhetskostnaden i Lurøy kommune.

Fordeling av tildelte timer i hjemmetjensten på aldersgrupper

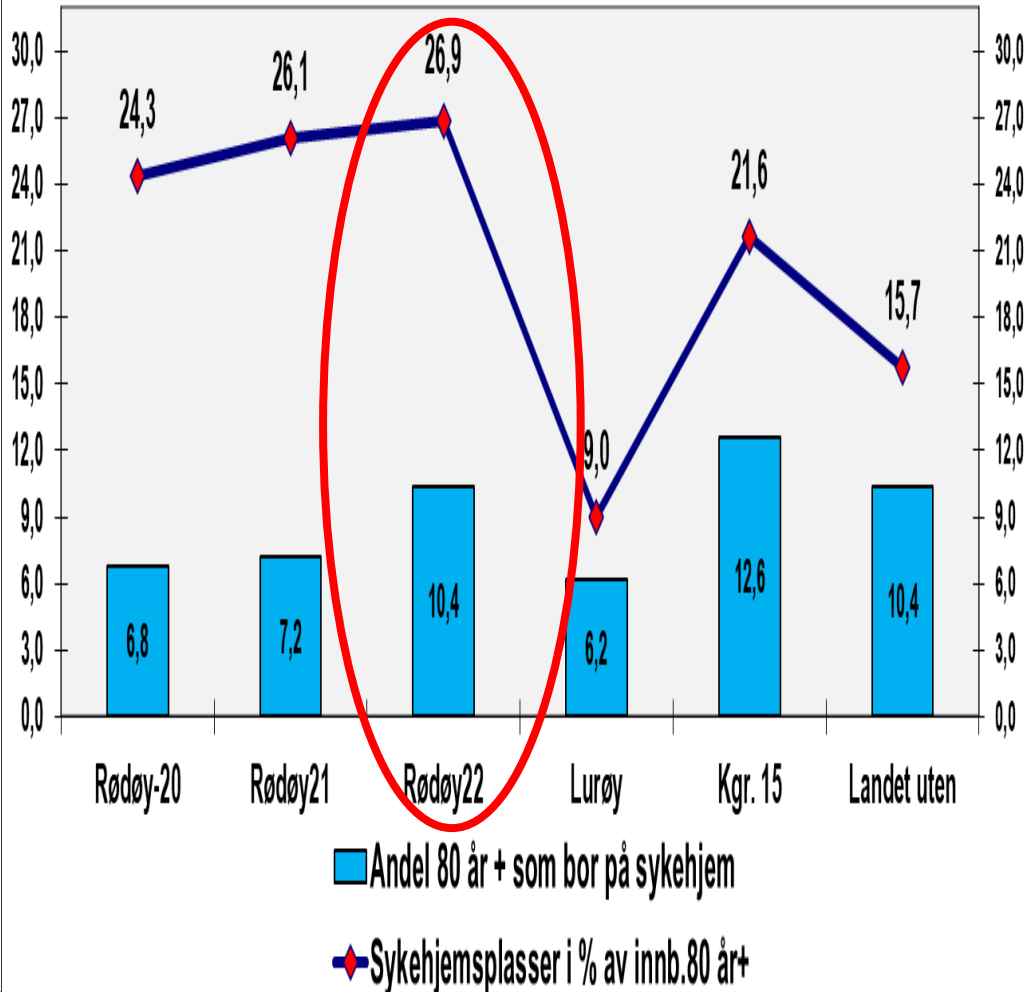
- De siste årene har det vært en stor vekst i andel timer til yngre bruker av hjemmetjenesten.
- Er det tiltak som kan gjøres for å forhindre en videre vekst?

Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken. Brukere utenfor institusjon

- Gjennomsnittlig antall tildelte timer i hjemmetjenesten er svært lavt, med 7,4 timer i uken per bruker.
- Dette har sammenheng med at det er mange brukere som får tjenester, og at de som får tjenester har avgrenset behov.
- Det er også en sammenheng med at Rødøy har mange brukere i omsorgsbolig / sykehjem.
- Bør Rødøy vurdere tildelingspraksis for hjemmehjelp?

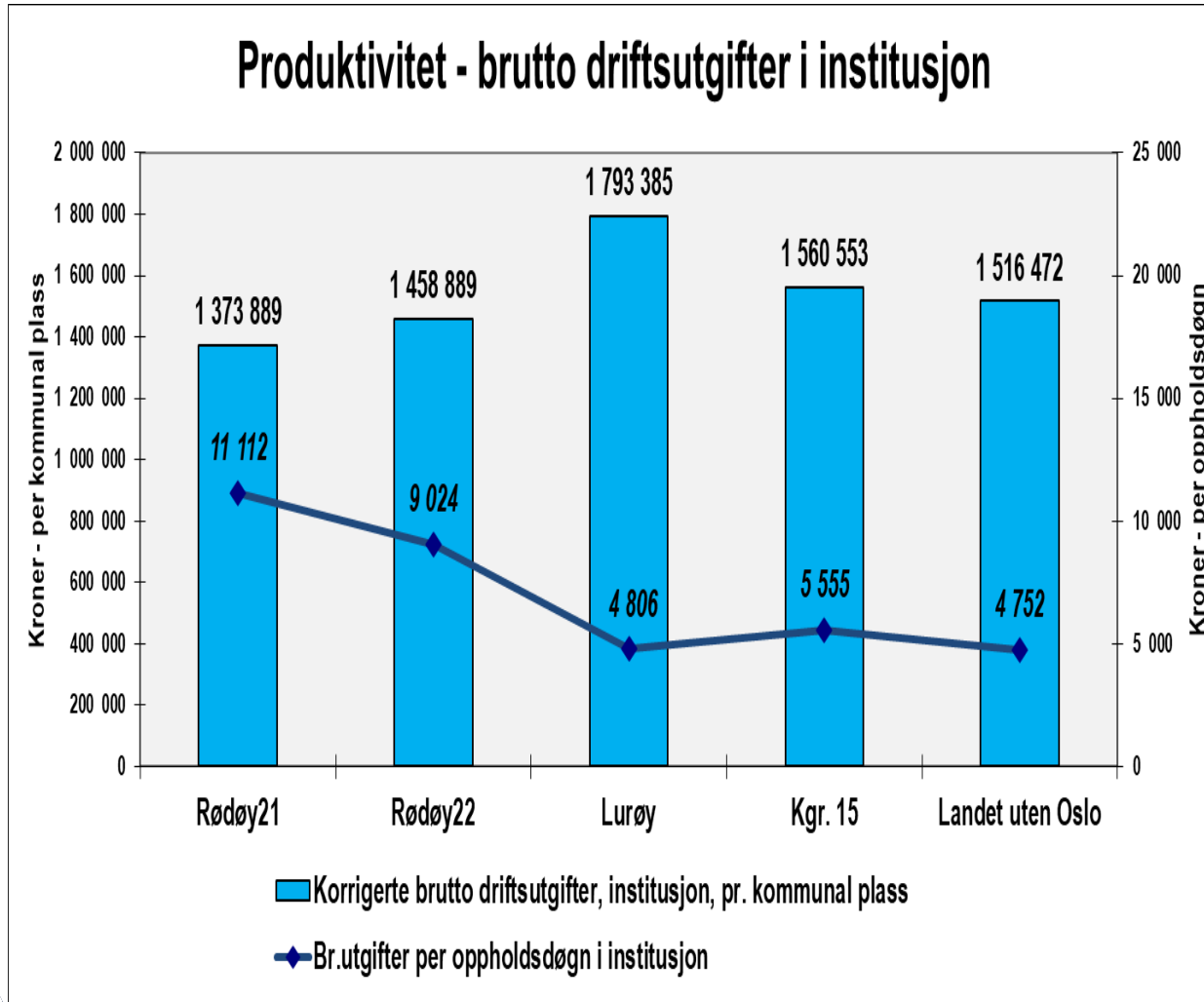
Andel på sykehjem og andel sykehjemsplasser

- Rødøy har en gjennomsnittlig andel av innbyggere over 80 år som bor på sykehjem. Figuren viser at det har vært en betydelig vekst både i andelen innbyggere over 80 år som bor på sykehjem fra 2020 – 2022.
- De rapporterte tallene viser stor overkapasitet (ledighet) av institusjonsplasser. Figuren viser også en økning i andel sykehjemsplasser ift innbyggere 80 år og eldre.
- Det er ikke konsistens mellom som er rapportert i KOSTRA og det som er rapportert fra tjenesten når det gjelder bemanning og plasser.
- *KSK har fått rapportert tall som indikerer at en høyere andel enn det som er rapportert til KOSTRA er på institusjon. Kategorisering av institusjon og omsorgsrom må derfor kvalitetssikres.*
- Følgende forhold må analyseres videre:
 - Turnus – bruk av vikarer og overtid
 - Dekningsgrad
 - Pleiefaktor – 1,6 (Alderstun) 1,9 (Rødøy) - **svært usikre tall**
- *Normtall til kommunene ligger ca 0,8. Forsøksordningen til HDIR for statlig finansiering av sykehjemsplasser mv. la til grunn normtall på 1,07, eksklusiv store kommuner.*

* Avhenger av alder på inneliggende

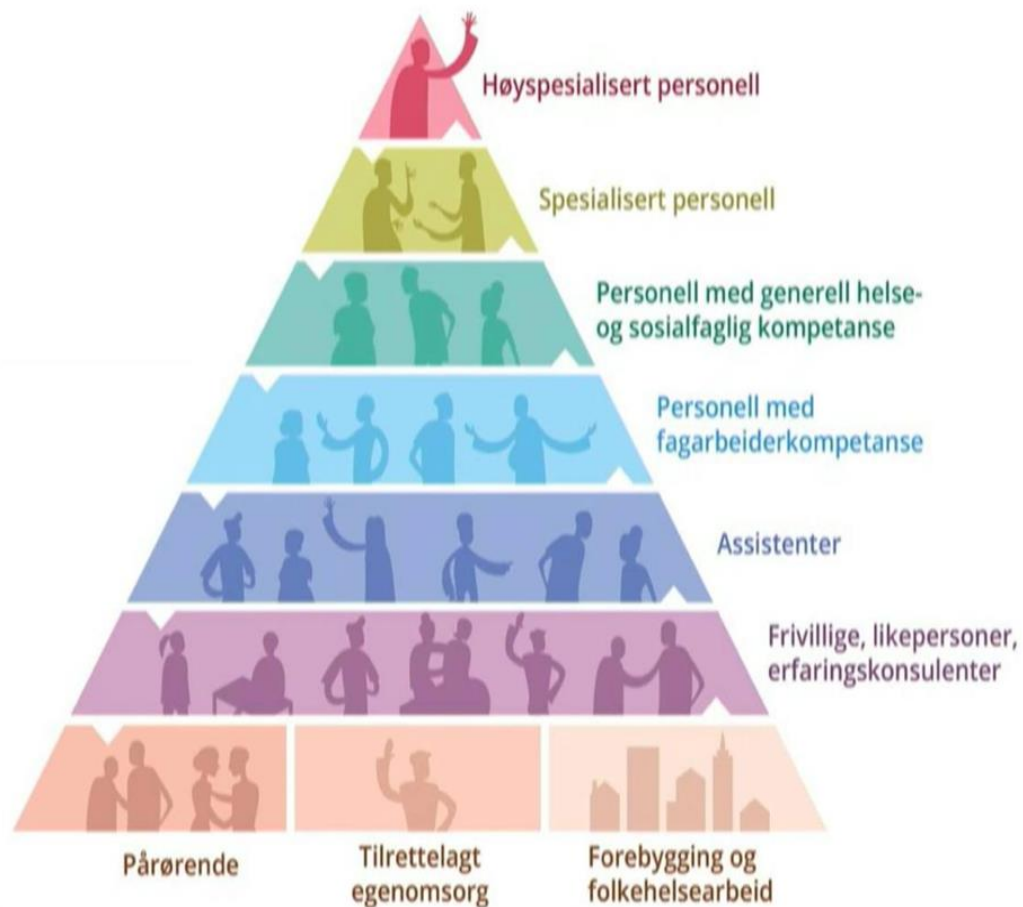
Enhetskostnad per «beboer»

- Enhetskostnadene per oppholdsdøgn på institusjon er svært høye i Rødøy. Nesten dobbelt så høye som både Lurøy og gjennomsnittet i landet.
- Kostnadene per institusjonsplass er lavere enn andre kommuner. Dette har sammenheng med at det er mange ledige plasser / overkapasitet.
- Overkapasitet trekker også opp enhetskostnadene driften ikke tilpasses godt / i henhold til plasser som er i drift

Hvordan kan Rødøy bredde ut pyramiden?

Oppgavedeling: Bygge nedenfra!

*Helsepersonellkommisjonen (NOU 2023:4 - Tid for handling) mener denne pyramiden må bli bredere – altså med flere ressurser i de nedre delene av pyramiden. I praksis betyr det at enda flere oppgaver må overlates til **pårørende og frivilligheten**.*

Det viktigste grepet, ifølge Bovim & co er at helsefagarbeidere får flere oppgaver og større ansvar.

5 soner med ulik
tildelings-praksis

Mange får
hjemme-
tjenester, men
lite

Lav terskel for
sykehjem = ikke i
tråd med «Leve
hele livet»

Legedekning

Turnus og
bemanning

Rekruttering og
innleie

Helsesykepleie og
omfang

Tidlig innsats –
foebygging -
rehab

Hovedtema for videre vurdering Helse og omsorg

Forslag til tiltak og innsatser for omstilling innen virksomhetsområde Helse og omsorg. Forslag fra KSK.

- Sikre at temaplan beskriver Rødøys omsorgstrapp med ulike omsorgsnivåer og tjenestetilbud
 - vurdere omsorgsboliger med delvis eller ingen bemanning for å møte fremtidens behov
- Etablere tildelingsfunksjon i kommunen, 'på armlengdes avstand' fra tjenestene og organisasjonen
 - gjennomgang av tildelingskriterier for tjenestene innenfor Helse og omsorg
 - etablere tjenestekatalog, det vil si oversikt over hvilke tjenester kommunen yter på hvilke nivå
- Systematisk kommunikasjon med innbyggerne for å sikre realistiske forventninger til tjenestene
- Omorganisering av tjenestene:
 - vurdere felles ledelse av institusjon og felles ledelse hjemmebasert i stedet for geografi/soner
 - vurdere å samle de mest utsatte gruppene (skjermet enhet, KAD og tilsvarende) ved den lokasjonen som gir minst sårbarhet (kompetansemangel/vikarbruk), og samle øvrige tjenester slik som korttid, rehab og lavterskel-tilbud (mindre sårbare brukere) tilsvarende på annet sted.
- Helhetlig gjennomgang av bemanningsplaner og vurdere ny turnusordning
 - spesielt med fokus på kapasitet gitt omfang av vikar og overtid
 - innsikt i kompetansebehov som grunnlag for å rekruttere og beholde
- Evaluere dagens drift og avtale for legetjenesten med sikre på å redusere kostnader
- Oppgavedeling – øke fleksibiliteten gjennom ny tilnærming til behov, organisering og kompetansedeling
- Prioritering og reduksjon av mindre viktige og eller ikke lovpålagte tjenester
- Hvordan bruke digitale løsninger og teknologi for å sikre tjenester til innbyggerne gitt Rødøys geografi?

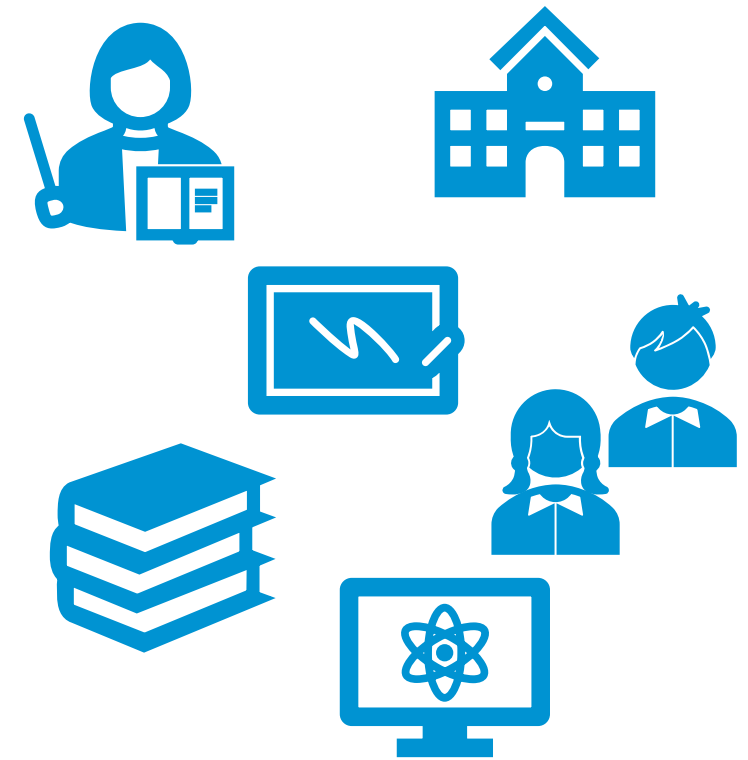
Innspillsrunde - forslag som fikk støtte i arbeidsverksted er uthevet.

- A. Sikre at temaplan beskriver Rødøys omsorgstrapp med ulike omsorgsnivåer og tjenestetilbud**
 - vurdere omsorgsboliger med delvis eller ingen bemanning for å møte fremtidens behov
- B. Etablere tildelingsfunksjon i kommunen, 'på armlengdes avstand' fra tjenestene og organisasjonen**
 - gjennomgang av tildelingskriterier for tjenestene innenfor Helse og omsorg
 - etablere tjenestekatalog, det vil si oversikt over hvilke tjenester kommunen yter på hvilke nivå
- C. Systematisk kommunikasjon med innbyggerne for å sikre realistiske forventninger til tjenestene
- D. Omorganisering av tjenestene:
 - vurdere felles ledelse av institusjon og felles ledelse hjemmebasert i stedet for geografi/sone
 - vurdere å samle de mest utsatte gruppene (skjermet enhet, KAD og tilsvarende) ved den lokasjonen som gir minst sårbarhet (kompetansemangel/vikarbruk), og samle øvrige tjenester slik som korttid, rehab og lavterskel-tilbud (mindre sårbare brukere) tilsvarende på annet sted.
- E. Helhetlig gjennomgang av bemanningsplaner og vurdere ny turnusordning**
 - spesielt med fokus på kapasitet gitt omfang av vikar og overtid
 - innsikt i kompetansebehov som grunnlag for å rekruttere og beholde
- F. Evaluere dagens drift og avtale for legetjenesten med sikre på å redusere kostnader**
- G. Oppgavedeling – øke fleksibiliteten gjennom ny tilnærming til behov, organisering og kompetansedeling**
- H. Prioritering og reduksjon av mindre viktige og eller ikke lovpålagte tjenester
- I. Hvordan bruke digitale løsninger og teknologi for å sikre tjenester til innbyggerne gitt Rødøys geografi?

1. Hvilke tiltak fra listen er viktigst å jobbe med? (de er i tråd med ønsket utvikling, er gjennomførbar og vil ha effekt)
2. Hvilke tiltak burde vi jobbe med i tillegg? (de er i tråd med ønsket utvikling, er gjennomførbar og vil ha effekt)

Innspill fra deltakere i arbeidsverksted til andre tiltak det kan jobbes med

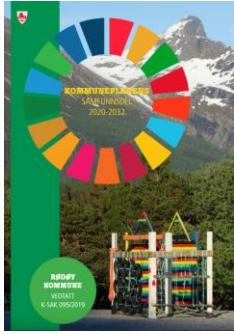
- Tiltak for å beholde og rekruttere personell.
- Tilby leie av ledige sykehjemsplasser / omsorgsboliger til nabokommuner.

6. Oppvekst: analyser og forslag til veivalg/tiltak

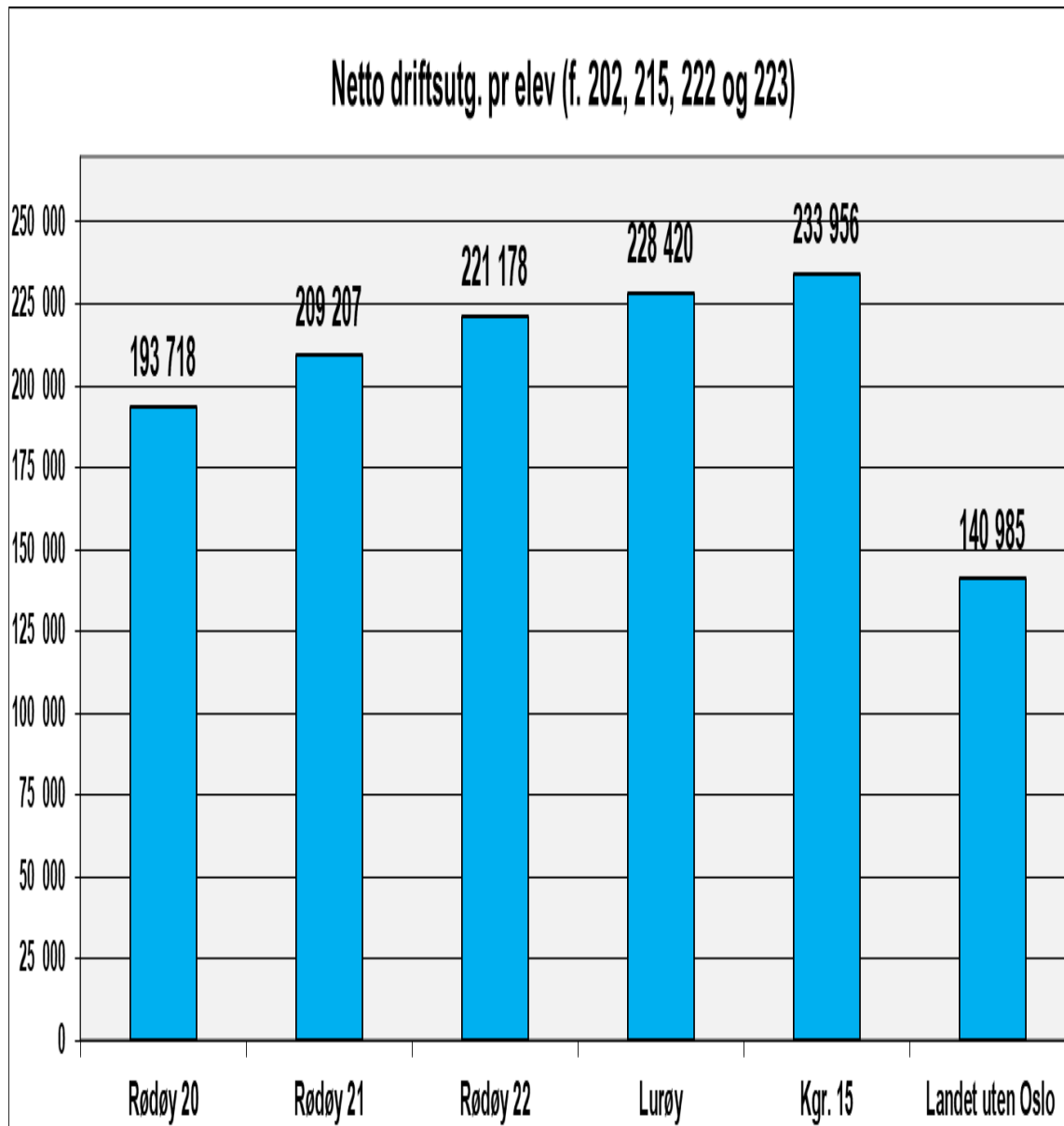
Kommuneplanens mål: Oppvekst – livsmestring og kvalitet

- Barn og unge skal oppleve gode overganger mellom barnehage, grunnskole, og videregående skole.
- De som jobber med barn og unge skal ha høy kompetanse innen sine fagfelt.
- Vi skal ha gode læringsarenaer i Rødøy.
- Barn og unge skal ha kompetanse som fremmer god fysisk og psykisk helse, og som gir muligheter for å ta ansvarlige livsvalg.
- Barn og unge skal erfare at de blir lyttet til og har reell innflytelse.
- Barn og unge skal være kjent med hele kommunen, og med hverandre.

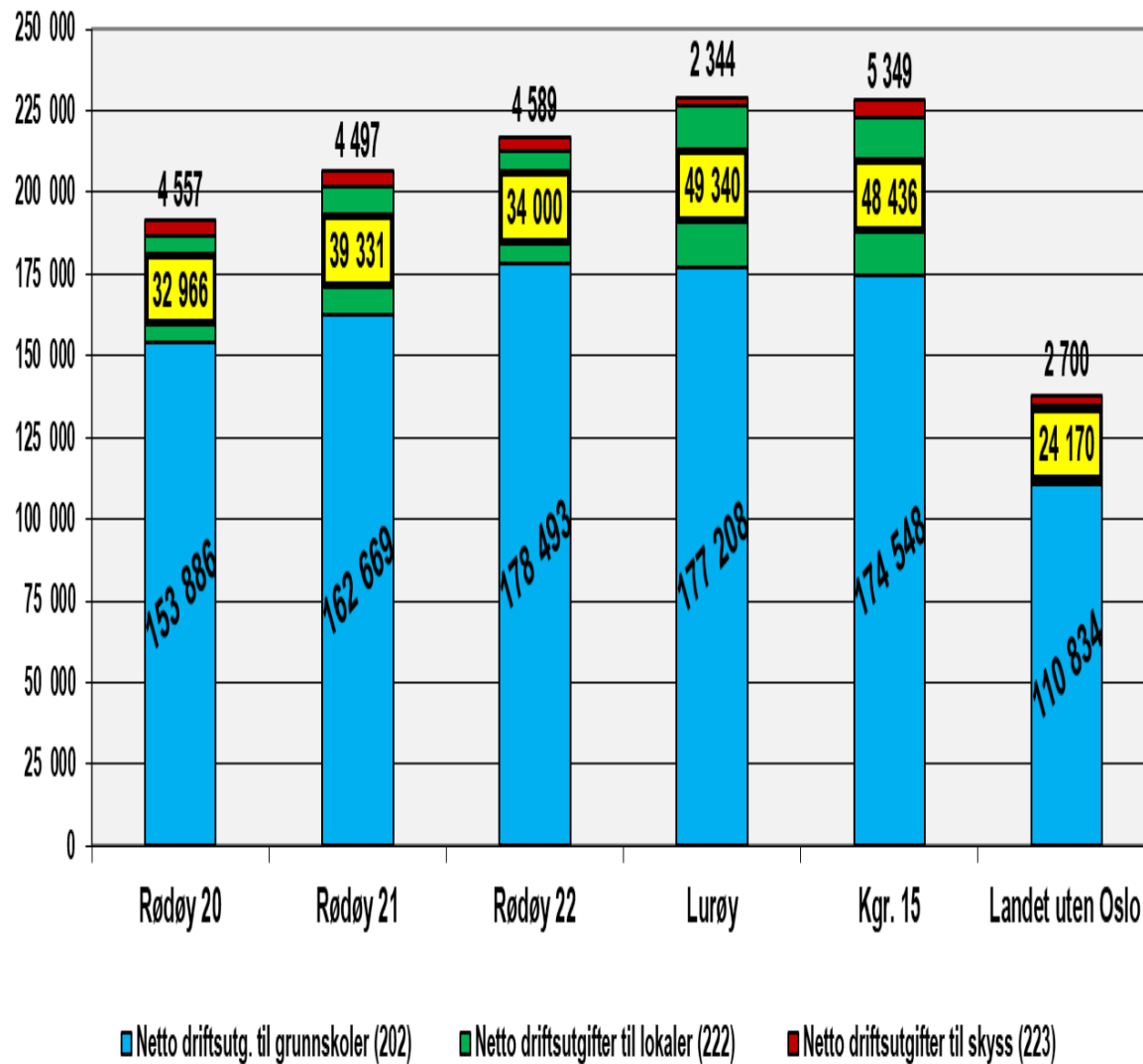

Grunnskole og SFO

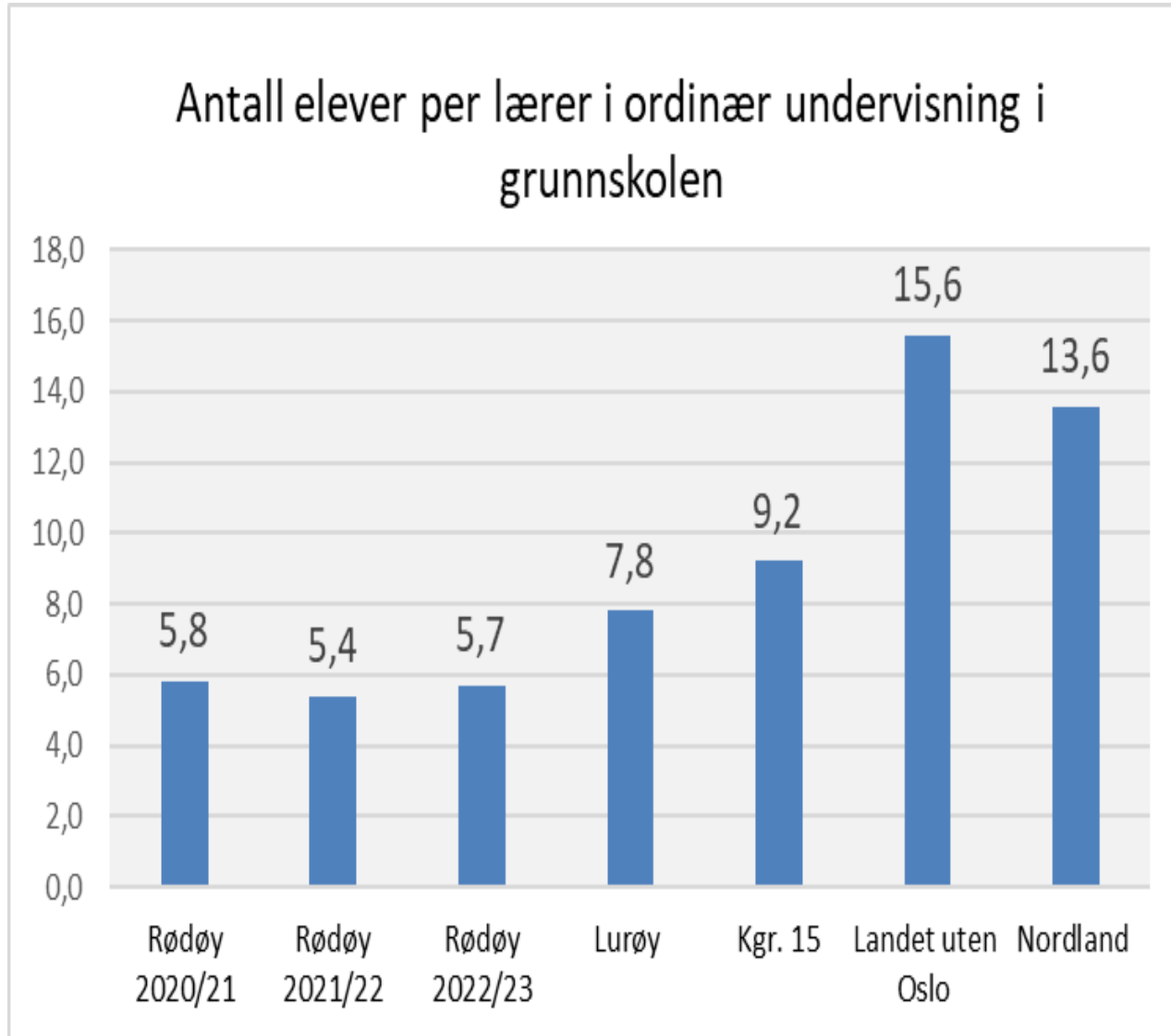
- Denne figuren viser netto driftsutgifter til grunnskole per elev i grunnskolen.
- Utgiftene per elev i Rødøy er svært høye sammenlignet med landet uten Oslo.
- Selv om Rødøy har høye utgifter sammenlignet med landet uten Oslo, er utgiftene lavere enn i Lurøy og gjennomsnittet i kommunegruppen.
- Utgiftsnivået har steget de siste tre årene.

Nettoutgifter pr.elev 6-15 år fordelt på funksjoner

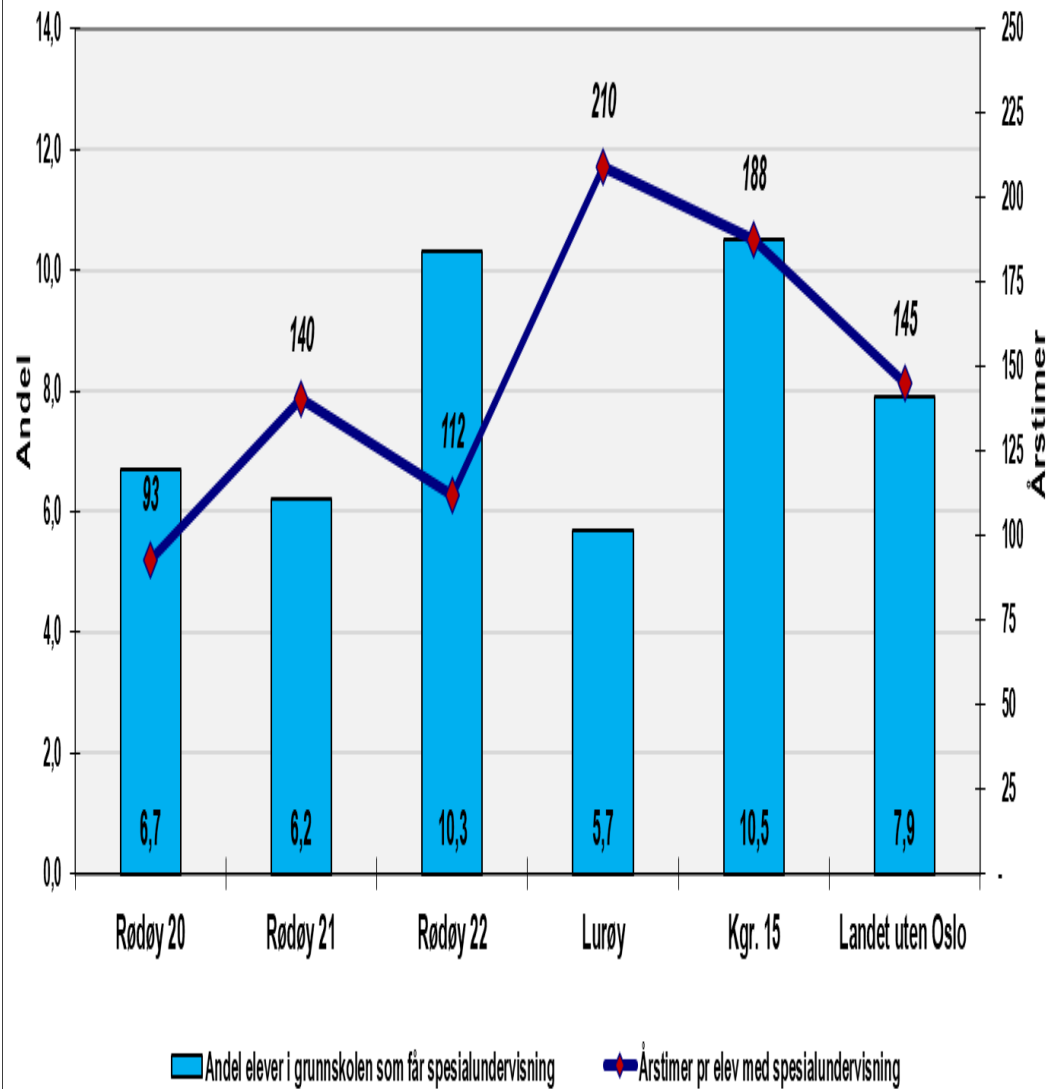
- Denne figuren viser utgifter til grunnskolen etter funksjoner. Figuren viser at Rødøy særlig har høye utgifter knyttet til innholdet i grunnskolen (funksjon 221). Utgiftene her er også høyere enn kommunegruppen og på nivå med Lurøy.
- Utgifter til lokaler er noe lavere enn i Lurøy og kommunegruppen men mye høyere enn i landet uten Oslo.
- Utgifter til skoleskyss er noe lavere enn kommunegruppen men om lag dobbelt så høye som i Lurøy og gjennomsnittet i landet uten Oslo.

Gruppestørrelse 2 - ordinær undervisning

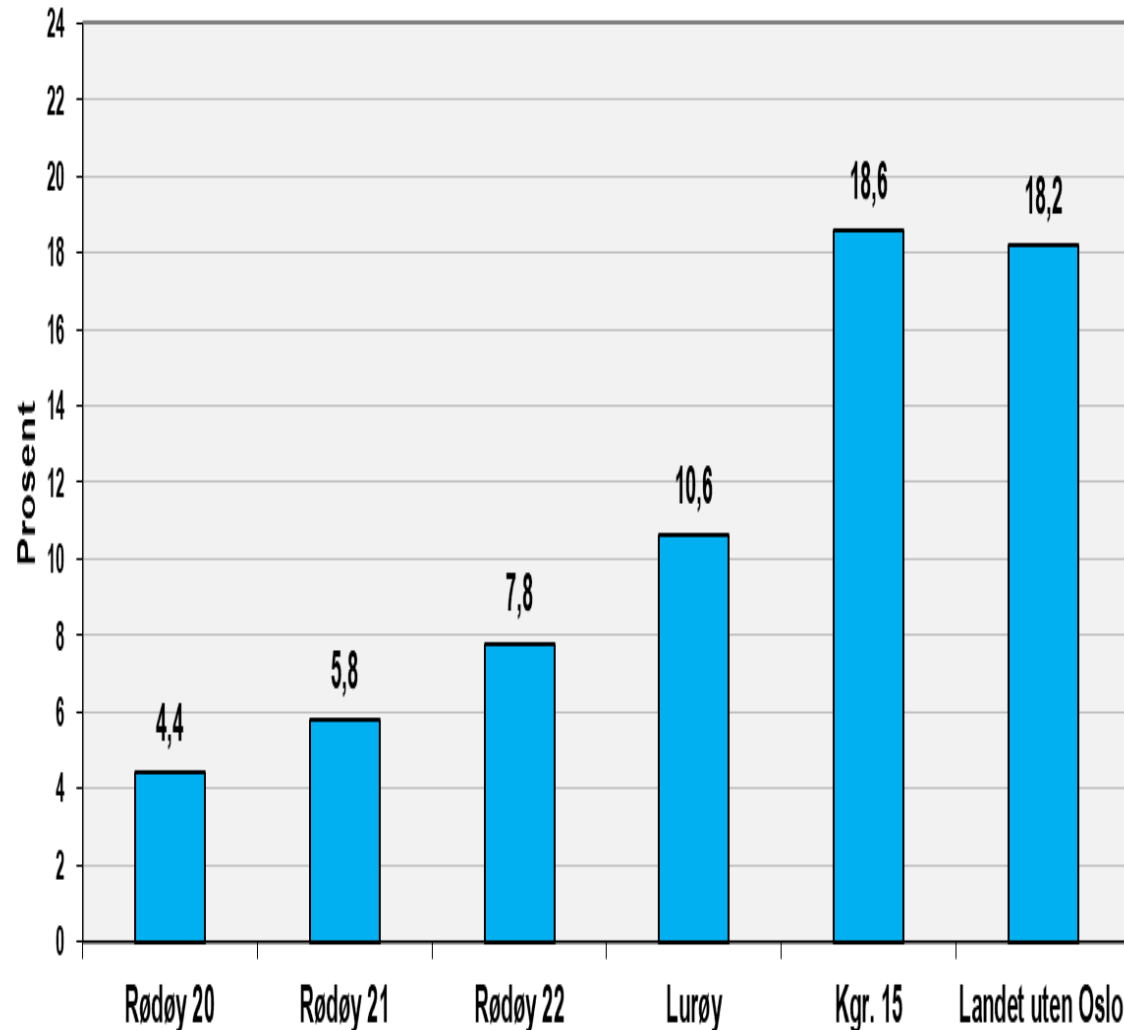
- Gruppestørrelsene i Rødøy er lave. Det er i gjennomsnitt 5,7 elever per lærer i ordinær undervisning (spesialundervisning og undervisning til særskilt norsk holdt utenfor).
- Til sammenligning har Lurøy gruppestørrelse på 7,8, kommunegruppen 9,2 og landet uten Oslo 15,6 elever per lærer. Gjennomsnittet i Nordland er 13,6.
- Gruppestørrelse er sammen med skolestruktur den viktigste kostnadsdriveren i grunnskolen.
- Lærer normen tilsier en maksimal gruppestørrelse på 15 i 1-4. trinn og 20 på 5-10. trinn.

Spesialundervisning - dekningsgrad og årstimer per elev

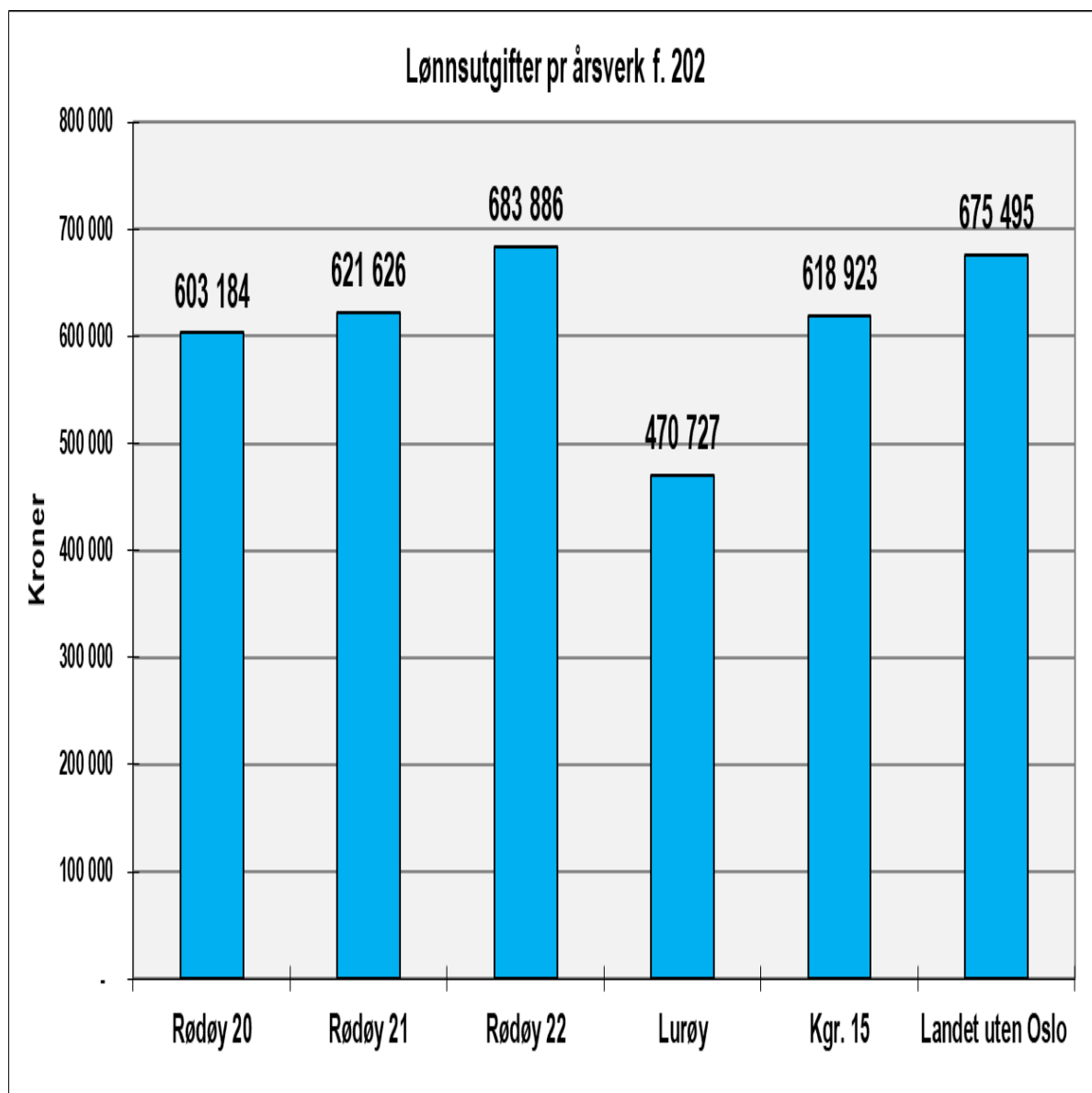

- Denne figuren viser andel av elever som får spesialundervisning og gjennomsnittlig antall timer per elev.
- I 2022 var det over 10 prosent av elevene i Rødøy fikk spesialundervisning. Dette er samme omfang som i kommunegruppen.
- Antall timer per elev er lite i forhold til kommunegruppen, Landet uten Oslo og Rødøy.
- I 2022 var det nesten dobbelt så høy andel av elevene i Rødøy som fikk spesialundervisning når vi sammenligner med Lurøy. Samtidig er antall timer per elev bare halvparten av i Lurøy.

Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt

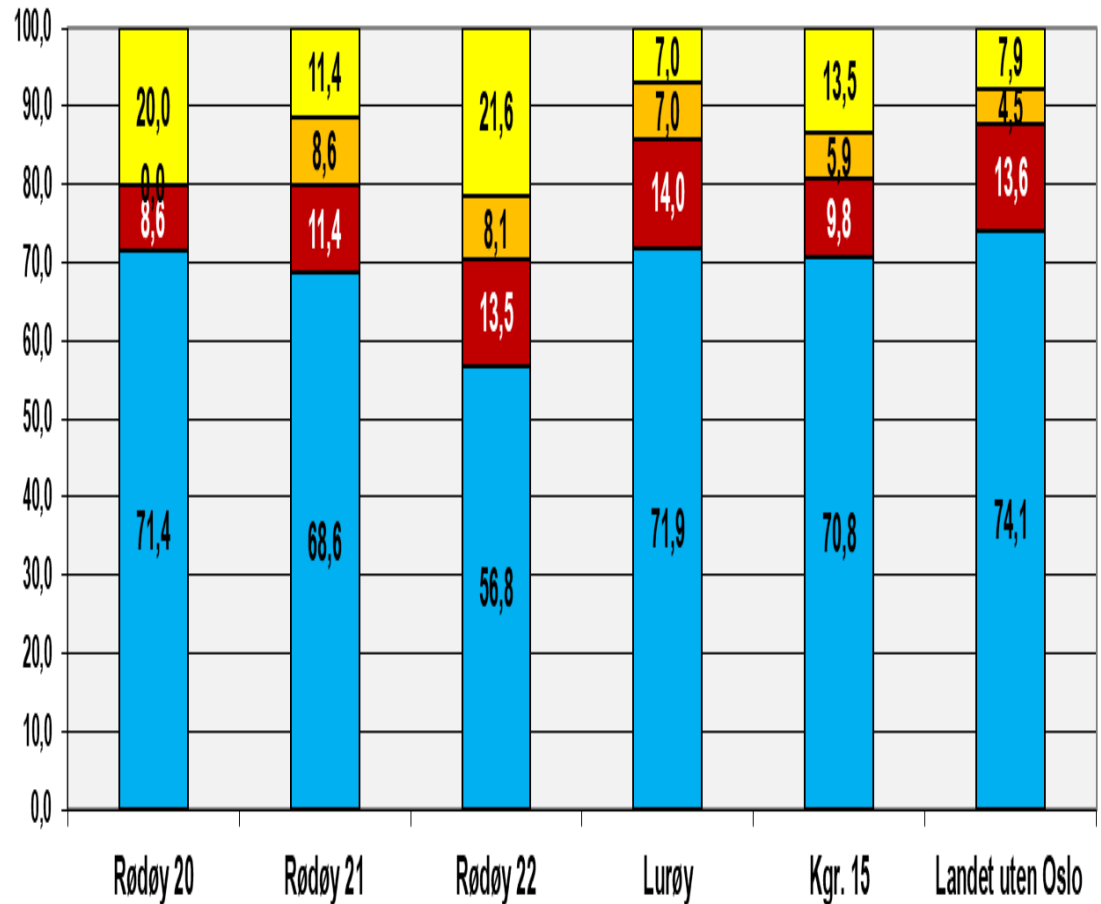

- Denne figuren viser at vurderer i forhold til Lurøy, kommunegruppen og Landet uten Oslo er ressursbruken til spesialbruken av totale antall lærertimer lav.
- Trenden de siste årene er imidlertid økende andel av lærerressurser brukes til spesialundervisning.
- Tallene må sees i sammenheng med at Rødøy har svært høy ressursbruk (antall lærertimer per elev) totalt sett.

- Lønnsutgiftene per årsverk til grunnskolen er høyere i Rødøy enn i kommunegruppen og landet uten Oslo.
- Lønnsutgifter må sees i sammenheng med blant annet kompetanse.

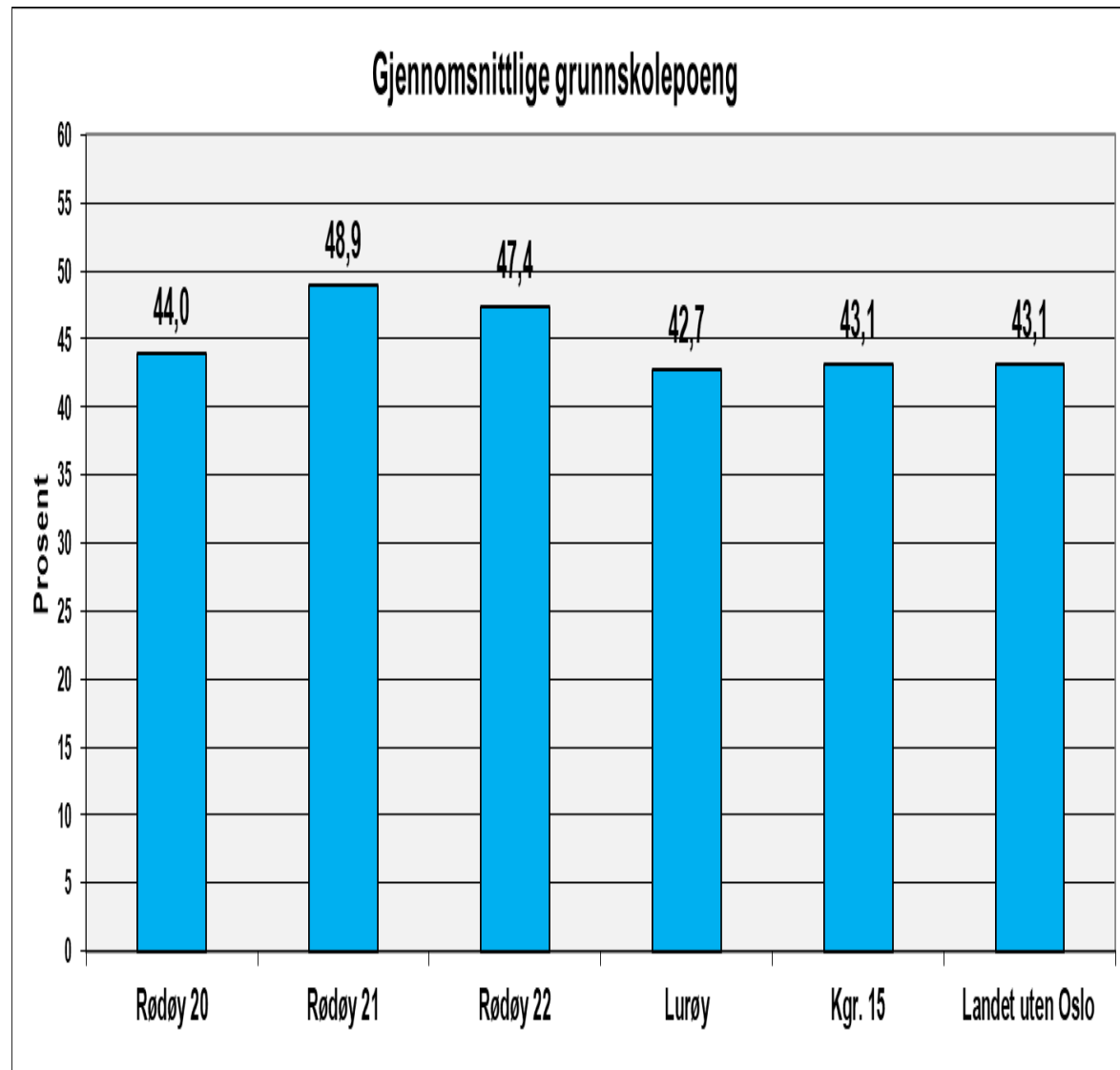
Undervisningsstillinger i kommunale grunnskoler fordelt på utdanning i %

- Univ.- og høgsk. utd. med en lærerutdanning
- Univ.- og høgsk. utd. med annen ped. utdanning
- Univ.-/høgsk. utd. uten ped. utdanning
- Videregående utdanning eller lavere

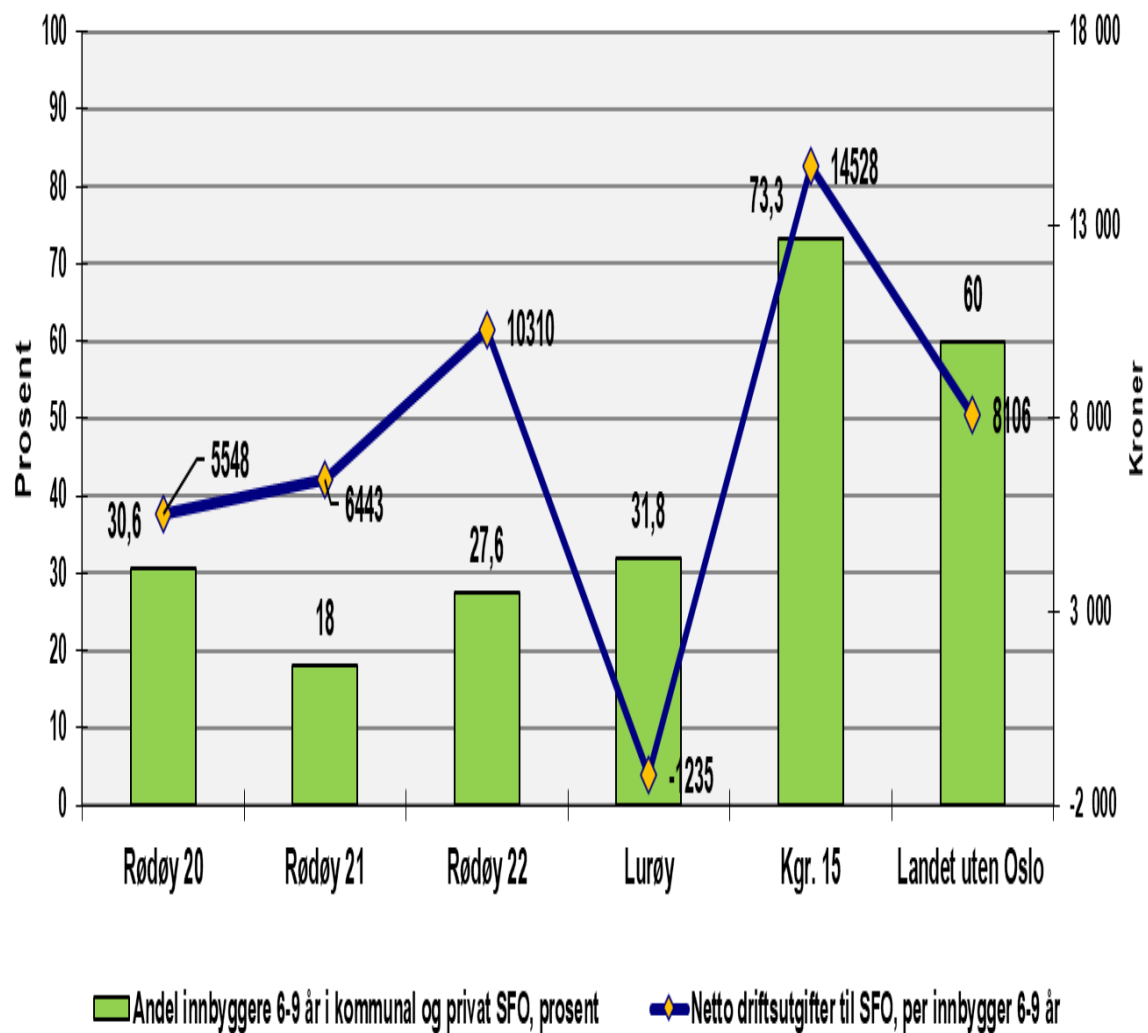
- Rødøy har lavere andel undervisningsstillinger med høy utdanning enn kommunegruppen, landet uten Oslo og Rødøy.
- Kompetansenivået i Rødøy var på nivå med kommunegruppen fram til 2020.
- Dette reflekterer at Rødøy er i en sårbar situasjon ift. ny rekruttering av lærere med høy utdanning.

- Rødøy har svært gode resultater. Dette er en god indikasjon på at høy ressursinnsats har fungert godt i Rødøy.
- Dette bør gi et godt utgangspunkt for at ungdommer fra Rødøy klarer seg godt i det videre opplæringsløpet.
- Samtidig så uttrykker ungdommer et behov for flere møteplasser.
- Er det gjort undersøkelser på hvordan ungdommer fra Rødøy står i det videre opplæringsløpet?

SFO - omfang (dekningsgrad) og prioritering

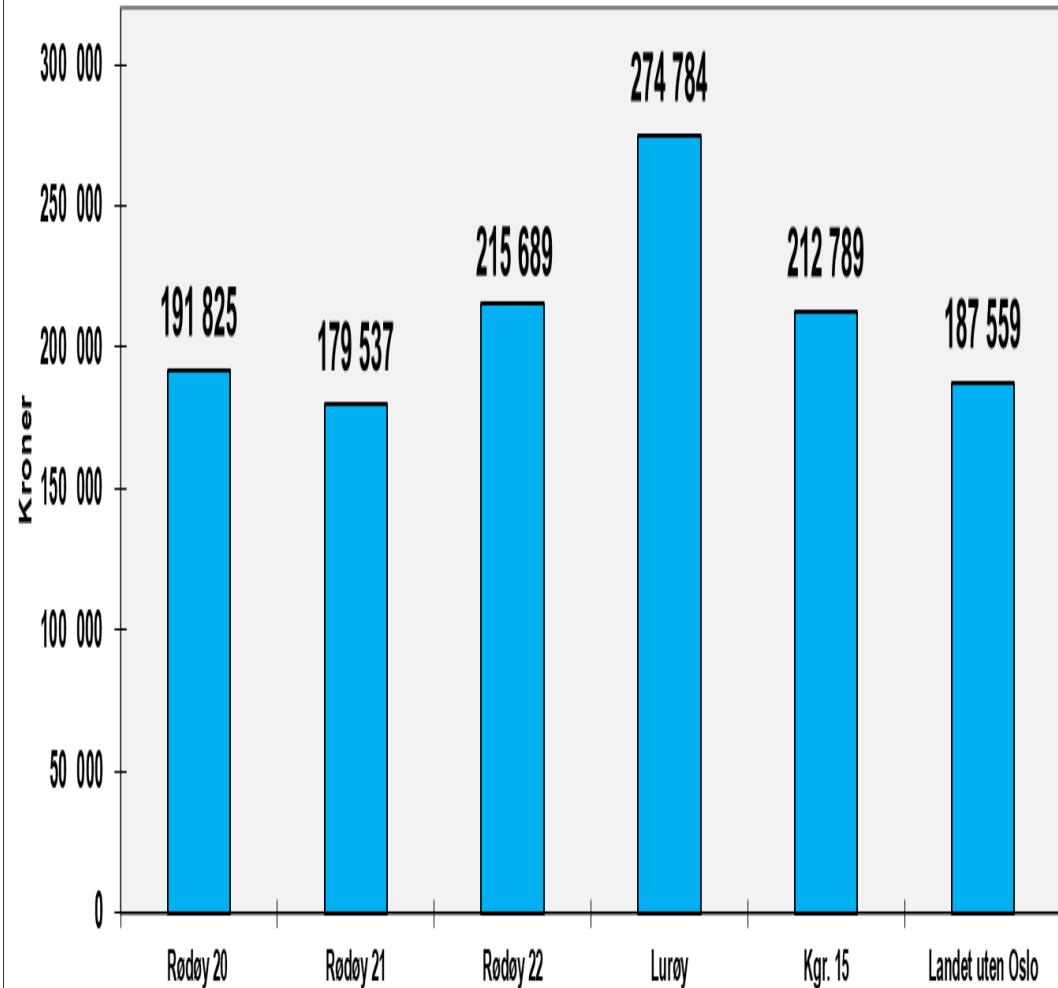

- Denne figuren viser netto driftsutgifter per innbygger i målgruppen for SFO, og andel av innbyggere som deltar på SFO.
- Selv om Rødøy har høye utgifter per elev i målgruppen, er andelen som deltar på SFO veldig lav.
- Netto driftsutgifter er 10 310 kroner per innbygger i målgruppen, som er høyere enn landet uten Oslo. Bare 27 prosent av elevene i målgruppen gikk på SFO i 2022. Til sammenligning gikk 73 prosent av elevene i kommunegruppen på SFO og 60 prosent i landet uten Oslo.

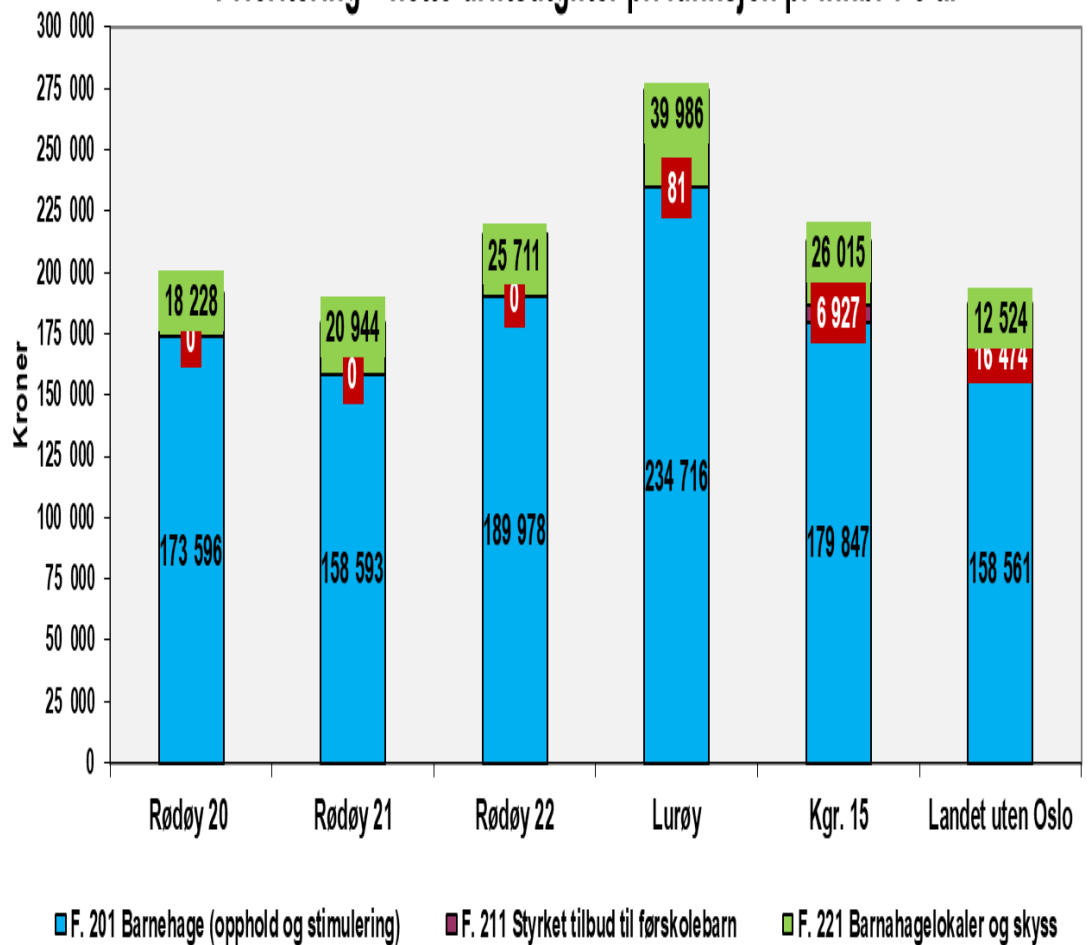
Barnehage

Netto driftsutgifter pr. innbygger 1-5 år

- Denne figuren viser netto driftsutgifter til barnehage, målt i kroner per barn i aldersgruppen 1-5 år i Rødøy kommune.
- Netto driftsutgifter er på nivå med kommunegruppen men noe høyere enn i landet uten Oslo. Lurøy har høyere utgifter.
- Det har vært en økning i utgiftene de siste årene. Dette må sees i sammenheng med en reduksjon i antall barn i målgruppen for barnehager.

Prioritering - netto driftsutgifter pr. funksjon pr innb. 1-5 år

- Denne figuren viser fordeling av utgifter i barnehage etter funksjoner, i kroner per innbygger i målgruppen (barn 1-5 år).
- Rødøy har høyere utgifter til opphold og stimulering per barn enn kommunegruppen og landet uten Oslo, men lavere utgifter enn Lurøy.
- Utgifter til lokaler er på nivå med kommunegruppen, men dobbelt så høye som landet uten Oslo.
- Rødøy har ingen utgifter til styrket tilbud til førskolebarn.

Rødøy barnehage

Badstumyra 22, 8193 Rødøy, Rødøy

 Kommunal

 13 barn

 Alder 1 - 5 år

Nordnesøy barnehage

Nesøyveien 180, 8198 Nordnesøy, Rødøy

 Kommunal

 4 barn

 Alder 1 - 5 år

Tjongsfjord barnehage

Skolebakken 108, 8186 Tjongsfjorden, Rødøy

 Kommunal

 16 barn

 Alder 1 - 5 år

Jektvik barnehage

Jektvikøya 64, 8187 Jektvik, Rødøy

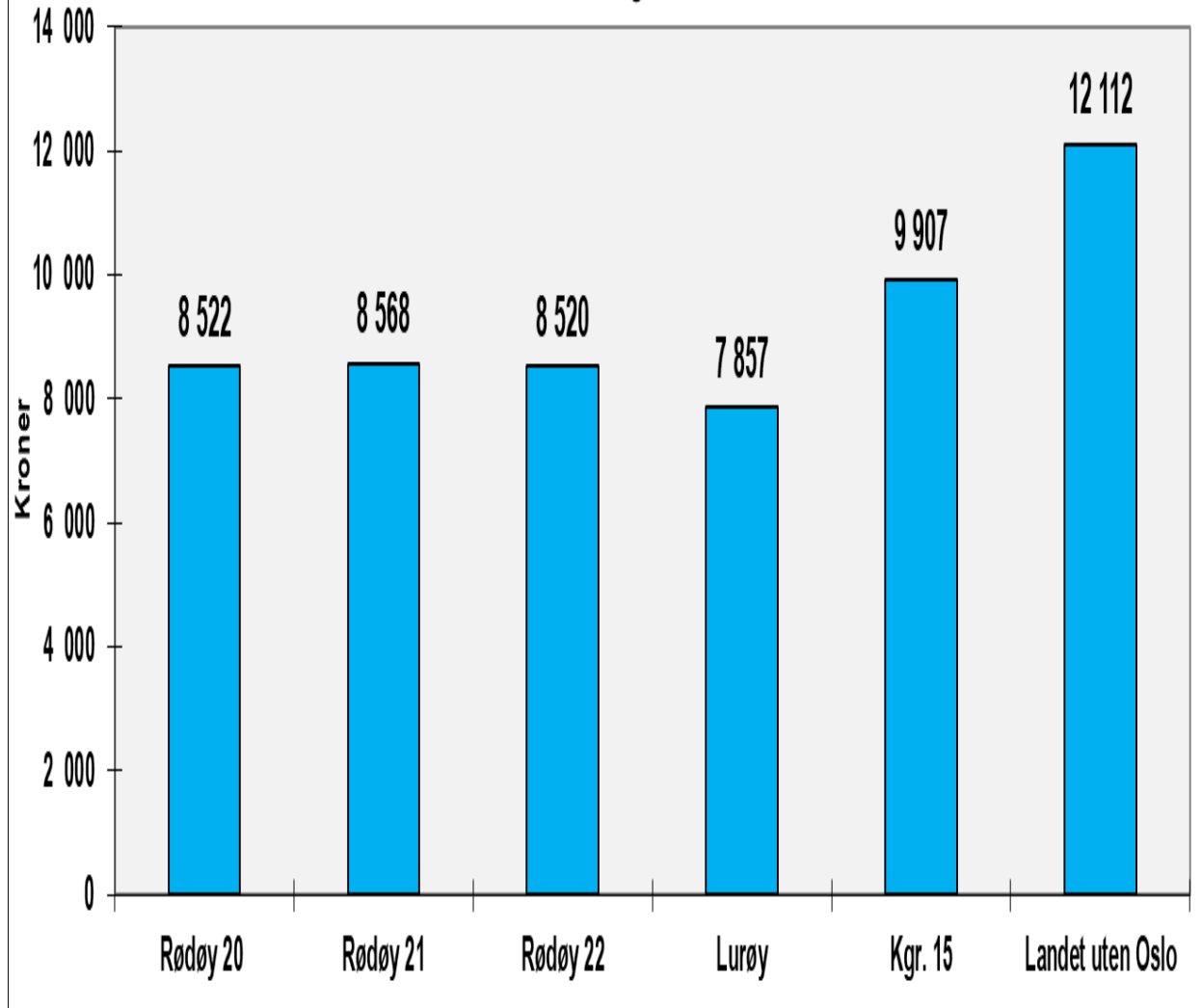
 Kommunal

 6 barn

 Alder 1 - 5 år

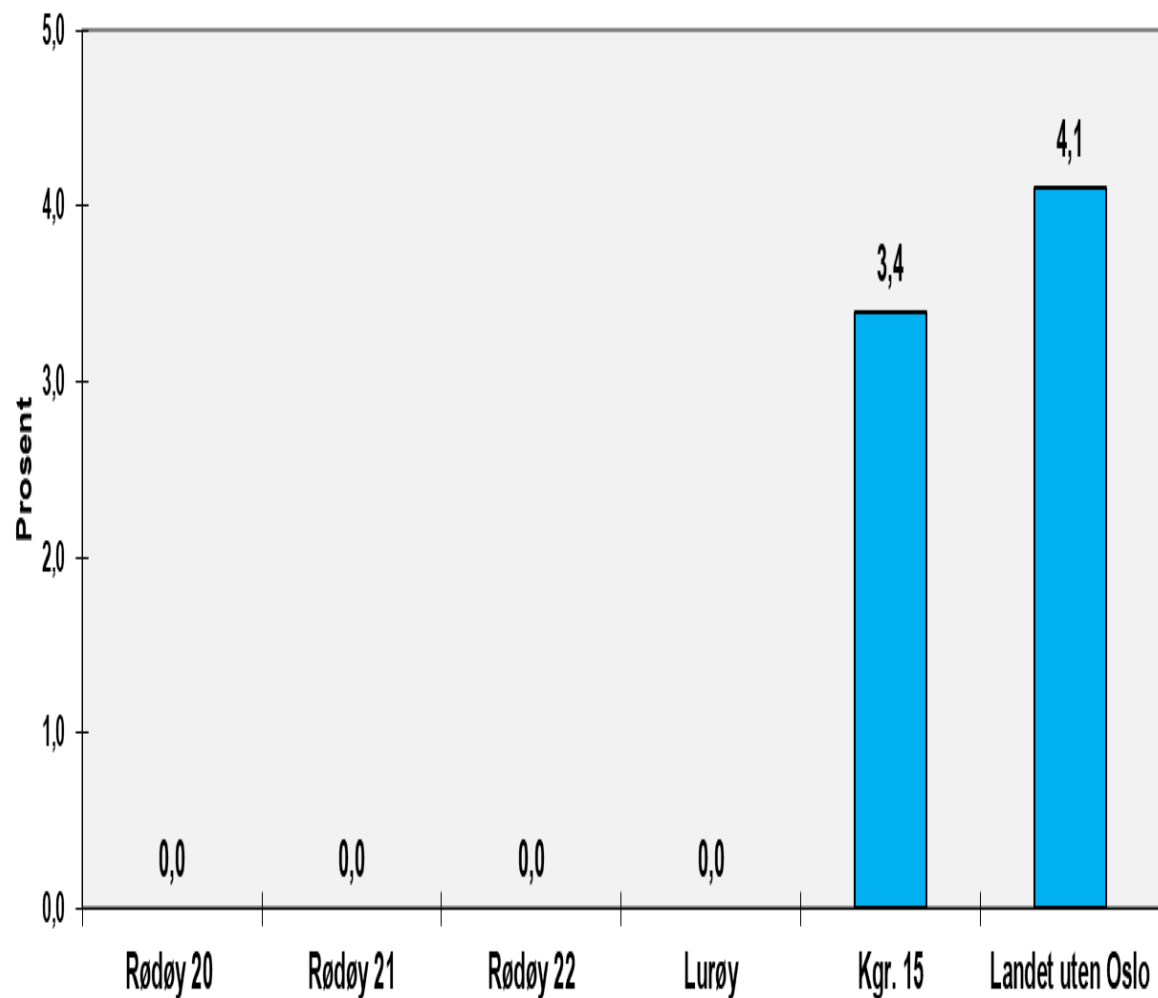

Korrigerte oppholdstimer til grunnbem. (201) pr årsverk i kommunale barnehager

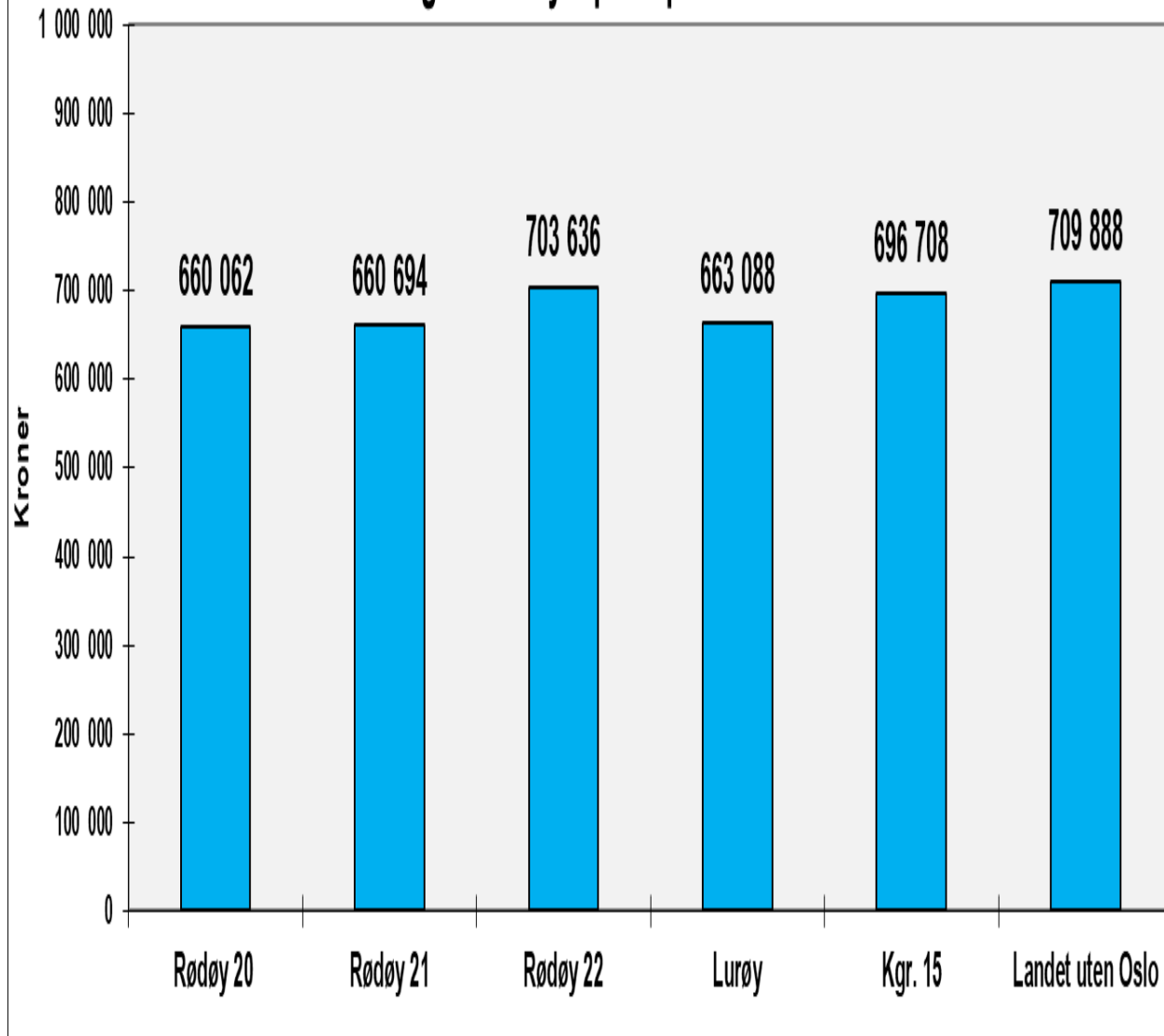
- Korrigerte oppholdstimer er det nøkkeltallet som er mest brukt til å beskrive produktiviteten i barnehagene.
- Indikatoren oss også noe om hvor nært opptil bemanningsnormen barnehagene er; jo lavere bemanningstetthet, jo større er potensialet for å øke gruppestørrelsene. Bemanningsnormen er 6 store barn per ansatt i avdelingen, som tilsvarer 13 000 timer.
- Rødøy har om lag 8 500 oppholdstimer i både 2020, 2021 og 2022. Dette er noe mer enn Lurøy men lavere enn kommunegruppen og landet uten Oslo.

Andel barn i kommunale barnehager som får spesialpedagogisk hjelp (prosent)

- Det er ingen barn i barnehage som får spesialpedagogisk hjelp i Rødøy.
- Dette står i motsetning til bruk av spesialundervisning i grunnskolen som særlig er høy i 5-7. trinn.

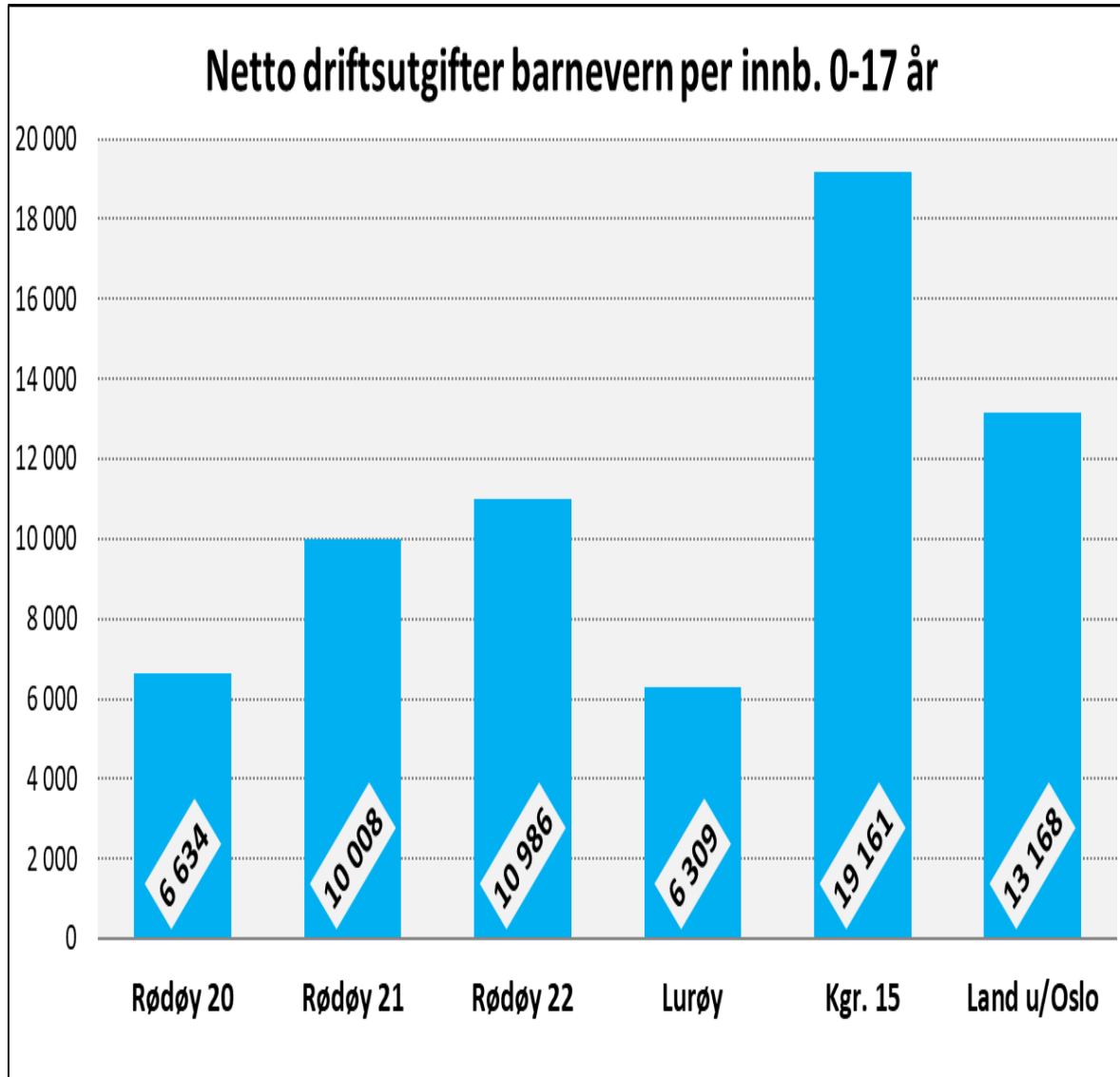
Lønnsutg. ekskl. sykep.ref. pr årsverk f. 201

- I likhet med i grunnskolen er lønnsutgiftene noe høyere enn i Lurøy, gjennomsnittet i kommunegruppen og gjennomsnittet i landet uten Oslo.

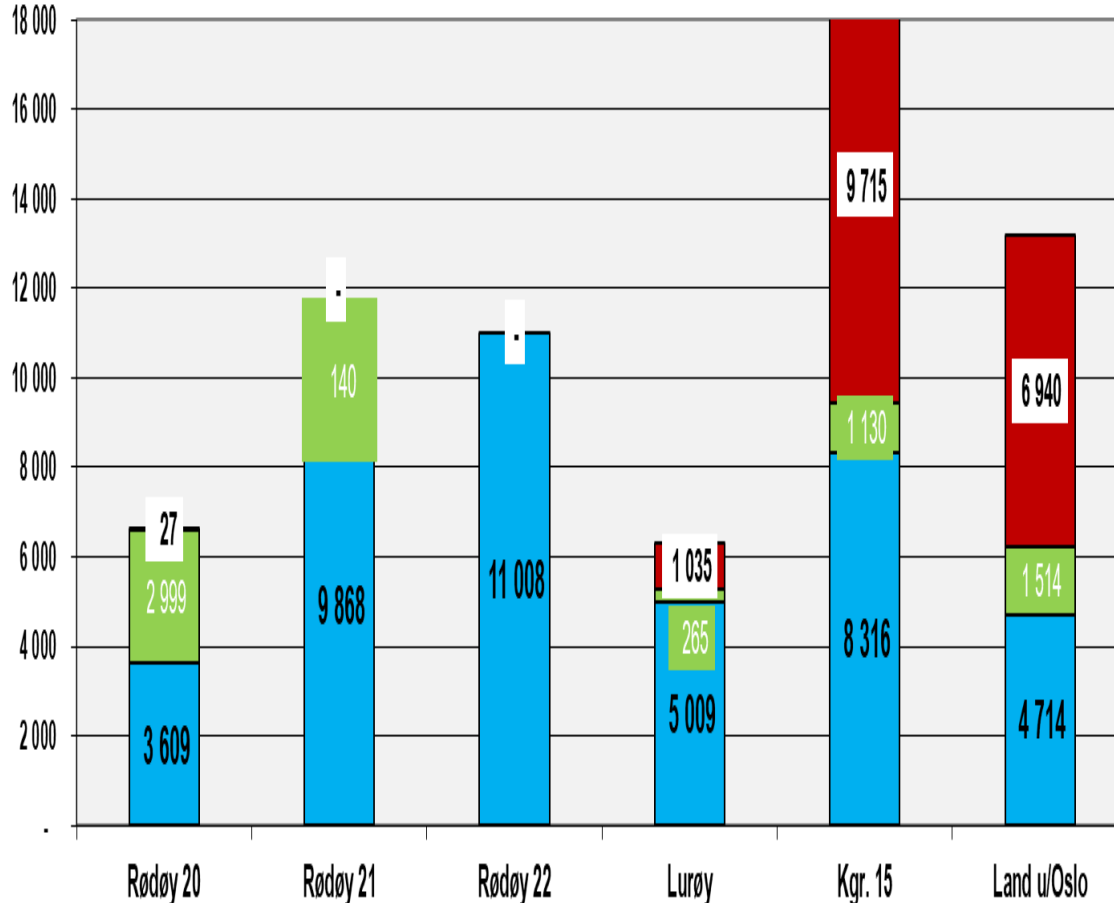

Barnevern

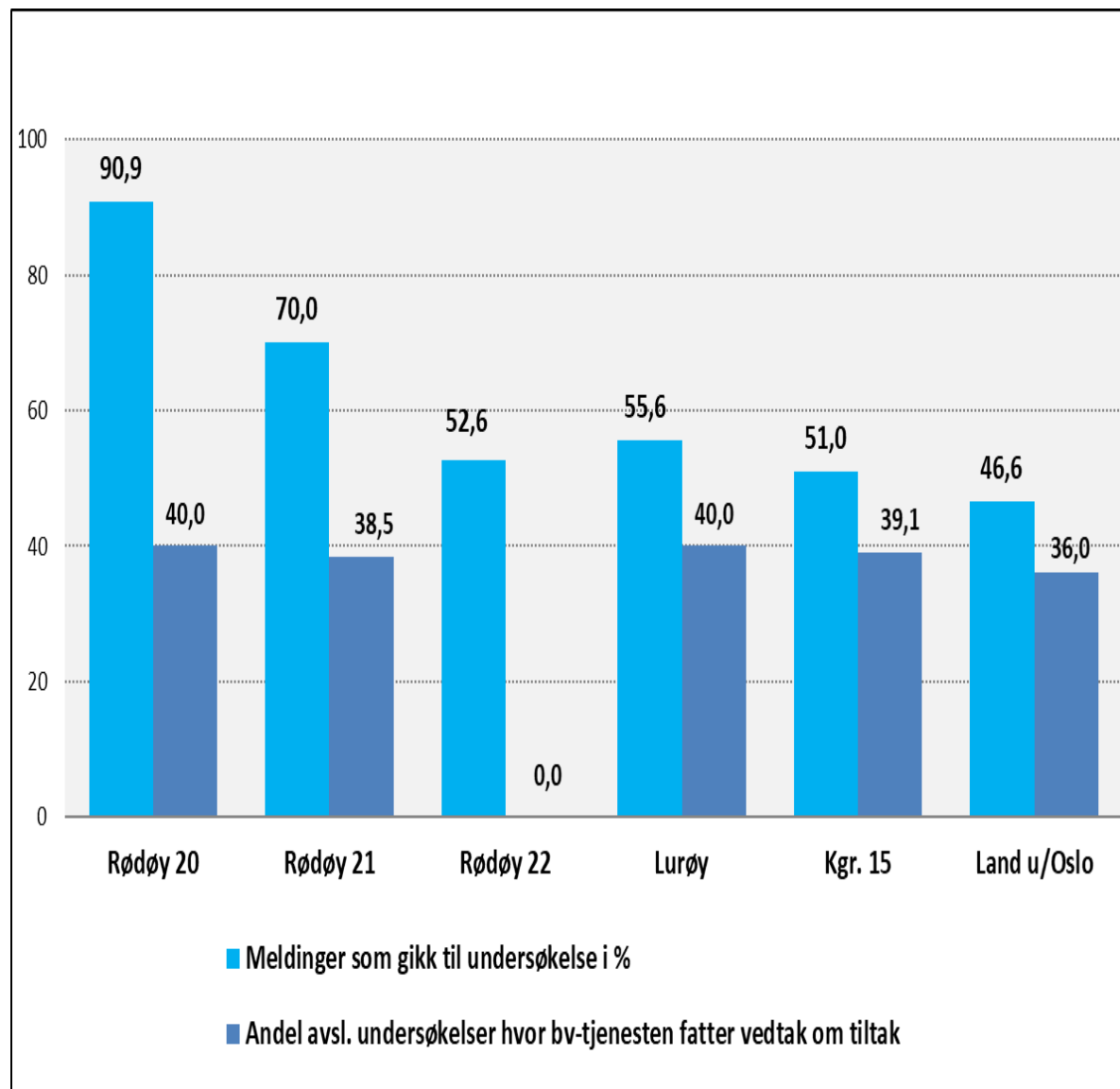
- Rødøy kommune har lavere utgifter til barnevern enn kommunegruppen og landet uten Oslo. Utgiftsnivået er likevel betydelig høyere enn i Lurøy.
- Utgiftsnivået har økt betydelig fra 2020 til 2022, med 65 prosent.

Netto driftsutgifter pr innbygger 0-17 år pr funksjon

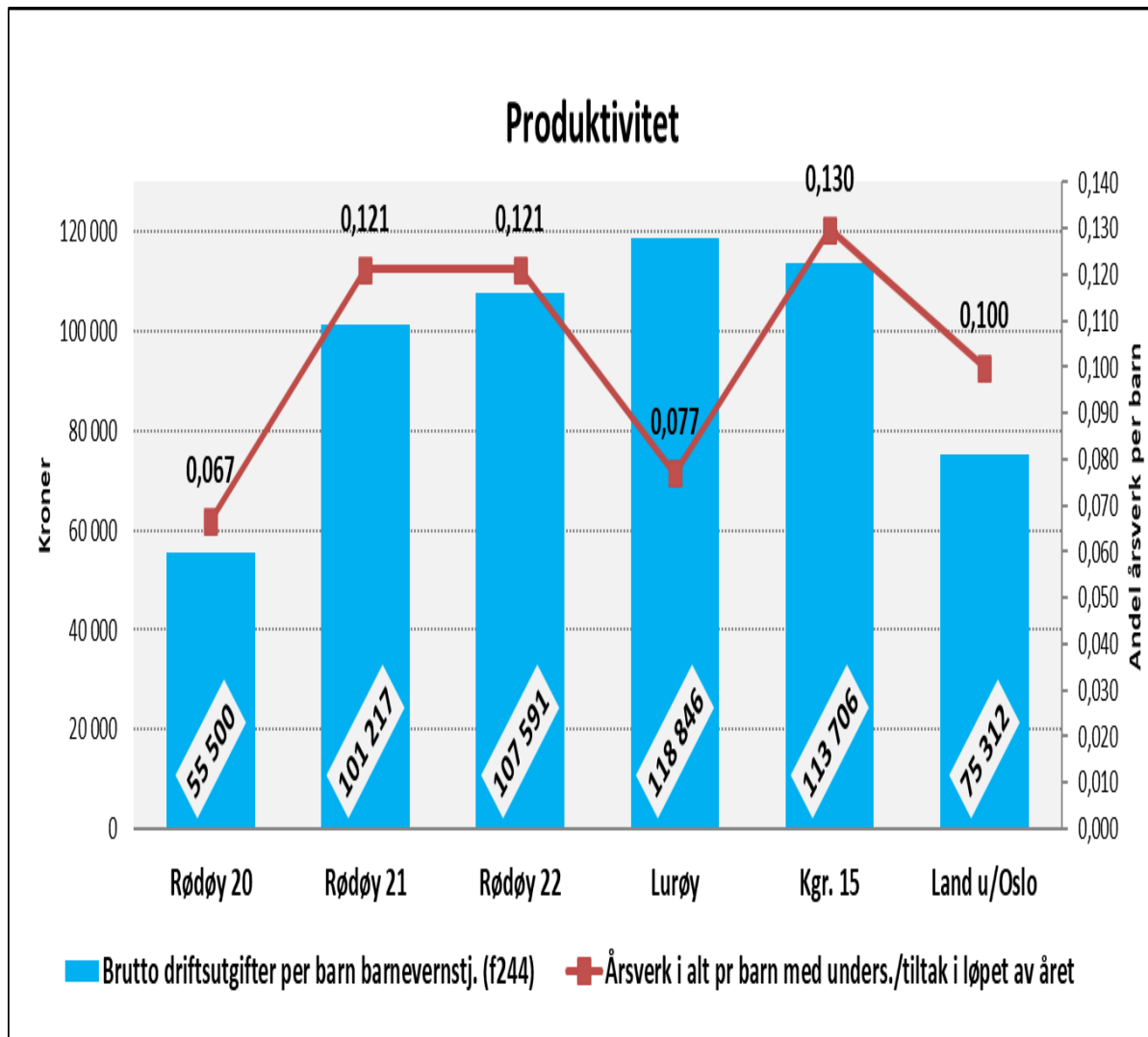

■ Netto driftsutgifter barneverntjeneste (f244) ■ Netto driftsutgifter barn ikke plassert (f251) ■ Netto driftsutgifter barn plassert (f252)

- Denne figuren viser netto driftsutgifter til etter funksjonene som inngår i barnevern.
- Rødøy har i 2022 kun ført utgifter på funksjon 244, drift av barnevernstjenesten, og ingen utgifter til barn med tiltak (funksjon 251 og 252).

- Denne figuren viser gangen i saksbehandlingen i barnevernstjenesten fra meldinger til undersøkelser.
- Det er en betydelig reduksjon i andel av meldinger som går til undersøkelser, fra 91 prosent i 2020 til 53 prosent i 2022. Landsgjennomsnittet er imidlertid betydelig lavere, på 36 prosent.
- I 2020 og 2021 var det om lag 40 prosent av undersøkelsene som endte med tiltak. I 2022 medførte ingen av undersøkelsene tiltak.
- *Utviklingen må sees i sammenheng med at små numeriske endringer gir betydelige utslag i statistikk.*

- Denne figuren viser sammenhengen mellom årsverk i barnevernstjenesten og enhetskostnad (kostand per barn vurdert).
- Når vi sammenligner med landet uten Oslo har Rødøy høye enhetskostnader, på 107 000 kroner. Dette er særlig høyt tatt i betraktning at Rødøy ikke har noen barn som er plassert av barnevernet, som normalt er kostnadsdrivende.
- Årsverk per barn med undersøkelser / tiltak er noe høyere enn landet uten Oslo og Lurøy, men lavere enn kommunegruppen.

Høy lærertetthet

Få elever

Måloppnåelse
grunnskolepoeng

Små enheter i
BHG

Lav fag
kompetanse BHG

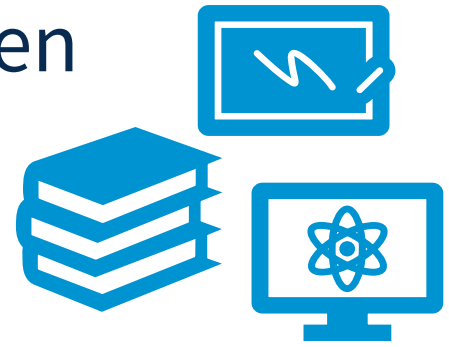
Spesped i skole,
ikke BHG

Helsesykepleier
og psykisk helse

Lav deltagelse i
SFO

Hovedtema for videre vurdering Oppvekst

KSKs forslag til tiltak og innsatser for omstilling innen virksomhetsområde Oppvekst

- Gjennomgang av spesialpedagogisk tiltak og organisering – kriterier for tildeling og omfang, gitt høy lærertetthet
- Digitalisering som verktøy og virkemiddel for bevaring av struktur og gode resultater
- Betalingssatser for reduserte plasser i barnehage og eller SFO bør gjennomgås
- Hvordan bruke digitale løsninger og teknologi for å sikre tjenester til innbyggerne gitt Rødøys geografi for hele brukergruppen innen Oppvekst?
- Rekrutteringstiltak og kompetanseheving der det er behov.
- Vurdere organisering barnehage og SFO – mulighet for økt fleksibilitet og redusert risiko?
- Sikre gode overganger: barnehage – grunnskole - videregående for å hindre frafall
- Gjennomgang av pedagognorm og kompetanse i barnehagene
- Vurdere omfang og organisering av helsesykepleiere/helsestasjon
- Organisering av psykisk helse for barn og unge
- Vurdere møteplasser og organisering av disse for å møte barn og unges behov – invitere til medvirkningsprosesser

Strukturelle grep er ikke drøftet jf. mandat i oppdrag til KSK

Innspillsrunde: Forslag som fikk støtte i arbeidsverksted er uthevet

- A. Gjennomgang av spesialpedagogisk tiltak og organisering – kriterier for tildeling og omfang, gitt høy lærertetthet
- B. Digitalisering som verktøy og virkemiddel for bevaring av struktur og gode resultater**
- C. Betalingssatser for reduserte plasser i barnehage og eller SFO bør gjennomgås
- D. Hvordan bruke digitale løsninger og teknologi for å sikre tjenester til innbyggerne gitt Rødøys geografi for hele brukergruppen innen Oppvekst?**
- E. Rekrutteringstiltak og kompetanseheving der det er behov.
- F. Vurdere organisering barnehage og SFO – mulighet for økt fleksibilitet og redusert risiko?**
- G. Sikre gode overganger: barnehage – grunnskole - videregående for å hindre frafall
- H. Gjennomgang av pedagognorm og kompetanse i barnehagene
- I. Vurdere omfang og organisering av helsesykepleiere/helsestasjon**
- J. Organisering av psykisk helse for barn og unge**
- K. Vurdere møteplasser og organisering av disse for å møte barn og unges behov – invitere til medvirkningsprosesser**

Strukturelle grep er ikke drøftet jf. mandat i oppdrag til KSK

1. Hvilke tiltak fra listen vil vi jobbe med?
(de er i tråd med ønsket utvikling, er gjennomførbare og vil ha effekt)
2. Hvilke tiltak burde vi jobbe med i tillegg
(de er i tråd med ønsket utvikling, er gjennomførbare og vil ha effekt)

Innspill fra deltakere i arbeidsverksted til andre tiltak det kan jobbes med

- Utrede oppvekstsenter.
- Utrede felles ledelse for flere skoler.
- Utrede regelmessig hospitering/fagdager mellom skolene.
- Se på avtale om barnevern – i forhold til antall barn.
- Fagdager og hospitering for å dekke opp fagkompetanse fra lærer, sosialt for elever, krever samarbeid på tvers.
- Lærere kan jobbe ved flere skoler mtp kompetanse?

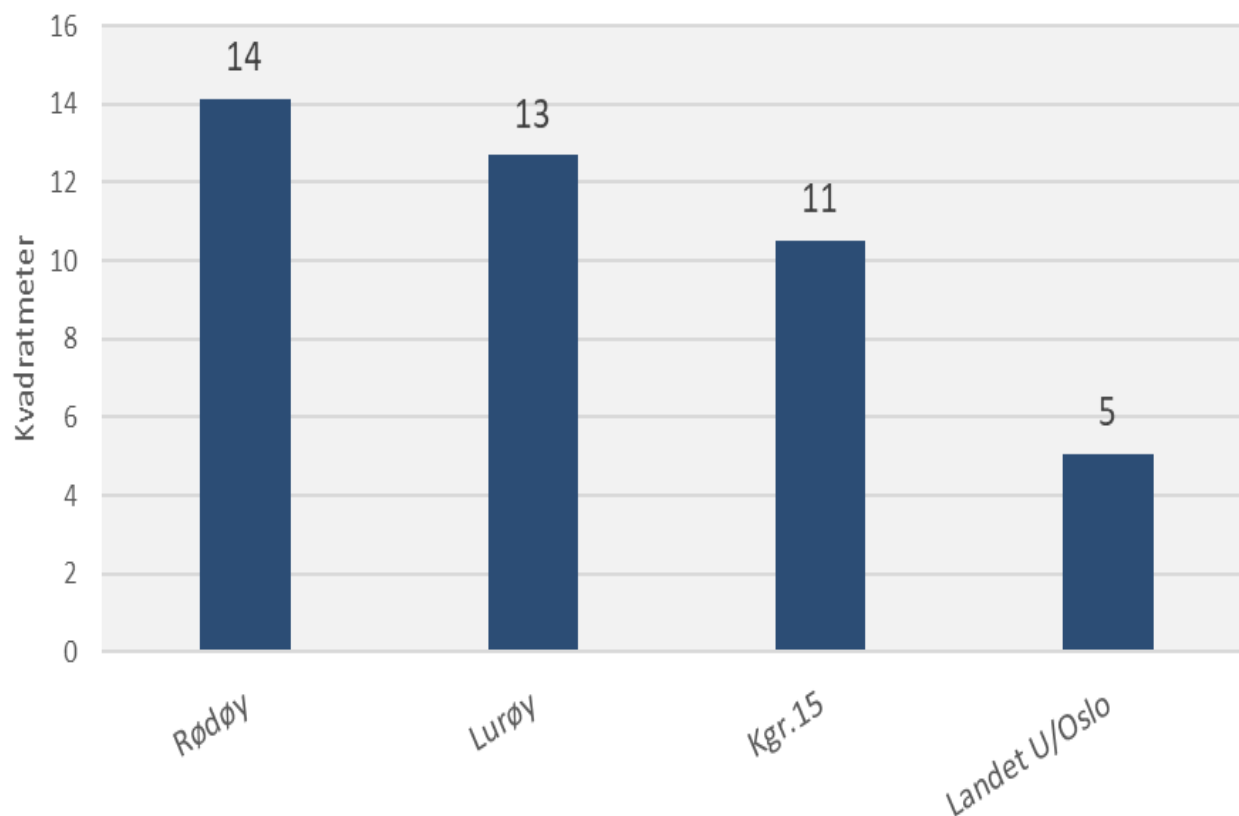
7. Teknisk: analyser og forslag til veivalg/tiltak

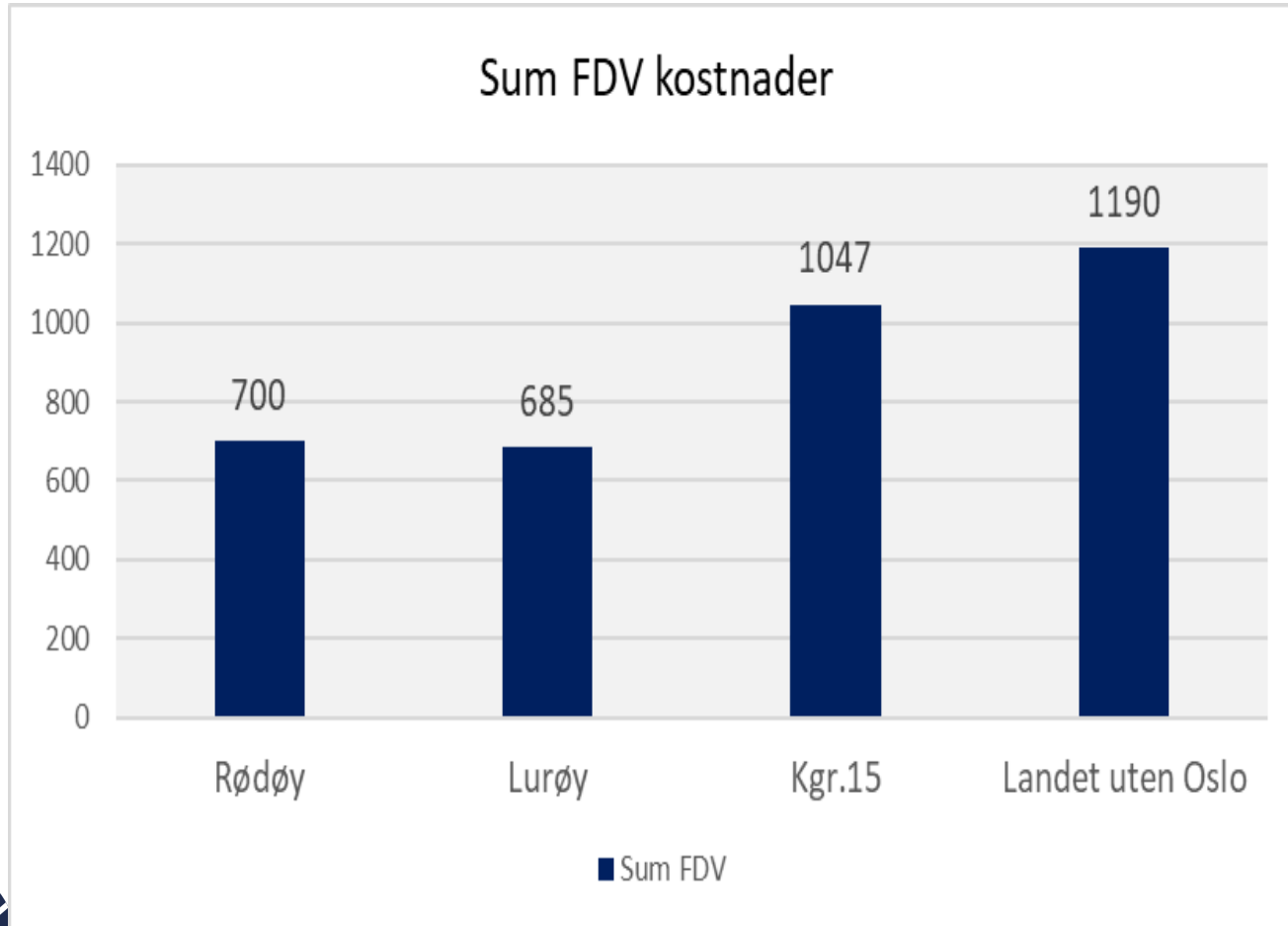
Eiendomsforvaltning

Sum kvm formålsbygg per innbygger

- Rødøy har mange kvadratmeter formålsbygg målt i kvadratmeter per innbygger.
- Rødøy har 14 kvadratmeter formålsbygg per innbygger. Gjennomsnittet i landet uten Oslo er 5 kvm per innbygger.
- Rødøy har også mer kvadratmeter formålsbygg enn Lurøy (13 kvm) og gjennomsnittet i kommunegruppen (11 kvm.)

FDV kostnad per kvm formålsbygg

FDV utgifter inkluderer kostnader til energi, renhold, vedlikehold og driftsaktiviteter. Avskrivninger er også inkludert.

Rødøy hadde i 2022 en gjennomsnittlig FDV kostnad per kvadratmeter formålsbygg på 700 kroner. Dette er lavere enn kommunegruppen og landet uten Oslo.

At FDV kostandene er lave kan ha sammenheng med lavt investeringsnivå (lave avskrivninger).

Type formålsbygg	KVM 2022	FDV kostnad
130 Administrasjonslokaler	1 510	1 435 859
221 Barnehagelokaler og skyss	842	1 266 031
222 Skolelokaler	7 678	6 272 926
261 Institusjonslokaler	4 389	1 761 745
381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg	860	399 040
386 Kommunale kulturbygg	810	219 024
Sum	16 089	11 354 625

- Selv om Rødøy har forholdsvis lave FDV kostnader per kvadratmeter, var kostandene i 2022 på vel 16 millioner kroner.
- Utgiftene drives opp av at Rødøy har mye formålsbygg (målt i kvadratmeter per innbygger).
- FDV kostandene er særlig høye til skolebygg (7,6 millioner kroner), og institusjonslokaler (4,6 millioner kroner).
- En reduksjon i antall kvadratmeter formålsbygg vil redusere utgiftsnivået.
- Ved å halvere antall kvadratmeter formålsbygg kan Rødøy isolert sett **redusere FDV kostnadene med 8 millioner kroner.**

Kan klimaregnskapet gå i pluss.....?

[Bygg og anlegg - KLP.no](https://www.klp.no/bygg-og-anlegg)

«Bygninger er en av de største kildene til klimagassutslipp i verden, derfor er det viktig at så mange kommuner har fokus på klimavennlig bygging. Flere bidrag dreier seg om såkalte passivhus, hvor energibehovet er sterkt redusert. Andre om pluss hus, som er konstruert slik at de i løpet av sin levetid produserer mer energi enn det som går med til å produsere materialer, bygge, drifte og til slutt rive dem. Noen kommuner satser på smarte løsninger og helt eller delvis fossilfrie byggeplasser.»

Formålsbygg er en
stor kilde til
klimautslipp

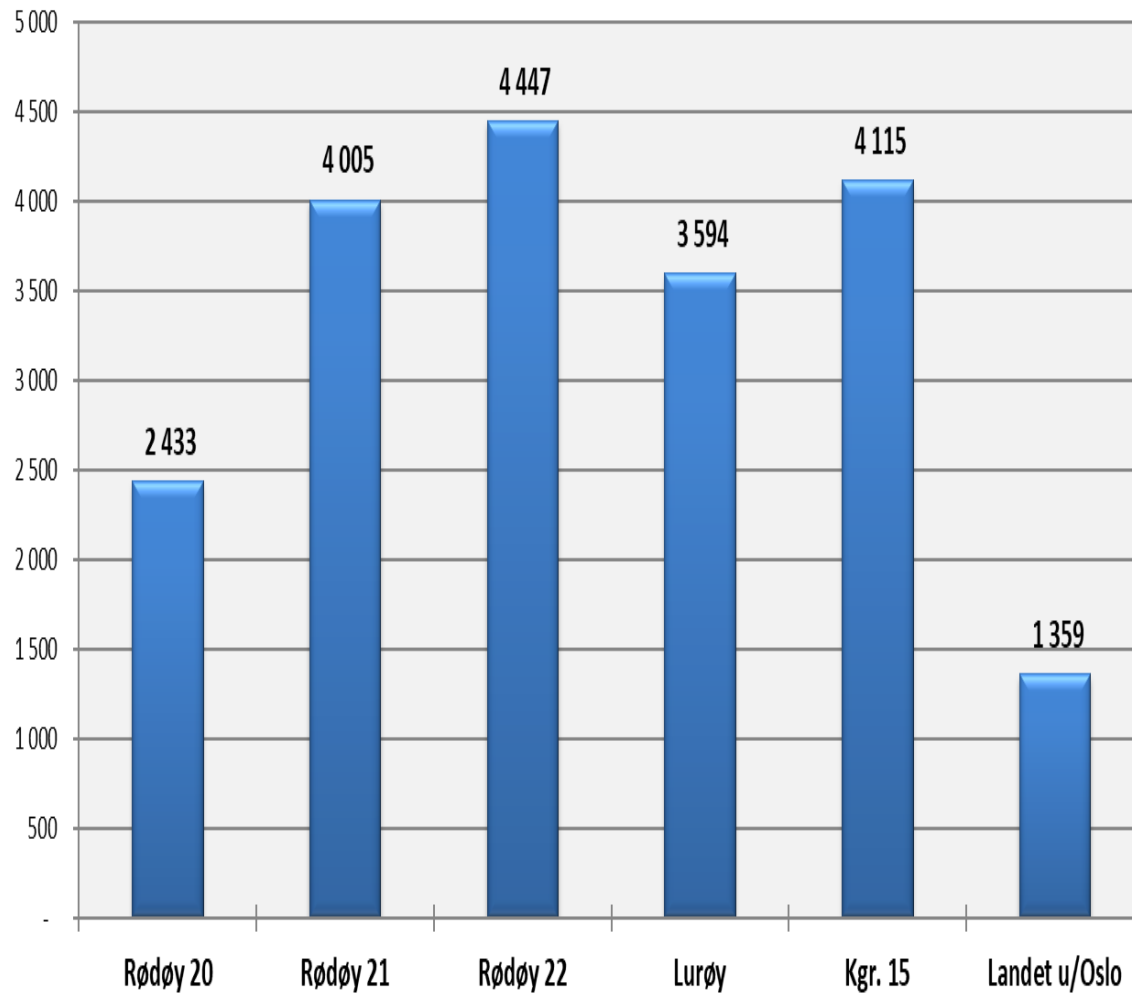
God eiendomsforvaltning kan både bidra til reduserte årlige utgifter, og til å få klimaregnskapet i balanse.

Bør Rødøy utarbeide en **strategi** for eiendomsforvaltning?

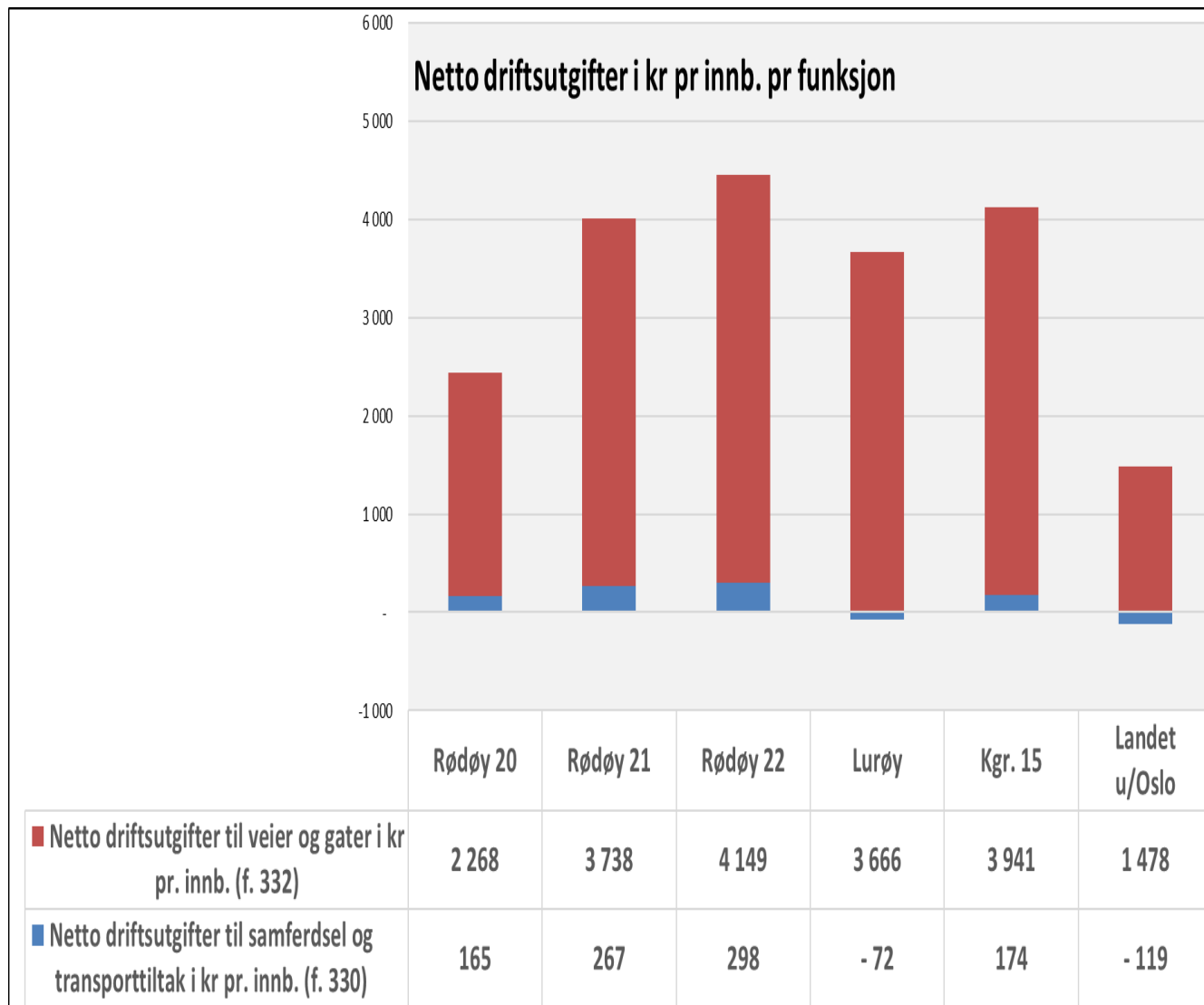

Samferdsel

Netto driftsutgifter i kr pr. innb., samferdsel i alt (f. 330 og 332)

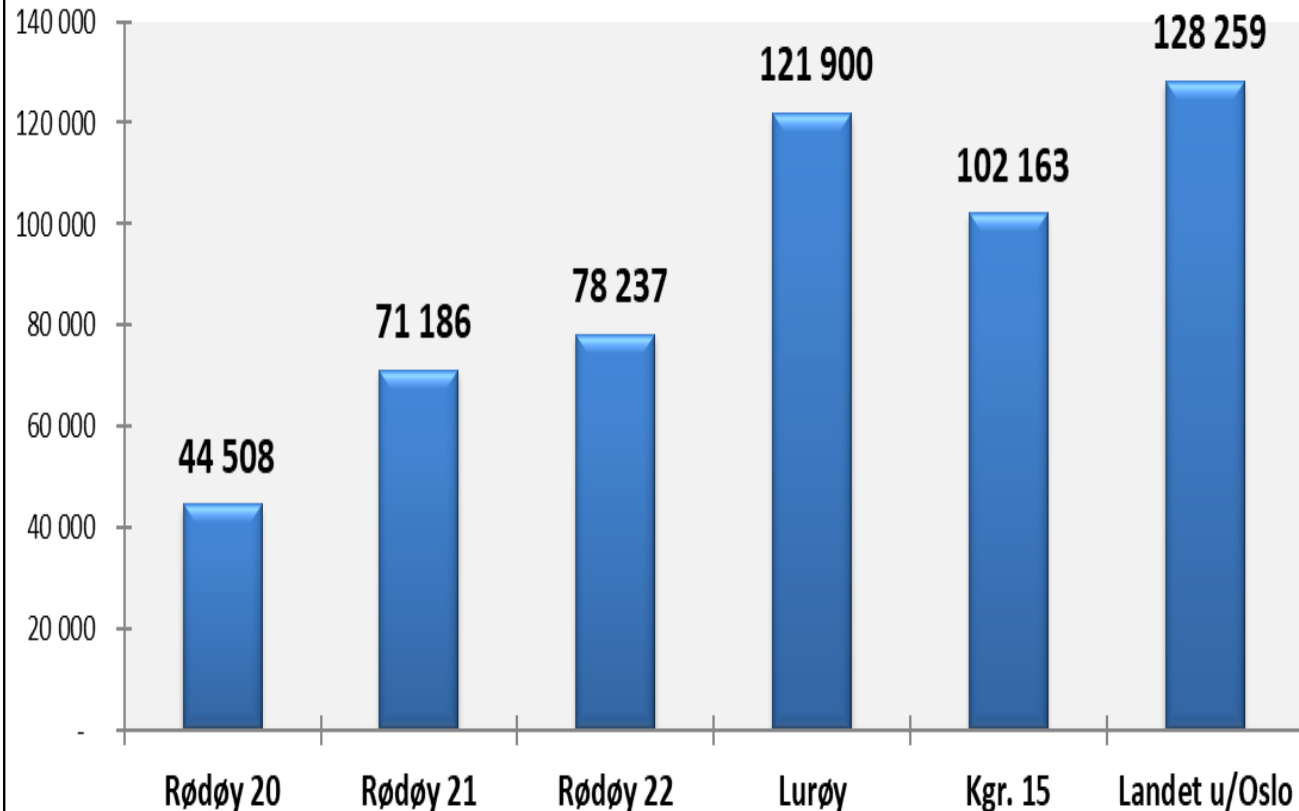

- Denne figuren viser netto driftsutgifter til samferdsel i kroner per innbygger i kommunen.
- Rødøy bruker mer på samferdsel enn kommunegruppen og Lurøy. Sammenlignet med landet uten Oslo er kostnadene 3 ganger så høye.
- Denne sammenligningen korrigerer imidlertid ikke for geografi.

- Sammenlignet med de andre kommunene har Rødøy et høyt utgiftsnivå både på driftsutgifter til veier, og til andre transporttiltak.
- Det meste av utgiftene går til drift av veier og gater.

Netto driftsutgifter ekskl. avskrivn. i kr pr. km kommunal vei

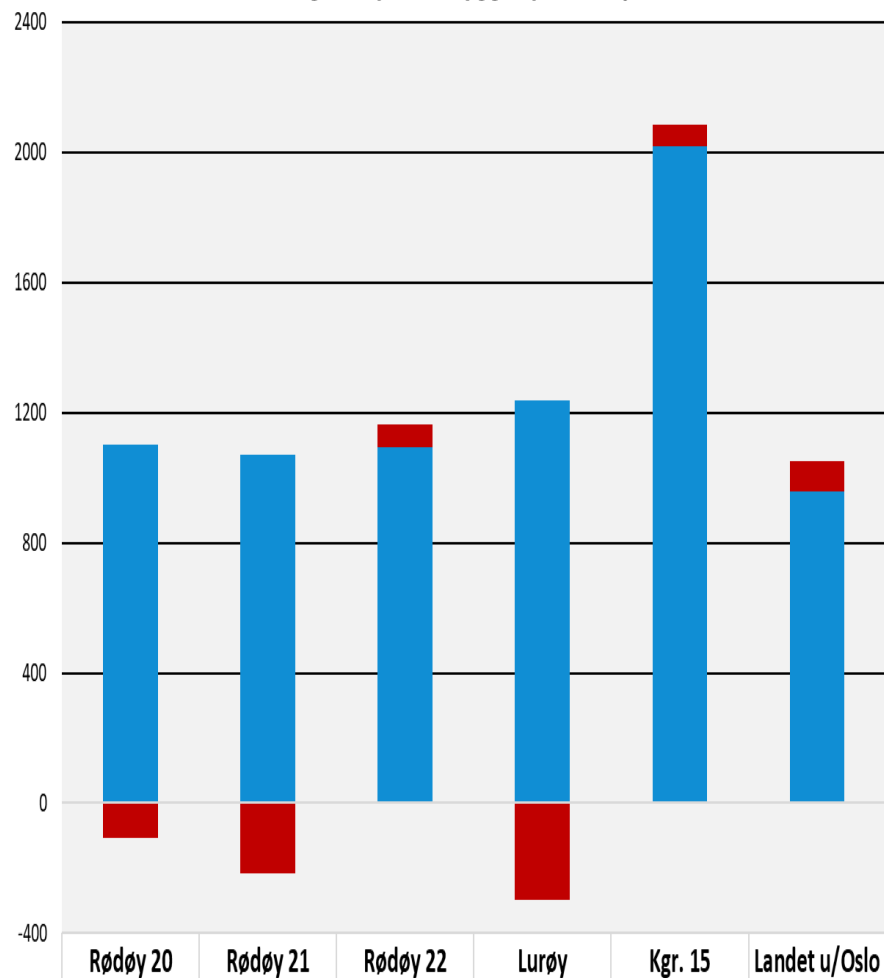

- Når vi ser bort fra avskrivninger knyttet til investeringer er utgiftsnivået til Rødøy lavere per km vei.
- Dette må sees i sammenheng med at Rødøy har mange meter vei målt per innbygger (52 meter) mot gjennomsnittet i kommunegruppen (32 meter) og landet (8 meter).

Brann og redning

Netto driftsutgifter pr. innbygger pr funksjon i kr

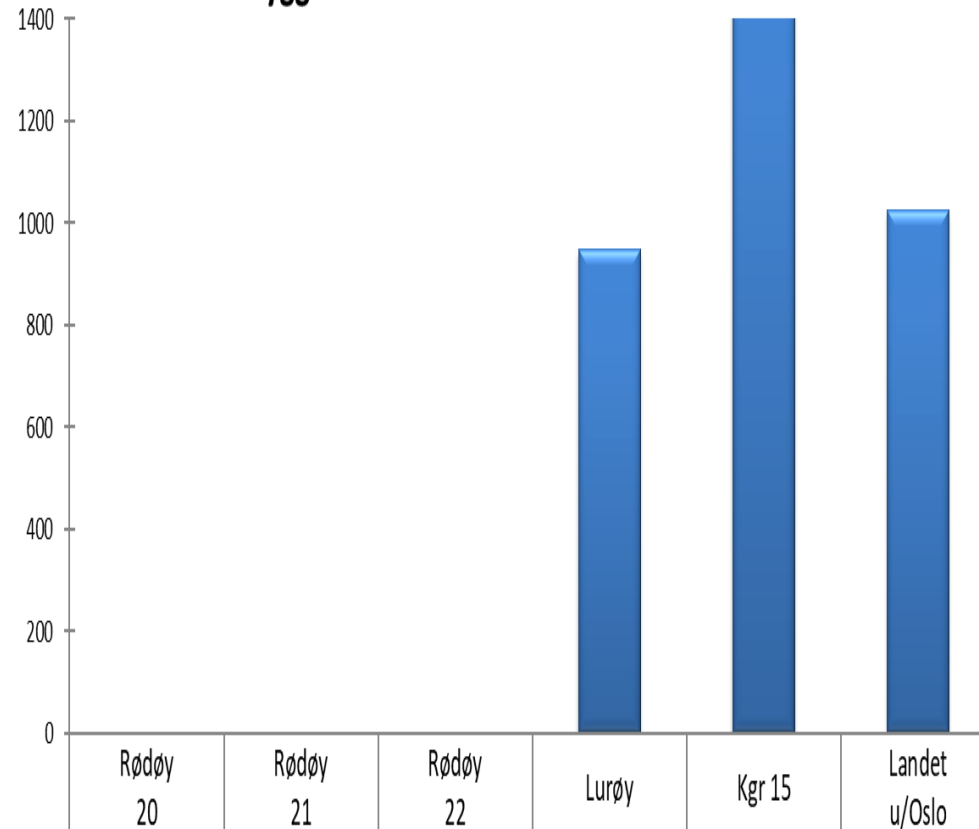
■ Forbygging av branner og ulykker (338)	-107	-216	73	-299	69	94
■ Beredskap mot branner og ulykker (339)	1101	1071	1092	1237	2017	958

- Denne figuren viser netto driftsutgifter per innbygger for brann og redning, etter funksjonene forebygging (funksjon 338) og beredskap (funksjon 339).
- Rødøy brukte i 2022 om lag 1 100 kroner per innbygger på brann og redning. Dette er på nivå med landet uten Oslo og Lurøy, men bare om lag halvparten av gjennomsnittet i kommunegruppen.
- Sammenlignet med både landet uten Oslo og kommunegruppen brukte Rødøy marginalt mindre på forebygging.
- På beredskap mot brann og ulykker bruker Rødøy mindre enn Lurøy og om lag halvparten av gjennomsnittet i kommunegruppen.

Plan, kulturminner og nærmiljø

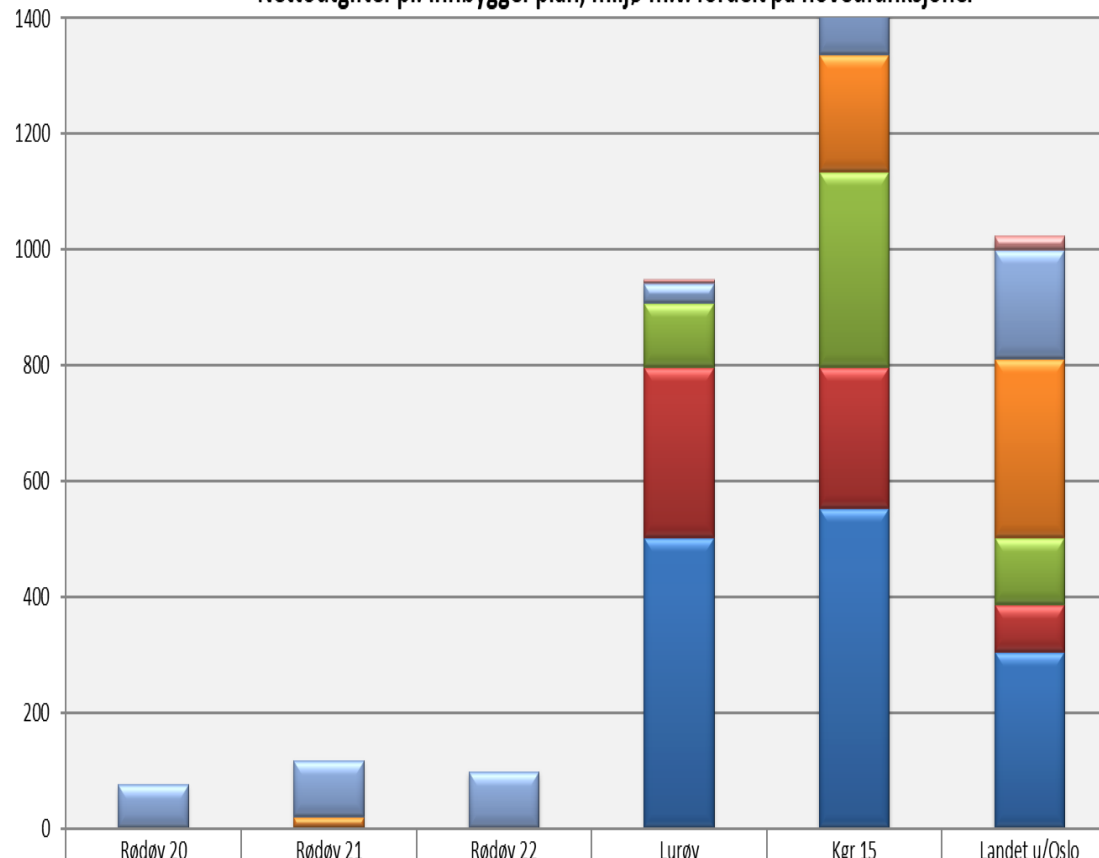
Netto driftsutgifter til fysisk planlegging, kulturminner, natur og nærmiljø per innbygger i kroner

Netto driftsutgifter til fysisk planlegging, kulturminner, natur og nærmiljø per innbygger i kroner	Rødøy 20	Rødøy 21	Rødøy 22	Lurøy	Kgr 15	Landet u/Oslo
	-303	-138	-153	947	1553	1025

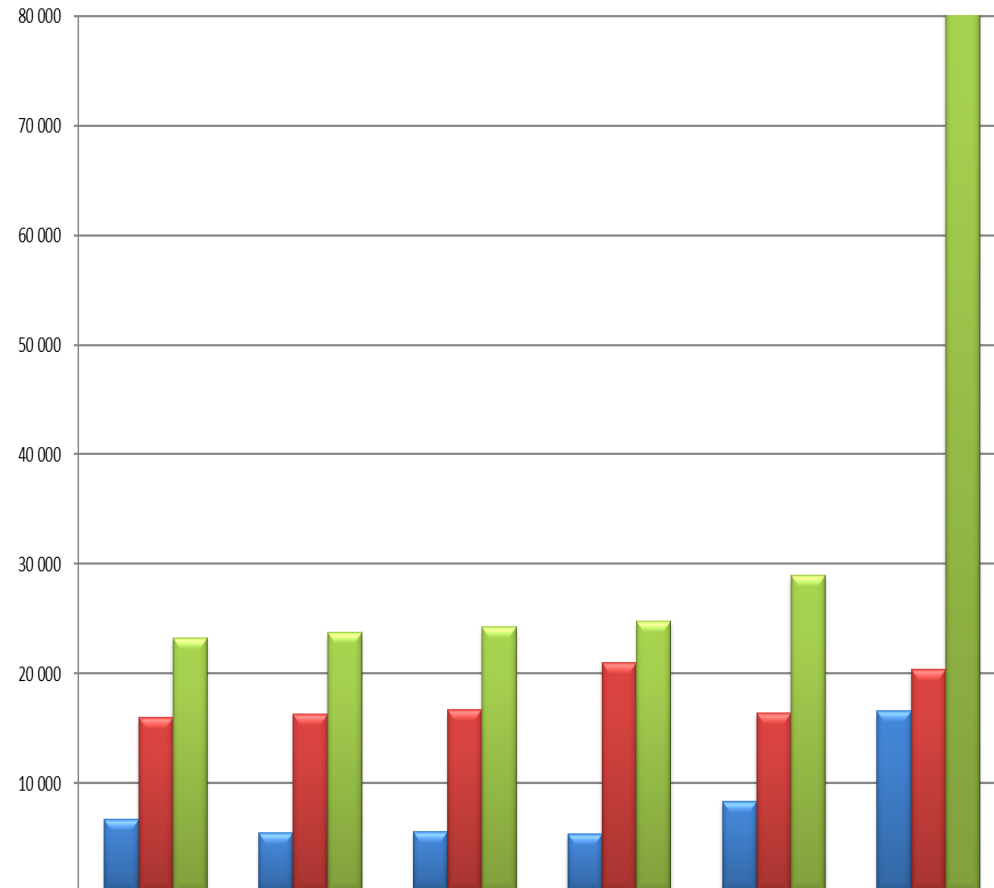
- Denne figuren viser netto driftsutgifter til plan, kulturminner, natur og nærmiljø.
- Rødøy hadde større inntekter enn utgifter i hele perioden 2020 – 2022.
- Til sammenligning var utgiftene til kommunegruppen vel 1 500 kroner per innbygger, landet uten Oslo vel 1000 kroner per innbygger og Lurøy vel 900 kroner per innbygger.

Nettoutgifter pr. innbygger plan, miljø m.v. fordelt på hovedfunksjoner

- Denne figuren viser utgifter etter funksjoner.
- Lurøy hadde kun moderate utgifter på naturforvaltning og friluftsliv (97 kr per innb.).
- På kart og oppmåling, samt byggesaksbehandling ser gebyrinntektene ut til å ha vært noe større enn utgiftene i hele perioden.
- Rødøy har ikke ført noen utgifter på plansaksbehandling, som er den funksjonen hvor andre kommuner har høyeste utgiftsnivå.

Gebyrer i kroner

	Rødøy 20	Rødøy 21	Rødøy 22	Lurøy	Kgr 15	Landet u/Oslo
■ Byggesaksgebyr for oppføring av enebolig (kr)	6 700	5 472	5 584	5 400	8 375	16 612
■ Gebyr for opprettelse av grunneiendom (kr)	16 040	16 360	16 690	21 000	16 410	20 426
■ Gebyr for privat forslag til reguleringsplan (kr)	23 270	23 750	24 240	24 800	28 994	89 878

- Denne figuren viser gebyrinntekter etter område.
- Rødøy har samlet sett et lavere nivå på gebyrer enn Lurøy, kommunegruppen og landet uten Oslo.
- Forskjellene er størst på private forslag til reguleringsplan.

Vann, avløp og renovasjon

Vann, avløp og renovasjon

	Rødøy 2021	Rødøy 2022	Lurøy	Kostragruppe 15	Landet uten Oslo
Avløpsnett/innsamling av avløpsvann nett driftsutgifterbeløp pr innb (kr)	-257	-320	276	-518	-788
Avløpsrensing nett driftsutgifterbeløp pr innb (kr)	0	0	42	525	637
Netto driftsutgifter, VAR, i prosent av totale netto driftsutgifter (B)	-0,2 %	-0,8 %	0,3 %	0,0 %	-0,5 %
Produksjon av vann nett driftsutgifterbeløp pr innb (kr)	1 807	1 684	2 711	1 218	424
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr)	2 934	2 995	1 768	3 966	4 623

- Denne tabellen viser nøkkeltall for vann, avløp og renovasjon.
- Rødøy har høyere kostnader til produksjon av vann enn gjennomsnittet i kommunegruppen og vesentlig høyere enn gjennomsnittet i landet uten Oslo.
- Årsgebyret for avløpstjenesten er likevel lavere enn kommunegruppen og landet uten Oslo.

KSKs forslag til tiltak og innsatser for omstilling innen virksomhetsområde Teknisk

- A. Sikre videre kapasitet til desentrale tjenester / oppfølging ute på øyene i kommunen gjennom frivillig- og innbyggerbidrag – formalisere avtaler
- B. Gjennomgå alle selvkostområder og justere gebyr-regulativ
- C. Tydeliggjøre oppgavefordeling og prioritering av tjenester
- D. Sikre robusthet i tjenestene gjennom oppgavedeling og rekruttering for å sikre overføring av kunnskap
- E. Vurdere kommunens sikkerhets- og beredskapsfunksjoner – organisering og omfang
Formalisere ordningen gjennom avtaler. Mer øving, kurs/opplæring.
- F. Utvikle reguleringsplaner – styrke jobbing med planarbeid
- G. Vurdere å anskaffe mindre driftsbåt i sommerhalvåret for bedre utnyttelse av mannskap og reduksjon i antall timer til avspasering – delvis finansiert over selvkost
- H. Øke digital kompetanse og vurdere ytterligere digitalisering der dette er mulig
- I. Etablere en temaplan / strategi for effektiv og miljømessig forvaltning av eiendomsmassen

*Plan-funksjonen i kommunen er ikke vurdert. KSK ønsker likevel å fremheve at det generelt er et potensiale for digitalisering av tjenester og funksjoner innenfor dette området. Samtidig er det **kritisk viktig å sikre bemanning og kompetanse innenfor plan-området**. Dette er også avgjørende for næringsutvikling og -aktivitet i fremtiden.*

Innspillsrunden: Forslag som fikk støtte i arbeidsverksted er uthevet

- A. Sikre videre kapasitet til desentrale tjenester / oppfølging ute på øyene i kommunen gjennom frivillig- og innbyggerbidrag – formalisere avtaler
- B. Gjennomgå alle selvkostområder og justere gebyr-regulativ
- C. Tydeliggjøre oppgavefordeling og prioritering av tjenester**
- D. Sikre robusthet i tjenestene gjennom oppgavedeling og rekruttering for å sikre overføring av kunnskap
- E. Vurdere kommunens sikkerhets- og beredskapsfunksjoner – organisering og omfang
Formalisere ordningen gjennom avtaler. Mer øving, kurs/opplæring.
- F. Utvikle reguleringsplaner – styrke jobbing med planarbeid**
- G. Vurdere å anskaffe mindre driftsbåt i sommerhalvåret for bedre utnyttelse av mannskap og reduksjon i antall timer til avspasering – delvis finansiert over selvkost**
- H. Øke digital kompetanse og vurdere ytterligere digitalisering der dette er mulig
- I. Etablere en temaplan / strategi for effektiv og miljømessig forvaltning av eiendomsmassen

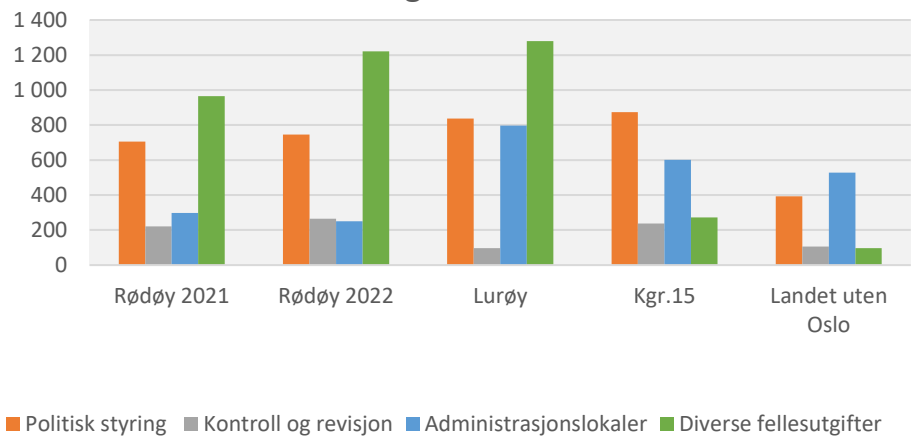
*Plan-funksjonen i kommunen er ikke vurdert. KSK ønsker likevel å fremheve at det generelt er et potensiale for digitalisering av tjenester og funksjoner innenfor dette området. Samtidig er det **kritisk viktig å sikre bemanning og kompetanse innenfor plan-området**. Dette er også avgjørende for næringsutvikling og -aktivitet i fremtiden.*

1. Hvilke tiltak fra listen vil vi jobbe med?
(de er i tråd med ønsket utvikling, er gjennomførbare og vil ha effekt)
2. Hvilke tiltak burde vi jobbe med i tillegg
(de er i tråd med ønsket utvikling, er gjennomførbare og vil ha effekt)

8. Administrasjon

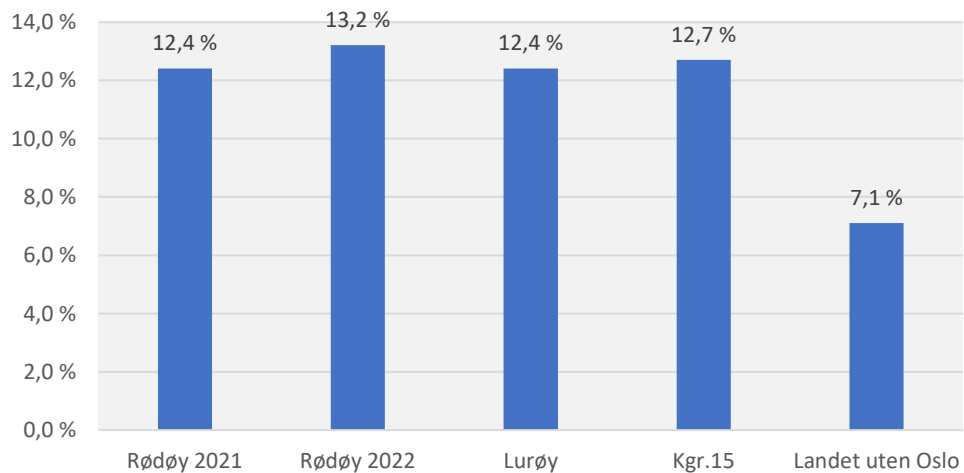

Netto driftsutgifter i kroner per innbygger, korrigert for utgiftsbehov

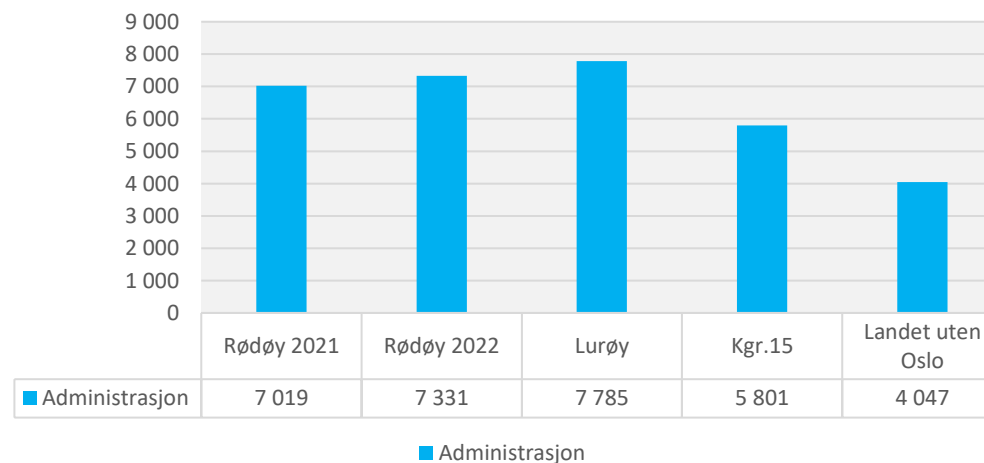

- Rødøy har et potensiale for omstilling innenfor ADM, dersom vi sammenligner med KOSTRA-gruppe og landet for øvrig. Praksis for henføring av kostnader til 120-funksjonen administrasjon varierer, og sammenligning mellom kommuner er derfor usikker.
- Samtidig vet vi at kommunestørrelsen krever tilstrekkelige administrative ressurser for å bidra til at organisasjonen skal fungere best mulig. Det er derfor sannsynlig at det innenfor dette området er lite potensiale for kostnadsreduksjon og effekt.

Adm - nto driftsutgifter av totale utgifter (prosent)

Netto driftsutgifter – ADM, korrigert for utgiftsbehov

«Skape det gode liv - sammen for
kystfolket under polarsirkelen»

Vedlegg: Innspill til politiske valg for omstilling og bærekraft - fra arbeidsverksted med kommunestyret

30. Mars 2023 - Økonomianalyse

Innspill om politiske valg i arbeidsverksted 30. mars

Hvilke politiske valg må vi ta for at Rødøy kommune blir det lokalsamfunnet vi ønsker oss?

11 Answers

Mentimeter

Mer fokus på næringsliv og næringsutvikling

Omorganisering av opplæringstilbud.
Digitale løsninger og fellesdager.

Legge enda mer innsats i å utvikle næringsliv

Åpne for mer digitale løsninger i skoler

Gi utvidet hjemmetjeneste for å redusere bruk av institusjonene.

Legge til rette for at eldre kan bo lengre hjemme

Hovedfokus på å snu befolkningsutviklingen

Møteplasser

Felles møteplasser

Være attraktiv for ungdom for å få tilflyttere.

Vurdere hvordan omsorgstrappa kan brukes på en bedre måte i Rødøy

Hvilke handlingsalternativer ser dere for omstilling av helse og omsorgssektoren til å bli en en fremtidsrettet og bærekraftig tjeneste?

Benytte velferdsteknologi i større grad

Forebyggende arbeid, møteplasser for eldre, helsestasjon for eldre, osv ...

Redusere kapasitet i sykehjem/instit., økt kapasitet hjemmesykepleie.

Tenke nytt jmf tildelingskriterier

Legge føringer som tvinger frem bruk av hele omsorgstrappa.

Utforske mulighetene man har til å benytte omsorgstrappa mer

Gjennomgang turnusordninger

Modellen for hjemmetjeneste må revideres og endres til å være mer i tråd med leve hele livet slik at bruk av institusjonsplasser reduseres.

Få leger i faste stillinger

Se på organisering av legetjenesten, ledelse og legevaktsamarbeid med nabokommuner.

Forebyggende arbeid barn og unge. Helsestasjon for barn og helsestasjon for ungdom. Skolehelsetjenesten er viktig !

- Forbyggende arbeid - Endre kapasitet i intitusjon til mer hjemmetjenester
Leger i faste stillinger
Bruk av frivillighet

Bedre Tverrfaglig Innsats

Hvilke handlingsalternativer ser dere for omstilling av oppvekst - skole og barnehage - å bli en en fremtidsrettet og bærekraftig tjeneste?

Åpne skolebyggene for alternativ bruk.

Det viktigste er å beholde kvaliteten i skolen.

Felles fagdager for å utnytte kompetansen.

Bruken av spesialpedagogiske ressurser må gjennomgås.

Tidlig innsats blir viktig

Bruke skoler til flerbrukstjenester. Strukturendringer .

Hospitering som en del av regulær undervisning

Se på mulighet for oppvekstsentre, og salg av bygg som da ikke trenges lenger.

Ungdommer må ha møteplasser.

Bruke skole- og barnehagebygg til flerbrukstjenester

Se på muligheter for oppvekstsenter der bh/skole er under samme adm og kanskje felles bygg

Skolenelevne bør møtes mer

Hospitering (undervisning) hos hverandre